

Het JB-Plein Rotterdam: klaar voor een volgende fase

Resultaten
van een onderzoek
naar het functioneren van het JB-Plein
onder ouders, kinderen
en
jeugdzorgprofessionals

Eindrapport 14 november 2017

Inhoud

Inleiding	2
Deel 1 De resultaten	5
Onderzoeksresultaten	6
Het melden	6
Het JB-Plein-tafeloverleg	8
De casusregie en het vervolg	13
Werken en samenwerken	17
Kritiek op ‘de jeugdzorg’	19
JB-Plein onbekend	21
Conclusies en aanbevelingen	23
Deel 2 De deelonderzoeken	27
Het online-onderzoek onder ouders en kinderen	27
Het online-onderzoek onder jeugdzorgprofessionals	41
Het groepsgesprek met ouders en kinderen	68
Het groepsgesprek met jeugdzorgprofessionals	72
Bijlagen	
Vragenlijst ouders en kinderen	76
Vragenlijst jeugdzorgprofessionals	80

Inleiding

Dit rapport bevat de resultaten van een onderzoek naar het functioneren van het JB-Plein, gezien door de ogen van ouders, kinderen en jeugdzorgprofessionals die het afgelopen jaar ervaring hebben gehad met het JB-Plein.

Het onderzoek is in opdracht van het Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling, afdeling Jeugd van de gemeente Rotterdam uitgevoerd en kende twee doelstellingen.

1. Inzicht krijgen in de opvattingen van *het jeugdbeschermingsnetwerk* (instanties en professionals betrokken bij de JB-Plein) over het functioneren van de JB-Plein-tafeloverleg en de hierop volgende casusregie. Het betrof vooral de opvattingen van jeugdzorgprofessionals over de operationele kant van het werk. De beoordeling vanuit een bestuurlijk en managementperspectief is buiten beschouwing gelaten.
2. Inzicht krijgen in de opvattingen van *cliënten (ouders en kinderen)* over het JB-Plein. Hier stond de vraag centraal hoe zij de gang van zaken beoordelen rond de melding, het overleg aan de JB-Plein-tafel en het hierop volgende proces van casusregie.

De doelstellingen laten zien dat het onderzoek het hele proces omvat van het melden, van het JB-Plein-tafeloverleg en van de hierop volgende casusregie.

Het onderzoek vond plaats in de maanden juni tot en met augustus 2017¹ en was dus gericht op drie onderscheiden onderzoeksgroepen: ouders, kinderen en jeugdzorgprofessionals. De opvattingen en oordelen van deze respondenten over het JB-Plein zijn verzameld met zowel kwantitatieve en kwalitatieve onderzoekstechnieken. Onder de drie groepen is als eerste een online vragenlijst uitgezet (zie Bijlagen)². De vragenlijst beloopt de fase van melding, van overleg aan de JB-Plein-tafel en van casusregie. Op grond van de analyse van de antwoorden op de vragen, zijn thema's en aspecten vastgesteld voor nadere bespreking. Hierover zijn met de drie onderzoeksgroepen verdiepende focusgesprekken gevoerd.

¹ Het onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met NL Eyes, bureau voor kwantitatief en kwalitatief marktonderzoek. Het bureau is aangesloten bij beroepsvereniging MOA, Center for Information Based Decision Making & Marketing Research.

² De vragenlijst is in overleg met het JB-Plein ontwikkeld.

Respons

De respons op het eerste deel van het onderzoek - de online-vragenlijst voor ouders en kinderen - was als volgt. In totaal zijn door de gemeente per post 335 ouders (bij 106 ouders werden ook de kinderen tussen 12 en 16 uitgenodigd) en 122 kinderen van 16 jaar en ouder, aangeschreven voor deelname aan het onderzoek. De briefontvangers kregen een link waarmee ze met een unieke eigen code de online-vragenlijst konden bereiken. Bij ouders met kinderen tussen 12 en 16 jaar is een aparte code toegevoegd voor de kinderen.

Iets minder dan 40 uitnodigingen werden als onbestelbaar geretourneerd. Aangenomen kan verder worden, dat er meer poststukken zijn bezorgd op een adres waar de cliënt van het JB-Plein niet (meer) woonachtig was en waarvan de huidige bewoner niet de moeite heeft genomen de ontvangen uitnodiging aan de gemeente te retourneren.

Uiteindelijk hebben aan het onderzoek 41 personen deelgenomen, 26 ouders en 15 kinderen³.

Door het ontbreken van een overzicht van daadwerkelijk op het juiste adres aangekomen uitnodigingen, is het responspercentage alleen bij benadering te berekenen. Bij de ouders bedraagt dit 7,8% en bij de kinderen 6,6%. Deze percentages zijn bevredigend en niet ongebruikelijk bij schriftelijke uitnodigingen aan moeilijk bereikbare doelgroepen als deze⁴.

De respons is voldoende om uit de gegeven antwoorden indicaties te kunnen afleiden voor opvattingen van deze groepen over het functioneren van het JB-Plein. Deze indicaties zijn in de focusgesprekken met ouders en kinderen verder uitgediept.

Voor deelname aan het online-onderzoek onder professionals zijn in totaal 492 e-mails verzonden.

Na aftrek van reacties als 'niet meer werkzaam', 'langdurig verlof' en 'zwangerschap' zijn uiteindelijk 434 potentiële respondenten bereikt. Hiervan heeft 48,2% gereageerd, een op zichzelf zeer bevredigende respons.

De respons is helaas niet evenredig verdeeld over de belangrijkste partijen in het veld. Met name de responspercentages bij Veilig Thuis (VT), de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en de William Schrikker Groep (WSG) zijn relatief laag. Wellicht is dit te verklaren door het ontbreken van recente ervaring met het JB-Plein bij een deel van deze aangeschreven professionals. Voor de uiteindelijke resultaten van het onderzoek - dat eveneens een kwalitatieve component heeft - heeft dit echter geen grote gevolgen. De respons bij Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond (JBRR) is bevredigend.

³ Voor zover van toepassing, met toestemming van hun ouders.

⁴ Onderzoeken van de Kinderombudsman in deze doelgroep bijvoorbeeld ('De zorg waar ze recht op hebben' en 'Mijn belang voorop' uit 2015 en 2016) leveren enigszins vergelijkbare responspercentages.

Tijdens het onderzoek bleek dat de vastgestelde vragenlijst geen mogelijkheid bood om specifiek aan de groep melders, een aantal evaluatieve vragen te stellen. Deze groep zou echter wel gefundeerde evaluatieve oordelen hebben kunnen geven, omdat een melder bijvoorbeeld ook een rol als casusregisseur kan vervullen. Daarom is een aanvullend onderzoek gedaan onder deze melders.

Onderzoeksresultaten

Na analyse van het online-onderzoek onder ouders, kinderen en professionals, zijn thema's vastgesteld voor nadere bespreking in verdiepende focusgesprekken met elk van de onderzoeksgroepen⁵. De getranscribeerde weergaven van deze groeps gesprekken zijn vervolgens geanalyseerd op gedeelde oordelen en de consistentie ervan. Tot slot is het met kwantitatieve en kwalitatieve onderzoekstechnieken verzamelde materiaal in zijn geheel geanalyseerd. Het resultaat hiervan leest u in dit rapport.

De rapportage bestaat uit twee delen. Het eerste deel geeft de resultaten van het onderzoek naar opvattingen en oordelen over het JB-Plein. Dit deel is de kern van de rapportage. Het bevat ook de conclusies en aanbevelingen. Deel 2 van het rapport bevat het onderliggende onderzoeksmateriaal, weergegeven in verschillende deelrapporten. De tabellen in dit deel twee zijn doorgenummerd. Dit vergemakkelijkt het naslaan, bij verwijzingen hiernaar in het resultaatendeel. In de bijlagen treft u de vragenlijsten van het online-onderzoek.

In het rapport worden hier en daar - ter illustratie van een bepaald aspect - geanonimiseerde citaten weergegeven (ze staan cursief en tussen aanhalingstekens). Verder worden in de tekst soms aantallen ondervraagden genoemd, we doen dit met percentages, aanduidingen van verdelingen of met een getal tussen haakjes. De deelrapporten in deel 2 bevatten alle getallen.

Tot slot gebruiken we hier en daar afkortingen voor de aanduiding van organisaties zoals Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond (JBRR), de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK), Veilig Thuis (VT) en de William Schrikker Groep (WSG)⁶.

⁵ De groeps gesprekken met ouders en met kinderen vonden plaats op 25 juli 2017, het gesprek met de jeugdzorgprofessionals op 24 augustus 2017.

⁶ De aanduiding van de gecertificeerde organisatie is voluit William Schrikker Stichting Jeugdbescherming & Jeugdreclassering (WSS JB&JR). In dit rapport is deze aanduiding ten behoeve van de leesbaarheid verkort tot WSG.

Deel 1: de resultaten

In dit onderdeel bespreken we de resultaten van het onderzoek. Dit gebeurt aan de hand van de relevante thema's, die logischerwijs zijn te relateren aan het onderzoeksdoel (hoe functioneert het JB-Plein?). De eerste drie van deze thema's zijn: 'het melden', 'het JB-Plein-tafeloverleg' en 'de casusregie en het vervolg'. Daarna volgen thema's die voortkwamen uit de verdere bevestigingen van de drie onderzoeksgroepen. De resultatenbespreking wordt afgesloten met conclusies en aanbevelingen.

Onderzoeksresultaten

1

Het melden

Wat vinden ouders en kinderen?

Als we kijken naar de eerste stap in het JB-Plein-proces, het melden, dan blijkt uit de antwoorden van de ouders en de kinderen dat de meeste meldingen via het wijkteam zijn gedaan (13). In acht gevallen is de melding door de school gedaan en in vijf gevallen door de RvK. Tien ondervraagden (bijna allemaal kinderen) weten niet (meer) wie de melding gedaan heeft.

In de meeste gevallen (17 maal) is door de melder mondeling medegedeeld dat het kind bij JB-Plein zou worden gemeld. In zes gevallen gebeurde dit schriftelijk. In negen gevallen (een kwart) zegt men niet door de melder op de hoogte te zijn gebracht. Negen ondervraagden (vooral de kinderen) geven aan dit niet meer te weten.

Uit de herinnering die de ondervraagden hebben aan het gesprek over de melding, zegt ongeveer de helft niet gehoord te hebben waarom er gemeld zou worden, een derde heeft geen gelegenheid gehad om op de melding te reageren en meer dan de helft is er naar eigen zeggen niet op gewezen dat men er binnen vijf dagen inhoudelijk zou mogen reageren.

Minder dan een kwart van de ondervraagden heeft van de melder een informatieblad gekregen. Het merendeel herinnert zich hier niets van.

De mening over nut en noodzaak van de melding loopt sterk uiteen. Ongeveer een derde van de ondervraagden (13) was het eens met het feit dat het kind gemeld werd bij het JB-Plein. Bijna de helft van de ondervraagden (18) was het hier niet mee eens.

Hoewel de aantallen te klein zijn voor harde uitspraken, blijken er bij nadere analyse van het onderzoeksmateriaal wel indicaties te zijn, dat vooral bij meldingen die via school verlopen, zaken niet goed gaan. Het blijkt dat ouders niet worden geïnformeerd dat er gemeld wordt en ook niet waarom er gemeld wordt. Bij meldingen die via de school lopen, zien we daarnaast ook relatief veel

ondervraagden die het niet eens waren met de melding. Bij meldingen die via de wijkteams (en de school) verlopen, lijkt de communicatie rond het melden, inclusief de overhandiging van het informatieblad, ook niet overal goed te zijn verlopen (zie voor nadere details de Tabel 1 tot en met 6 in deel 2). Het groepsgesprek met professionals bevestigt het beeld, dat de wijkteams niet altijd een helder beeld hebben over het 'hoe' van het melden en de bedoeling ervan.

Het perspectief van de jeugdzorgprofessionals

Uit de bevraging van de professionals blijkt, dat voor driekwart van hen een veiligheids- of ontwikkelingsbedreiging voor het kind, de belangrijkste reden was om een melding te doen.

De professionals zijn behoorlijk positief over het JB-Plein. Men is vooral zeer goed te spreken over de snelheid waarmee de melding is opgepakt. Driekwart beoordeelt dat met goed of zeer goed, en nog eens een kwart vindt dit (ruim) voldoende.

Als we naar het meldproces kijken, is de toon ook overwegend positief en zijn er weinig verschillen in oordeel tussen de groepen professionals. Een derde tot de helft van de ondervraagden is goed of zeer goed te spreken over de aspecten van de procedure (zoals duidelijkheid en verkrijgbaarheid van het meldformulier), nog eens rond de helft van de respondenten vindt ook andere aspecten (zoals duidelijkheid van de informatie en de secretariële ondersteuning) voldoende tot ruim voldoende. Ook, zo bleek uit het groepsgesprek met de professionals, is men zeer te spreken over de screening van meldingen door de voorzitters. Hierdoor komen er betere meldingen voor bespreking op de JB-Plein-tafel.

Relatief gezien, is er nog de meeste onvrede over de duidelijkheid van het meldformulier (14% vindt dit onvoldoende) en de verkrijgbaarheid ervan (10% vindt dit niet voldoende). Zie voor nadere details Tabel 31.

Bij nadere analyse blijkt dat er lichte oordeelsverschillen zijn naar de organisatie waar men werkzaam is. Ondervraagden bij JBRR zijn over het algemeen wat minder goed te spreken over het meldproces. In één aspect hiervan (de verkrijgbaarheid van het meldformulier) is dit verschil statistisch significant.

Veel ondervraagden die tot de groep 'melders' behoren, hebben ruim van de mogelijkheid gebruik gemaakt om verbeterpunten aan te dragen voor wat betreft het proces van melden en bespreken. De opmerkingen waaieren uit over alle aspecten van de melding en de bespreking ervan. Veel

voorkomende opmerkingen gaan over verbetering van het meldformulier, het ontbreken van ouders bij de bespreking, suggesties voor efficiëntere werkwijzen, de - kennelijk van recente datum - langere wachttijden en het proces van casusregie. Zie voor de volledige opsomming van alle verbeteropmerkingen Tabel 33.

In het groepsgesprek met de professionals klinken ook onduidelijkheden en punten van kritiek door rond de eerste stap in het JB-Plein-proces - het melden. Kort samengevat zijn dit de volgende.

Er is onduidelijkheid over de informatie naar de ouders rond de melding (de termijn van vijf dagen voor reactie, wordt door de één beschouwd als vijf dagen tussen melding en bespreking op het JB-Plein, de ander beschouwt het als vijf dagen tussen de mededeling aan de ouders dat er een melding wordt gedaan en het daadwerkelijk doorgeven van de melding aan het JB-Plein).

Ook de wijze van informeren wordt verschillend geïnterpreteerd (de meesten vinden een gesprek met de ouders waarin men aangeeft dat er gemeld gaat worden voldoende, één deelnemer meent dat - in het geval van melding door het wijkteam - de ouders moeten tekenen voor 'gezien', een ander zegt dat aangetekend versturen van een bericht van melding voldoende is, bijvoorbeeld als de omstandigheden voor een face to face gesprek niet goed zijn).

Verder wordt door professionals in het groepsgesprek gesteld dat het 'melden bij het JB-Plein' ook angsten bij ouders en kinderen oproept. Er is al snel de associatie met 'uit huis plaatsen'. Dit lijkt, zegt één van de deelnemers, te worden aangewakkerd door het taalgebruik in de brief en de informatiefolder ('wij maken ons ernstige zorgen'). Dat komt hard aan en kan in bepaalde situaties contraproductief werken, zo is de opvatting. Verder is het verwarrend dat de brieven van de gemeente komen, zegt een deelnemer: *"Men associeert de gemeente met uitkeringen, huizen en zo"*.

Uit het groepsgesprek met de professionals blijkt ook, dat vooral bij enkele deelnemers van de wijkteams de idee leeft dat het JB-Plein een platform van deskundigen is, dat - via een melding - geconsulteerd kan worden bij vastgelopen hulpverlening. Verder zeggen enkele wijkteam-deelnemers dat ze er door de sfeer van 'ondervraging' soms ook tegen op zien om te melden en te komen.

2

Het JB-Plein-tafeloverleg

Hoe kijken ouders en kinderen aan tegen het JB-Plein-tafeloverleg? Omdat ze niet bij het overleg aanwezig zijn, kunnen ze zich geen oordeel vormen over het daadwerkelijke tafeloverleg, maar wel over de uitkomsten daarvan en de wijze waarop ze hierover geïnformeerd zijn. Van de ondervraagden geeft bijna de helft (17) aan achteraf niet schriftelijk op de hoogte te zijn gebracht van wat er over de melding tijdens het overleg besproken is. In iets meer dan helft van de gevallen (23) geeft men aan dit wel gebeurd is.

Deze laatste groep is vervolgens gevraagd naar een oordeel over de brief die de gemeente na het gevoerde JB-Plein-tafeloverleg over de zaak, naar de ouders en/of kinderen stuurt. Over de duidelijkheid (wat gaat er gebeuren?) en de begrijpelijkheid van de brief is nagenoeg iedereen tevreden. Ongeveer twee derde deel van de ondervraagden geeft aan dat het ook duidelijk was wat er van hen verwacht werd en wie met hun contact zou opnemen. Bij ongeveer een derde van de ondervraagden was dit volgens hen niet het geval.

De nadere terugkoppeling door de jeugdzorgprofessional over wat er besproken is, blijkt niet eenduidig beoordeelt. Sommige ondervraagden zijn door de melder, anderen door de casusregisseur of 'iemand anders' geïnformeerd. Van de ondervraagden zeggen er zeven door niemand op de hoogte gebracht te zijn, negen weten het niet meer.

Ouders en kinderen aanwezig bij het JB-Plein-tafeloverleg?

Ouders en kinderen worden niet uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de bespreking van hun zaak tijdens het JB-Plein-tafeloverleg. Tijdens het online-onderzoek en de groepsgesprekken zijn hierover vragen gesteld.

Er blijkt verschil in wat de ouders en wat de kinderen hierover vinden. Over de hele groep bezien, hadden de meeste ondervraagden bij de bespreking aanwezig willen zijn. En zelfs de ouders die 'nee' hebben ingevuld hadden aanwezig willen zijn. Dit blijkt uit veel toelichtingen onder het motto 'ik wilde wel, maar kon door omstandigheden niet'. Bij de kinderen is de animo voor het aanwezig zijn beperkter, zo lijkt het. Dit komt echter vooral voort uit de hartenkreet die de kinderen tijdens het groepsgesprek uitten: *"Er wordt toch niet naar ons geluisterd"*.

Er wordt door ouders en kinderen in de ruimte voor toelichting bij de online-vragenlijst, veel geschreven. Zo schrijven enkele voorstanders van aanwezigheid bij het JB-Plein-tafeloverleg: *"Ik vond de melding onvolledig en had mijn schriftelijke reactie graag toegelicht"*.

“Het gaat toch om mijn kind en niet om een koffer waar subsidie op te verdienen is”.

“Ja, heel graag. Mijn dochter van 11 jaar zou betrokken zijn bij verschillende conflicten en incidenten op haar basisschool. (.....) Ik ben een moeder en heb recht om te weten als mijn dochter betrokken is of was, bij conflicten of incidenten”.

Ook enkele ondervraagden die ‘nee’ antwoorden, lichten hun antwoord als volgt toe:

“Ik vond het zelf niet echt nodig”.

“Zelf was ik in crisis centrum opgenomen, maar had wel telefonisch wat willen horen hierover”.

Zie voor meer toelichtende citaten, de opsomming onder Tabel 10.

Het thema ‘aanwezigheid bij het JB-Plein-tafeloverleg’ is nader uitgediept in de focusgesprekken met ouders en met kinderen. Uit het groepsgesprek met ouders blijkt dat - met uitzondering van één ouder - allen van mening zijn dat hun aanwezigheid bij de bespreking van toegevoegde waarde is. Het kunnen bijstellen van gebrekkige, foutieve of eenzijdige informatie over hun zaak, wordt veel genoemd als het voordeel van aanwezigheid bij de bespreking. Eén ouder zegt het zo: *“Ik zou daar wel bij willen zitten. Want als er iets wordt gezegd dat niet klopt, kan je ingrijpen. Nu moet je maar aannemen dat wat besproken is, de waarheid is”*. Toegevoegd hieraan wordt nog, dat de zaken ‘papieren zaken’ zijn, waarin de stem van ouders en kinderen onvoldoende is gehoord. Bovendien, zo wordt gezegd, is veel ook nog fout opgeschreven (namen en feiten die niet kloppen).

Toch vinden ouders hun aanwezigheid niet in alle gevallen voor de hand liggen. Het hangt af van de zaak, zo stellen ze. In het geval bijvoorbeeld van een vechtscheiding, zou de bespreking ook gemakkelijk kunnen ontaarden in een ruziesituatie, zo is de algemene indruk.

Eén ouder is tegenstander van aanwezigheid bij het JB-Plein-tafeloverleg. Als jeugdzorgpartijen hun verantwoordelijkheid voor het kind nemen, als er vooraf voldoende mogelijkheid is voor inspraak door ouders en kinderen, en als er over procedures en besluitvorming transparantie is, dan ziet deze ouder geen toegevoegde waarde. Belangrijk voor een juiste waardering van deze opinie is, dat deze ouder bij de melding optimaal door de jeugdzorgprofessional betrokken is geweest.

Net zoals blijkt uit het online-onderzoek, ligt de mening bij de kinderen anders. De helft van hen wil bij de bespreking zijn, de andere helft niet. Hoe valt dit verschil met de ouders te verklaren?

De kinderen maken in het gesprek duidelijk, dat hun stem te weinig telt. Ze hebben daarom ook het gevoel - zo blijkt uit het gesprek - dat er bij het JB-Plein-tafeloverleg ‘toch niet naar ze geluisterd wordt’. Met andere woorden, het erbij zitten zal dan ook wel niet helpen. Ook bij ouders leeft

overigens dat gevoel van ‘er wordt niet naar ons geluisterd’, maar dit uit zich meer in woede en frustraties, dan in machteloosheid en berusting, zoals die voelbaar is bij de kinderen.

De opvattingen van de professionals over dit onderwerp bevatten veel nuance.

Een meerderheid in het online-onderzoek vindt het wenselijk dat de ouders betrokken worden, maar dezelfde meerderheid vindt het niet zo wenselijk dat kinderen - en al helemaal niet ouders én kinderen - worden uitgenodigd.

Gevraagd werd ook naar de toegevoegde waarde van de belangrijkste betrokkenen, zoals ouders en kinderen. Volgens de meeste professionals zou de betrokkenheid van hen niet alleen een erkenning zijn van het hoor- en wederhoorprincipe, maar vergroot het ook de transparantie van het JB-Plein-proces, de kwaliteit van de informatie en ook de kans op een beter passende aanpak. Zie voor nadere details Tabel 41 en 42.

In het groepsgesprek met de professionals wordt in meer detail doorgesproken over de aanwezigheid van ouders en kinderen bij het JB-Plein-tafeloverleg (dit gesprek met 13 professionals kende een evenwichtige verdeling over organisaties en rollen in het gehele JB-Plein-proces).

In lijn met het schriftelijk onderzoek zijn ook nu de meeste deelnemers van mening dat ouders en kinderen vanaf 16 jaar de mogelijkheid moeten hebben betrokken te zijn bij het JB-Plein-tafeloverleg. Er zijn echter nuanceringen in stellingnames. Zo zijn de vaste JB-Plein-tafeloverleg-deelnemers wat gereserveerder dan de anderen en ze voeren daar bepaalde argumenten voor aan.

Samengevat uit het groepsgesprek, zijn de bezwaren tegen aanwezigheid van ouders en kinderen aan tafel, de volgende.

1. Een principieel bezwaar:
 - wil je ouders mee laten besluiten over zichzelf?
2. Inhoudelijke bezwaren:
 - het tafeloverleg gaat lijken op het teamoverleg,
 - de vraag is of er met ouders erbij (‘open’) nog wel zo stevig met elkaar van gedachten gewisseld kan worden, dat gebeurt nu wel (‘gesloten’),
 - mogelijk gaat de kwaliteit van oordeels- en besluitvorming achteruit.
3. Pragmatische bezwaren:
 - een overleg van 20 minuten zal te kort blijken,
 - er worden daardoor waarschijnlijk minder zaken besproken.

De gezamenlijke slotsom van de discussie is, dat er een onderzoek (met pilot) zou moeten komen, om op deze wijze na te gaan wat een JB-Plein-tafeloverleg mét ouders (en kinderen) betekent voor het gehele proces, de kwaliteit van de besluitvorming en de doorlooptijden. Hierin zouden ook de ervaringen meegenomen kunnen worden uit de steden waar ouderbetrokkenheid al functioneert.

Wat vinden de professionals van het verloop van JB-Plein-tafeloverleg?

In dit onderdeel worden de antwoorden besproken van de JB-Plein-tafelleden die de vragenlijst hebben ingevuld (beoordelingen van het eigen werk). Van hen is het grootste deel op wekelijkse of tweewekelijkse basis deelnemer geweest aan het tafeloverleg.

De kwaliteit en volledigheid van de melding beoordeelt de helft als ruim voldoende of goed. Maar ongeveer een derde van de ondervraagden vindt dat dit niet het geval is. Van de meldingen die uiteindelijk besproken worden vindt iedereen - op één na - die meestal van voldoende kwaliteit om tot goede conclusies te komen.

In het algemeen zijn de ondervraagde professionals (redelijk) goed te spreken over het JB-Plein-tafeloverleg. Vooral de kwaliteit van de voorbereiding door het secretariaat, de kwaliteit van het voorzitterschap en de inhoudelijke deskundigheid van de deelnemers worden erg gewaardeerd. Het is daarom niet verwonderlijk dat de besluit- en conclusievorming aan het tafeloverleg volgens de meeste ondervraagden (11) goed is. Niemand beoordeelt dit aspect als onvoldoende.

Ook voor het functioneren van de voorzitters is er lof, slechts enkelen vinden het niet voldoende. De professionals vinden ook dat er (ruim) voldoende tijd en gelegenheid is voor het beantwoorden van vragen en om met elkaar in gesprek te gaan. In het groepsgesprek blijkt dat enkele professionals de tijd voor bespreking (ongeveer 15 minuten) wat aan de krappe kant vinden.

Relatief gezien betreft de meeste onvrede de mate van inbreng van de ouders. Van de ondervraagden vindt 18% deze inbreng niet voldoende. Bovendien geeft 24% van de professionals bij deze vraag aan 'niet van toepassing', omdat deze inbreng er niet was. Zie voor nadere details Tabel 30.

Gevraagd naar verbeteringen, zoals in de samenstelling van het tafeloverleg, zeggen de meeste ondervraagden dat er geen organisaties of specialismen ontbreken, waarmee de effectiviteit van de besluitvorming zou kunnen worden verhoogd (vier deelnemers doen hiervoor wel enkele suggesties).

Ook de eigen rol tijdens het JB-Plein-tafeloverleg komt aan de orde. Volgens ongeveer de helft van de professionals zijn de leden van het overleg goed tot zeer goed in staat om los van de eigen organisatiebelangen tot een professioneel oordeel te komen. De andere helft vindt dat in voldoende tot ruim voldoende mate het geval is.

Tijdens het groepsgesprek wordt het positieve oordeel over het JB-Plein-tafeloverleg uit het schriftelijke onderzoek bevestigd, al ligt het accent hierbij vooral op snelheid en de efficiëntie. De voorzitters doen hun werk prima en ditzelfde geldt voor de secretariële ondersteuning, zo wordt gesteld.

3

De casusregie en het vervolg

Communicatie en betrokkenheid

Als er een casusregisseur benoemd is gaat hij of zij aan de slag met de zaak. Er moet dan als eerste contact opgenomen worden met de ouders en kind(eren) in kwestie. In meer dan de helft van de gevallen gebeurt dit niet, althans dit blijkt uit de beantwoording van de vragen hierover door ouders en kinderen. Noch de casusregisseur, noch het wijkteam heeft volgens de ondervraagden contact opgenomen. Dit betekent overigens niet dat er helemaal geen contact is geweest met de casusregisseur. Bij een deel van de ouders en kinderen is er wel latere betrokkenheid bij het hulpverleningsplan.

Aan de ondervraagden met wie de casusregisseur contact heeft opgenomen (bijna allemaal waren ze werkzaam bij JBRR), zijn over dit contact enkele extra vragen gesteld. De meeste ondervraagden (10) blijven hierbij het antwoord schuldig over de termijn waarbinnen - na bespreking tijdens het JB-Plein-tafeloverleg - contact met hen werd opgenomen. Volgens vier ondervraagden gebeurde dit binnen de beoogde vijf dagen, volgens twee anderen duurde dit (minimaal) twee weken. In de meeste gevallen (9) werd telefonisch contact gemaakt. Bij vijf ondervraagden kwam de casusregisseur thuis langs.

Er is aan ouders en kinderen ook gevraagd naar een oordeel over de casusregie. Hoewel iets meer dan een derde tot de helft van de ondervraagde ouders en kinderen zegt, dat de casusregisseur hen

op de hoogte hield, bereikbaar was voor vragen en hen met respect behandelde, blijkt uit Tabel 18 ook dat het oordeel over de casusregisseur niet onverdeeld positief is.

De hulpverlening

Er zijn aan ouders en kinderen ook vragen gesteld over de totstandkoming van het hulpverleningsplan in de casusregie-periode. Een kleine minderheid van de ondervraagden (7) is hierbij van het begin tot het eind betrokken. In 12 andere gevallen is de betrokkenheid tot stand gekomen op basis van een conceptplan dat door de casusregisseur is opgesteld. Zes ondervraagden geven aan dat het plan volledig zonder hun inbreng is opgesteld. En een derde van de ouders en kinderen (13) zegt helemaal geen plan gezien te hebben.

Nadere analyse laat zien, dat van de 25 gevallen waarbij de RvdK mede ingeschakeld werd, er in 16 gevallen betrokkenheid van ouders en kinderen was. In de 11 gevallen waar de RvdK niet ingeschakeld was, gaven 7 ondervraagden aan in het geheel geen plan gezien te hebben. Dit kan verklaard worden door het verschil tussen dwang- en drangsituaties. In geval van 'drang' - zo blijkt uit het groeps gesprek met professionals - het moeilijker is JB-Plein-teamoverleg tijdig te organiseren, onder meer vanwege toestemmingsvereisten.

Zijn er over het hulpverleningsplan ook gesprekken gevoerd met ouders en kinderen? En hoe verliepen die gesprekken? Minder dan een derde van de ondervraagden (12) zegt uitgenodigd te zijn voor een gesprek over het plan met casusregisseur en hulpverleners (de JB-Plein-teambespreking). Een groter deel van de ondervraagden (17) geeft aan dat een dergelijk gesprek helemaal niet heeft plaatsgevonden. Nadere analyse laat zien, dat dit de respondenten zijn uit de groep die geen plan heeft gezien of waar het plan zonder hun inbreng is gerealiseerd. Een klein deel van de ondervraagden (9) herinnert zich niets van een dergelijk gesprek.

Van de 12 ondervraagden waarmee een gesprek plaatsvond (de JB-Plein-teambespreking), zeggen er zeven tevreden te zijn over de gelegenheid die men kreeg om het verhaal te doen en over de mate waarin er naar hen geluisterd werd. De overige vijf ondervraagden zijn op deze punten ontevreden.

Over het hulpverleningsplan zelf, zeggen 14 van de 36 ondervraagden het er mee eens te zijn. Evenveel respondenten echter zeggen om uiteenlopende redenen het tegenovergestelde (zie voor nadere details de gegeven toelichtingen onder Tabel 20). Acht ondervraagden geven aan helemaal geen hulpverleningsplan gezien te hebben.

Nadere analyse laat zien dat het niet uitmaakt of het hierbij om dwang of drang gaat. In beide situaties zien we evenveel ondervraagden die het met het plan eens of oneens waren. Wat wel verschil uitmaakt is of ouders en kinderen (deels) betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van het hulpverleningsplan en of men is uitgenodigd voor een gesprek met casusregisseur en hulpverleners. In gevallen waar dit gebeurd is - en vooral bij die gevallen waar een (team)bespreking heeft plaatsgevonden - is de commitment van ouders en kinderen met het hulpverleningsplan groter.

Tot slot de hulpverlening zelf. Het oordeel van de ouders en kinderen hierover is niet onverdeeld positief. Twee derde van de ondervraagden (vooral ouders) vindt dat de hulp de problemen niet heeft opgelost. Uit de toelichtingen op de antwoorden blijkt dat dit is omdat er nog geen hulp is of wordt verleend (zie deze toelichtingen onder Tabel 22). Zo schrijft een kind *“Ik ben nog steeds bezig om op een school te komen”*. Maar ook wordt melding gemaakt van verergering van de problemen juist door de hulpverlening. Zo schrijft een ouder *“Me kind is nu nog vertiefder dan voorheen en er is zelfs geen hoop voor de toekomst, omdat ze scholing geweigerd hebben en nu weigeren een diagnostisch onderzoek te laten doen”*.

Ook in de slotopmerkingen en suggesties die ondervraagden aan het eind van de vragenlijst geven, wordt vooral veel kritiek geleverd op de hulpverlening. De gevraagde suggesties voor verbetering van het functioneren van het JB-Plein ontbreken. Zie voor deze toelichtende opmerkingen van de ondervraagden, ‘Slotopmerkingen en suggesties voor verbetering’ onder Tabel 22.

Ook in de groepsgesprekken met ouders en kinderen werd veel kritiek geuit over hulpverlening. Zo zijn vooral de kinderen, maar ook de ouders erg kritisch over de voogd, vinden de kinderen dat ze niet gehoord worden (*“Ik ben nu 18. Nu pas praten ze met me, maar op het begin waren het vooral m’n ouders waarmee gesproken werd”*) en zegt een ouder over de hulp van het wijkteam: *“Hij deed een voorstel om de situatie in huis te herstellen. Vervolgens werd dat totaal niet uitgevoerd en moeten we zelf naar de rechter.”*. Over het wijkteam zijn de kinderen overigens veel positiever: *“Het wijkteam maakt in overleg met jou een plan. Ze nemen er de tijd voor. Ze doen echt wel hun best, ze willen ermee helpen en resultaat zien.”*.

Hoe oordelen de professionals zelf over het vervolg?

De casusregisseurs (47) en de JB-Plein-teamleden (2) is gevraagd de casusregie en het vervolg te beoordelen. De meerderheid is tevreden over de opvolging. Over zowel de snelheid van samenkomen van het team, als de aanbevolen acties door het JB-Plein-tafeloverleg, zijn de meesten (zeer)

tevreden. Dat geldt ook voor de snelheid van de benoeming van de casusregisseur. Een klein deel van de ondervraagden (8) is hier overigens niet tevreden over.

In meerderheid zijn de professionals ook goed te spreken over de tijdigheid van ontvangst van het doorgeleidingsformulier. Ook alle andere aspecten, zoals de 'behulpzaamheid van het formulier', 'de kwaliteit van beschreven conclusies' en 'de adviezen voor casusregie' beoordelen de meesten met ruim voldoende of goed. Zeven ondervraagden beoordelen 'de adviezen voor casusregie' als niet voldoende.

Opvallend is verder nog, dat de helft van de casusregisseurs zegt niet in staat te zijn om binnen de gestelde termijn adviezen uit te voeren. De ondervraagden voeren daar uiteenlopende redenen voor aan, ze worden genoemd in toelichtende zinnen. Als belangrijkste redenen gelden 'wachtlijsten', 'werkdruk' en 'volle agenda's'. Verder worden nog verklaringen gegeven als: *"Binnen drie maanden is wel heel krap. Het is niet altijd duidelijk waarom er niet voor een onderzoek door de Raad is gekozen"*. Op zichzelf acht de meerderheid van de casusregisseurs zich overigens goed in staat om de adviezen volgens de voorgestelde aanpak uit te voeren. Soms ook niet, *"omdat in de praktijk de adviezen niet altijd passend blijken en wij ander beleid maken"*.

Volgens nagenoeg alle casusregisseurs (27) stelt de eigen organisatie hen goed in staat om het werk voor het JB-Plein uit te voeren. De waarde van het JB-Plein wordt ook door geen enkele organisatie in twijfel getrokken. Er is maar één ondervraagde die zegt het werk niet goed te kunnen doen, omdat bij de betreffende organisatie de eigen werkplanning vóór gaat. De overige casusregisseurs voeren merendeels argumenten van eigen werkdruk aan voor het niet goed kunnen uitvoeren van het casusregiewerk.

Tot slot was opvallend, dat bij de vragen in het online-onderzoek over het JB-Plein-teamoverleg, 14 van de 49 respondenten afhaakten. Mogelijk is dit omdat alle volgende vragen op dit overleg betrekking hadden en zij dachten hiertoe niet behoren (de toelichtingen die enkelen geven bevatten hier aanwijzingen voor). Waarschijnlijk is, dat de aanduiding JB-Plein-teamoverleg betrekkelijk onbekend is. Met andere woorden, professionals hebben wel een gesprek met andere professionals (en eventueel ouders en kinderen) over een JB-Plein-zaak, maar weten niet dat dit overleg wordt aangeduid als 'teamoverleg' of 'JB-Plein-teamoverleg'.

Uit het groepsgesprek met de professionals bleek dat er kritiek is op de korte termijnen na de besluitvorming, om het casusvervolg in te zetten. Zo moet er binnen vijf dagen met de ouders persoonlijk overleg gevoerd zijn en moeten binnen 10 dagen alle partijen, die volgens het advies betrokken moeten worden, ook om de tafel zitten. Eén deelnemer zegt hierover: *“Dat lukt ons dus nooit”*. Gezegd wordt in dit verband, dat de controle (door de gemeente) vooral gericht is op de termijnen en minder op het opvolgen van de inhoud van het advies. Een JBRR-deelnemer zegt hierover: *“We agenderen dus nu gewoon die vergadering (van het team) ongeacht wie er komt, want als JBRR worden wij afgerekend op die termijn van 11 dagen⁷”*.

In het groepsgesprek worden vooral door enkele deelnemers van de wijkteams vragen gesteld bij een ‘drang-vervolg’. Dit leidt vooral bij het wijkteam nog wel eens tot frustraties, omdat casussen die werden voorgelegd omdat men vastgelopen was, standaard als ‘drang’ worden beschouwd en gewoon weer op het wijkteam-bordje terug komen (*“.... met een tandje er bij van het JBRR als casusregisseur”*). Voor ouders geldt iets vergelijkbaars, zo wordt gesteld. Een deelnemer verwoordt dit zo: *“Ze zijn eerst bang vanwege termen als jeugdbescherming, maar dan komt er drang uit en blijkt het allemaal mee te vallen. ‘Het tandje erbij’ is dan eigenlijk een wassen neus”*. Situaties blijven vaak zoals het is en er verandert door ‘drang’ weinig.

4

Werken en samenwerken

Aan de casusregisseurs en JB-Plein-tafelleden zijn tot slot ook vragen gesteld over de kwaliteit van het werken en onderlinge samenwerken in JB-Plein-verband.

Hoe doen we het?

Voor wat betreft de onderlinge samenwerking en afstemming, en de coördinerende rol van de casusregisseur (met betrekking tot zowel het gezin, als de te betrekken hulpinstanties), zegt meer dan de helft van de professionals dat dit ruim voldoende of goed is. De samenwerking met de wijkteams verloopt volgens het grootste deel van de casusregisseurs (23) meestal goed. Toch is er ook een substantiële minderheid die het tegendeel vindt. Vooral de algemene onderlinge samenwerking en

⁷ In werkelijkheid is de afspraak volgens het JB-Plein dus 10 dagen.

afstemming, zou volgens een vijfde van hen niet voldoende zijn. Als het wat specifiek gaat over de samenwerking en afstemming naar rol die men heeft in het JB-Plein-proces, zijn de casusregisseurs wat minder positief dan de JB-Plein-tafeloverleg-leden. Toelichtingen hierop zijn te vinden onder Tabel 53.

Over de kwaliteit en doelmatigheid van de hulpverlening zegt de helft van de casusregisseurs en JB-Plein-tafelleden dat die ruim voldoende of goed is en vinden 15 professionals deze voldoende. Toch zijn er ook acht ondervraagden die de doelmatigheid ondermaats vinden.

Over de tussentijdse terugkoppeling, zegt iets meer dan een kwart van de professionals dit goed of ruim voldoende te vinden. Toch beoordelen 12 ondervraagden die als niet voldoende. Mogelijk wordt dit veroorzaakt (als we de toelichtingen - onder Tabel 53 - analyseren), omdat deze terugkoppeling in veel gevallen enkel plaatsvindt bij opschaling. Terugkoppeling is dus niet standaard.

Over de ondersteuning door het JB-Plein-secretariaat tot slot, zijn alle casusregisseurs tevreden. Van de 35 casusregisseurs doen er 14 suggesties verbetering van het casusregie-deel van het proces. Ze zijn te vinden onder Tabel 51.

Toegevoegde waarde JB-Plein

Aan alle ondervraagde professionals is gevraagd naar de toegevoegde waarde van het JB-Plein. Hierbij zijn ook vragen gesteld over 'meer, betere en snellere' hulpverlening door het JB-Plein. Het ging hierbij om *de perceptie* van de ondervraagden over deze aspecten. Het was niet de bedoeling om op deze wijze aan te tonen of het JB-Plein ook daadwerkelijk resulteert in meer, betere en snellere hulpverlening. Om dit vast te stellen, zou een andersoortig onderzoek ingericht moeten worden (cijfermatige en kwalitatieve analyse over langere tijd) dan het onderhavige. Wellicht hierom, durft een kwart van de ondervraagden op de vraag naar 'meer, beter en sneller', ook geen antwoord te geven. Veelzeggend is verder, dat het relatief grootste deel van de professionals het met de uitspraak eens noch oneens is.

Slechts ongeveer kwart tot een derde van de professionals is het eens en helemaal eens, met de vaststellingen dat er 'meer, beter en sneller' geholpen wordt. Als we die cijfers nader analyseren naar ondervraagden en hun rol in het JB-Plein-proces, dan blijkt dat de verschillen wat dit betreft nergens significant zijn. Er zijn wel indicaties dat leden van het JB-Plein-tafeloverleg iets vaker van mening zijn dat het JB-Plein ook tot meer, betere en snellere hulp leidt.

Nauwelijks twijfel bestaat er bij de vaststelling dat het JB-Plein een waardevolle schakel is in de jeugdbescherming. Deze mening is 85% van de professionals toegedaan. Bijna iedereen zegt een collega te adviseren een melding te doen in geval de veiligheid of de ontwikkeling van een kind bedreigd wordt.

Verbetersuggesties

De professionals hadden het einde van de vragenlijst de mogelijkheid verbetersuggesties of andere kanttekeningen te plaatste. Hiervan is ruimschoots gebruik gemaakt (de volledige opsomming is te vinden onder Tabel 55). Er worden hierbij veel positieve kwalificaties gegeven, ze onderstrepen de toegevoegde waarde van het JB-Plein. Aan de andere kant blijkt uit de opmerkingen, dat er nog genoeg te verbeteren valt. Zo wordt er veelvuldig een lans gebroken voor het laten aanschuiven van ouders. Dit onderstreept de wens van de meeste professionals om - op een bepaalde wijze - ouders een plaats te geven in het JB-Plein-proces.

Daarnaast zijn er veel verbetersuggesties voor de start van het proces, het melden. Het lijkt erop dat wat meer ondersteuning voor de melders goed zou zijn. Tot slot worden er veel suggesties gedaan voor bepaalde werkafspraken en het verbeteren van het JB-Plein-tafeloverleg.

5

Kritiek op ‘de jeugdzorg’

Door ouders en kinderen wordt zowel tijdens het schriftelijke als het mondelinge deel van het onderzoek regelmatig ongezouten kritiek geleverd op ‘de jeugdzorg’. Het lijkt erop dat deze kritiek voor een deel generiek is. Slechts bepaalde aspecten ervan kunnen één op één gekoppeld worden aan het functioneren van het JB-Plein. Ze werden hierboven in de thema-onderdelen 1 tot en met 3 weergegeven.

Hoewel de meer generieke punten van kritiek niet direct te maken hebben met het functioneren van het JB-Plein, achten we het toch van waarde deze opvattingen van ouders en kinderen over de Rotterdamse jeugdzorg hier kort te bespreken. Ze zijn deels af te leiden uit bepaalde antwoorden uit het online-onderzoek, maar ze zijn explicieter opgetekend tijdens de groepsgesprekken met ouders en kinderen.

Stem wordt niet gehoord

Alle kinderen zeggen dat hun stem niet of onvoldoende gehoord wordt. Ook kinderen vanaf 10 tot 12 jaar kunnen al heel goed verwoorden wat hun situatie is en hoe die verbeterd kan worden, zo stellen de kinderen. Dat 'luisteren naar en betrekken' kan en moet eerder en beter dan nu het geval is.

Verhaal herhalen

Ouders en kinderen hebben er last van hun verhaal alsmaar opnieuw te moeten vertellen aan telkens nieuwe jeugdzorgprofessionals. Niet begrepen wordt, waarom er niet één systeem is, dat voor alle hulpverleners raadpleegbaar is en waarin alle feiten en omstandigheden staan.

Voogd is er niet voor ons

Vooraf de kinderen zijn hierover erg kritisch. Aan je voogd heb je niets, zeggen de kinderen. Voogden zie je niet, ze zijn er niet voor jou, ze komen niet voor je op. Ze zijn er enkel bij de rechtbank, als de OTS weer voor een half jaar wordt verlengd, zo stellen de kinderen. Voogden worden vooral gepercipieerd als 'machthebbers'.

Waarde van de wijkteams

Een opvallend verschil tussen ouders en kinderen is er op dit aspect. De kinderen zijn erg te spreken over de wijkteams. Ze zijn 24/7 voor ze bereikbaar en ze lijken - als buddy's, als persoonlijke coaches - voor de meesten de enige steun en toeverlaat te zijn. De ouders zijn negatiever. De wijkteams zijn niet benaderbaar, ze hebben weinig kennis van zaken en ze luisteren ook niet.

Weggegooide jaren

De kinderen geven unaniem kritiek op 'het gesloten zitten'. Je verliest er tijd, in plaats van dat je kunt werken voor een diploma, zo stellen ze. Ze zeggen dat verlenging van gesloten opname nogal gemakkelijk wordt afgegeven, terwijl je jaren van je (onderwijs)leven vergooit.

Transparantie en communicatie

Deze woorden vielen veel, vooral in het groepsgesprek met ouders. En hoewel de woorden nogal algemeen zijn en vaak voor méér staan, kunnen ze geduid worden als: de noodzaak ouders en kinderen tijdig te betrekken, precies en feitelijk rapporteren en hen informeren over processtappen, over het waarom ervan, en over de besluitvorming en de overwegingen erbij.

Beter in de tijd?

Aan de ouders die langer dan vijf jaar te maken hebben met jeugdzorg, is gevraagd naar de veranderingen in de jeugdzorg. Niemand van hen vond dat de kwaliteit, de effectiviteit of de snelheid, laatste jaren verbeterd is. Het gevoel leeft, dat de gemeentelijke inkoop bepalend is voor de hulp die verstrekt wordt en niet de behoefte van het kind. Financiële overwegingen zijn in de ogen van deze ouders steeds meer een rol gaan spelen bij de jeugdhulpverlening.

6

JB-Plein onbekend

Tot slot - en wellicht is dit wel de meest opvallende conclusie uit het onderzoek - hoewel alle ouders en kinderen die zijn aangeschreven te maken hebben gehad met het JB-Plein, bleek uit de online-deel van het onderzoek al enigszins de onbekendheid ermee. Uit de groepsgesprekken met zowel ouders als kinderen bleek overduidelijk dat het JB-Plein een betrekkelijk onbekend fenomeen is.

Sommige deelnemers stellen zich een fysiek plein voor, anderen geven beschrijvingen van 'plein-gesprekken' die ze hebben gevoerd bij - zo leert de beschrijving - de Raad voor de Kinderbescherming op de Lijnbaan. Hoewel een dergelijk gesprek in het kader van het JB-Plein-teamoverleg daar kan hebben plaatsgehad, blijkt uit de gesprekken toch, dat zowel ouders als kinderen vaak weinig idee hebben met welke professional, van welke organisatie, ze in welk verband spreken. Illustratief hiervoor zijn uitspraken van deelnemers zoals: *"Ja, ik heb één keer met het Plein te maken gehad. Het was een heel groot overleg en daar zat ik bij."*

Het lijkt erop, dat het aantal gesprekken dat ouders en jongeren in de loop der tijd voeren met één of meerder jeugdzorgprofessionals zo groot is, dat ze nauwelijks enig onderscheid kunnen maken naar wie met ze spreken, van welke organisatie hij of zij is en in welk verband het gesprek plaatsvindt. Het gaat in zulke situaties waarschijnlijk om professionals die situaties rond gezinnen moeten beoordelen en beslissingen moeten nemen over interventies.

Anders is de verhouding tot (de directe interventies van) de hulpverleningsorganisaties en de wijkteams. Wie deze professionals zijn en wat ze doen, kan door de deelnemers preciezer worden aangegeven.

Het JB-Plein is niet voor alle ouders en kinderen onbekend. Eén deelnemer (een ouder) kan vrij nauwkeurig beschrijven wat het JB-Plein is en waar het toe dient. Hij zegt: *"Ik heb twee keer een*

melding via het JB-Plein gehad. Ik wilde er ook intensief bij betrokken worden. Ik ben er nooit geweest, maar ik weet dat het multidisciplinair is, dat er verschillende groepen aan tafel zitten en dat die een besluit nemen over de vervolgstappen in het traject. Dat is mijn beeld”.

Als het in het groepsgesprek aan ouders duidelijk is wat het JB-Plein is, zien ze overigens wel wat in het multidisciplinaire karakter van het JB-Plein. Ze zien het vooral ook als forum waar je als ouder je zaak kunt voorleggen, waar je de vorderingen kunt bespreken en een second opinion kunt vragen. Eén ouder zegt: *“Het zou een plein moeten zijn waar je hulp kunt vragen na een besluit”*. Dergelijke verbeteruggesties zijn goed te verklaren omdat veel ouders voelen dat ze vastlopen in de hulp. Er is dan geen mogelijkheid om hun zaak (weer) voor te leggen aan een multidisciplinair team of zelf een melding te doen. Het JB-Plein zou hiervoor een mogelijkheid kunnen bieden, zo vinden de ouders.

Naast de onbekendheid van het JB-Plein voor ouders en kinderen is er nog een tweede ‘onbekendheid’. Deze heeft betrekking op bepaalde groepen professionals en bepaalde onderdelen van het JB-Plein-proces. Vooral uit het groepsgesprek met de professionals blijkt dat binnen wijkteams soms onbekendheid of onduidelijkheid heerst rond het ‘waarom van het JB-Plein’ en ‘het verloop van het meldproces’. Dit wordt onderstreept door de resultaten uit het online-onderzoek, waaruit blijkt dat melden via school en wijkteams niet altijd goed gaat.

In iets mindere mate geldt deze onbekendheid (onduidelijkheden en onwetendheden) ook aan de casusregie-kant van het proces, waar bijvoorbeeld verschillende lezingen blijken te zijn over het informeren en betrekken van ouders.

Conclusies en aanbevelingen

Uit de opvattingen van ouders, kinderen en professionals over het functioneren van het JB-Plein, kan een aantal conclusies getrokken worden, dit inclusief een nadere aanbeveling of vraagstelling.

1. Positief over JB-Plein-tafeloverleg

Uit de bevraging van de professionals die op wekelijkse of tweewekelijkse basis deelnemer zijn (geweest) van het tafeloverleg blijkt, dat zij over de kwaliteit en efficiency van dit overleg goed te spreken zijn. De besproken meldingen worden door nagenoeg alle deelnemers van voldoende kwaliteit gevonden, hierdoor kan goed beoordeeld worden en conclusies getrokken. Ten aanzien van de bespreking aan de tafel zelf, wordt in positieve bewoordingen gesproken over de voorbereiding door het secretariaat en het voorzitterschap bij het tafeloverleg. Daarnaast wordt ook de inhoudelijke deskundigheid van de collega-deelnemers door de tafelleden hoog gewaardeerd.

Gezien door de ogen van de professionals lijkt het JB-Plein-tafeloverleg dus een effectieve en efficiënte dagelijkse triagering en routing van zaken waarin kinderen in de knel komen door onveiligheid of ontwikkelingsbedreiging.

Het verdient aanbeveling om de kwaliteit van het JB-Plein-tafeloverleg op peil te houden en waar nodig en mogelijk verder te verbeteren. Wellicht is hiertoe het overwegen van een nadere betrokkenheid van ouders en kinderen een eerste mogelijkheid (zie hierna).

2. Het onbekende JB-Plein

Uit het onderzoek blijkt verder dat het JB-Plein bij ouders en kinderen nagenoeg onbekend is. Wat het JB-Plein is, wat er de bedoeling van is, ze hebben er geen voorstelling van. Het begrip 'melden' is wel bekend. Ouders en kinderen geven ook oordelen over de contacten hierover met 'de jeugdzorg' - bijvoorbeeld een medewerker van het wijkteam. Dat oordeel geven ze ook over de fase van casusregie - na de bespreking op de JB-Plein-tafel - omdat er ook dan contact is met 'de jeugdzorg' - bijvoorbeeld een casusregisseur van JBRR. Over de JB-Plein-tafeloverleg hebben ouders en kinderen geen voorstelling, om de simpele reden dat ze niet

aan tafel zitten.

Het JB-Plein-concept zegt ouders en kinderen daarom niets, er zijn contacten met jeugdzorgprofessionals, met 'de jeugdzorg'. Dit is het enige, dat in het blikveld van de ouders en kinderen relevant is. Hierbij roept 'het melden' vooral de associatie op van 'mijn kinderen worden uit huis gehaald'. Het beeld van ouders bij melden is dus veel meer dat van een 'dwangmaatregel'. Het concept van drang en dwang is in de beleving van ouders en kinderen dan ook afwezig, zo lijkt het.

Er is nog een tweede onbekendheid die opvalt. Het betreft hier vooral de verschillende opvattingen die (sommige) professionals hebben over de rol en de werkwijze rond het JB-Plein. Vooral bij de wijkteams leiden onderwerpen als 'de bedoeling van het plein' en 'het hoe en wat van het melden' nog wel eens tot vraagtekens en verschillen van inzicht. Deze onduidelijkheden en onwetendheden, gelden zowel aan de meld-kant van het proces als aan de casusregie-kant van het proces. Professionals die zo nu en dan of regelmatig aan het JB-Plein-tafeloverleg deelnemen, kennen de bedoelingen en de ins en outs en zijn ook het meest positief over het JB-Plein(-tafeloverleg).

Het verdient aanbeveling om over het JB-Plein-concept een extra inspanning te leveren op het gebied van informeren en betrekken van professionals (vooral uit de wijkteams) en ouders en kinderen.

3. Betrokkenheid ouders en kinderen

Op basis van dit onderzoek lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat de communicatie met en betrokkenheid van ouders en kinderen bij het gehele JB-Plein-proces, versterking behoeft. Meer in het bijzonder geldt dit ook voor het JB-Plein-tafeloverleg. Zowel ouders, kinderen en professionals zijn in meerderheid die mening toegedaan.

Ouders zien betrokkenheid bij het JB-Plein-tafeloverleg als een mogelijkheid informatie te leveren die vaak ontbreekt of onjuist is. Een deel van de kinderen lijkt geen voorstander van aanwezigheid bij het overleg, maar dit komt waarschijnlijk voort uit een sterk ervaren gevoel van 'niet gehoord worden'. De professionals zijn in meerderheid voorstander van de aanwezigheid van zeker ouders, vanwege de transparantie van het proces, het hoor-

wederhoorprincipe, de betere kwaliteit van informatie en de betere aanpak van de problematiek. Wat dit laatste betreft, laat het onderzoek ook zien dat ouders die meer betrokken worden bij het overleg over hun zaak, meer commitment hebben bij de voorgestelde aanpak.

De professionals - vooral de JB-Plein-tafelleden - zien ook haken en ogen aan een eventuele nadere betrokkenheid van ouders en kinderen. Het zijn bezwaren van principiële, inhoudelijke en praktische aard. Ze hebben onder meer te maken met de mogelijk mindere kwaliteit van besluitvorming en de langere duur van het overleg per zaak.

Het verdient aanbeveling nader onderzoek te doen (eventueel inclusief een pilot) naar een mogelijke nadere betrokkenheid van ouders en kinderen bij het JB-Plein. Het is raadzaam ook de ervaringen hiermee elders in Nederland te betrekken én de consequenties van nadere betrokkenheid te analyseren voor het meld- en casusregiegedeelte van het JB-Plein-proces.

4. JB-Plein een drie-eenheid?

Het onderzoek laat zien dat de drie procesonderdelen van het JB-Plein - het meldproces, het JB-Plein-tafeloverleg en de hierop volgende casusregie - met elkaar samenhangen, maar ook, dat het tegelijkertijd drie verschillende en eigenstandige werkelijkheden zijn.

Duidelijk blijkt dat de kern van het proces gevormd wordt door het JB-Plein-tafeloverleg. Hierover wordt door de professionals met grote tevredenheid gesproken. Het tafeloverleg is snel en efficiënt, de voorzitters en de secretariële ondersteuning leveren prima werk. De extra inspanning van de voorzitters van het vooraf screenen van de meldingen, wordt gewaardeerd. Dit geldt ook voor het hierbij horende consulterende overleg met potentiële melders. Het maakt de verbinding beter tussen noodzakelijke meldsituaties en een multidisciplinair overleg over een snelle aanpak aan de JB-Plein-tafel.

Het laatste onderdeel van het JB-Plein-proces echter - de casusregie - lijkt enigszins losgezongen van het geheel. Hoewel veel professionals in het online deel van het onderzoek redelijk tevreden zeggen te zijn, blijkt vooral uit het groepsgesprek dat in de dagelijkse praktijk, de korte termijnen om het vervolg in te zetten eigenlijk niet werkbaar zijn. Dit blijkt ook uit de reacties van de ouders, waarvan meer dan de helft zegt geen tijdig contact gehad

te hebben. Verder zijn slechts enkele ouders van begin tot het eind van het hulpverleningsplan betrokken.

In het belang van een betere en snellere jeugdzorg, lijkt de vraag gerechtvaardigd of de opvolging van het JB-Plein-tafeloverleg - de casusregie - niet een betere vormgeving en organisatie behoeft.

Deel 2: deelonderzoeken

1

Het online-onderzoek onder ouders en kinderen

Aan het onderzoek hebben 41 personen deelgenomen; 26 ouders en 15 kinderen. De geschatte responspercentages⁸ zijn 7,8% bij de ouders en 6,6% bij de kinderen. Niet iedereen heeft alle vragen in gevuld; 5 ondervraagden zijn afgehaakt gedurende het invullen van de online vragenlijst.

De melding

De meeste meldingen zijn via het wijkteam gedaan. In 8 gevallen is de melding door de school gedaan en in 5 gevallen ging het om de RvK. 10 ondervraagden (bijna allemaal jongeren) weten niet (meer) wie de melding gedaan heeft.

Tabel 1: Weet u nog wie de melding bij het JB-Plein heeft gedaan?

	Totaal	Ouder	Jongere
Ja, iemand van de school	8	5	3
Ja, de Raad voor de Kinderbescherming	5	3	2
Ja, iemand van het wijkteam	13	12	1
Ja, iemand anders namelijk:	5	4	1
Nee, dat weet ik niet meer	10	2	8
Totaal	41	26	15

Anders Namelijk:

me buddy die me ontvoerd heeft
rob van vliet de buddy van mijn zoon en vader van onze wijkteam medewerkster esther van vliet
School maatschappelijke werker
veilig thuis

In de meeste gevallen (17 maal) is door degene die de melding deed, mondeling medegedeeld dat het kind bij JB-plein zou worden gemeld. In 6 gevallen gebeurde dat schriftelijk. In een kwart van de gevallen zegt men niet door de melder op de hoogte te zijn gebracht. 9 ondervraagden (vooral de jongeren) geven aan dit niet meer te weten.

⁸ Zie voor verantwoording van respons pagina 3 van de inleiding

Tabel 2: Heeft degene die de melding heeft gedaan, u verteld dat uw kind bij het JB-Plein gemeld zou worden?

	Totaal	Ouder	Jongere
Ja, schriftelijk	6	4	2
Ja, mondeling	17	12	5
Nee, ik ben daar niet op de hoogte van gebracht	9	7	2
Dat weet ik niet meer	9	3	6
Totaal	41	26	15

Slechts een minderheid herinnert zich dat men een informatieblad heeft gekregen, de meeste ondervraagden zeggen dit niet ontvangen te hebben.

Tabel 3: Heeft de melder u een informatieblad gegeven over de melding en wat er daarna gebeurt?

	Totaal	Ouder	Jongere
Ja	8	7	1
Nee	22	15	7
Dat weet ik niet meer	11	4	7
Totaal	41	26	15

Ook als we kijken naar de herinnering die men heeft aan het gesprek dat men met de melder heeft gehad, lijkt er in deze fase van de melding ruimte voor verbetering: ongeveer de helft van de ondervraagden zegt niet gehoord te hebben waarom er gemeld zou worden, een derde heeft geen gelegenheid om op de melding te reageren en meer dan de helft is er naar eigen zeggen niet op gewezen dat men er binnen 5 dagen inhoudelijk op zou mogen reageren.

Tabel 4: Informatie over de melding door de melder

		Totaal	Ouder	Jongere
Heeft de melder met u en/of uw kind ook besproken waarom er zou worden gemeld?	Ja	15	10	5
	Nee	19	14	5
	Dat weet ik niet meer	7	2	5
	Totaal	41	26	15
Heeft u in dit gesprek ook de gelegenheid gehad hierop te reageren?	Ja	19	13	6
	Nee	14	11	3
	Dat weet ik niet meer	8	2	6
	Totaal	41	26	15
Heeft de melder u erop gewezen dat u (alsnog) binnen vijf dagen inhoudelijk kunt reageren op de melding?	Ja	7	7	0
	Nee	22	15	7
	Dat weet ik niet meer	12	4	8
	Totaal	41	26	15

De mening over nut en noodzaak van de melding loopt sterk uiteen. Ongeveer een derde (13 ondervraagden) was het eens met het feit dat het kind gemeld werd bij het JB-Plein, maar bijna de helft (18 ondervraagden) was het hier niet mee eens.

Tabel 5: In hoeverre was u het er destijds mee eens dat uw kind werd gemeld bij het JB-Plein?

	Totaal	Ouder	Jongere
Helemaal mee eens	5	3	2
Mee eens	8	5	3
Niet mee eens, niet mee oneens	10	7	3
Mee oneens	7	3	4
Helemaal mee oneens	11	8	3
Totaal	41	26	15

Hoewel de aantallen te klein zijn voor harde uitspraken, geeft de volgende tabel indicatief interessante verschillen te zien. Vooral bij meldingen die via school worden gedaan, lijken de zaken niet goed gaan: ouders worden niet geïnformeerd dat er gemeld wordt, noch waarom er gemeld wordt. Bij meldingen via de school zien we relatief ook veel ondervraagden die het niet eens waren met de melding. Bij meldingen die via de wijkteams (en de school) komen, lijkt de terugkoppeling evenals de overhandiging van het informatieblad ook niet overal goed te zijn verlopen.

Tabel 6: Informatie over melding naar achtergrond meldorganisatie

		Weet u nog wie de melding bij het JB-Plein heeft gedaan?				
		Ja, iemand van de school	Ja, de RVK	Ja, iemand van het wijkteam	Ja, iemand anders	Nee, dat weet ik niet meer
Heeft degene die de melding heeft gedaan, u verteld dat uw kind bij het JB-Plein gemeld zou worden?	Ja, schriftelijk	0	1	4	0	1
	Ja, mondeling	3	2	8	3	1
	Nee, ik ben daar niet op de hoogte van gebracht	5	0	1	1	2
	Dat weet ik niet meer	0	2	0	1	6
	Totaal	8	5	13	5	10
Heeft de melder u een informatieblad gegeven over de melding en wat er daarna gebeurt?	Ja	0	2	4	1	1
	Nee	7	1	7	4	3
	Dat weet ik niet meer	1	2	2	0	6
	Totaal	8	5	13	5	10
Heeft de melder met u en/of uw kind ook besproken waarom er zou worden gemeld?	Ja	2	3	7	2	1
	Nee	6	0	6	3	4
	Dat weet ik niet meer	0	2	0	0	5
	Totaal	8	5	13	5	10
In hoeverre was u het er destijds mee eens dat uw kind werd gemeld bij het JB-Plein?	Helemaal mee eens	0	1	2	1	1
	Mee eens	1	1	4	1	1
	Niet mee eens, niet mee oneens	2	2	4	0	2
	Mee oneens	3	1	0	0	3
	Helemaal mee oneens	2	0	3	3	3
	Totaal	8	5	13	5	10

Het JB-Plein-tafeloverleg

Van de 40 overgebleven respondenten (één kind is op dit punt afgehaakt) geven 17 aan dat men niet schriftelijk op de hoogte is gebracht van wat er over de melding besproken is. In iets meer dan helft van de gevallen (23) geeft men aan dit wel gebeurd is.

Tabel 7: Bent u schriftelijk door het JB-Plein op de hoogte gebracht van wat er op het JB-Plein besproken is?

	Totaal	Ouder	Jongere
Ja	23	16	7
Nee	17	10	7
Totaal	40	26	14

Deze 23 ondervraagden hebben we gevraagd naar een oordeel over de brief. Over de duidelijkheid over wat er gaat gebeuren en de begrijpelijkheid van de brief is nagenoeg iedereen tevreden. Twee op de drie geven aan dat ook duidelijk was wat er van hen verwacht werd en wie met hun contact zou opnemen, maar bij 9 respectievelijk 8 ondervraagden was dat volgens hen niet het geval.

Tabel 8: Beoordeling brief gemeente

	Ja	Nee	Totaal
De brief is in begrijpelijke taal geschreven	20	3	23
In de brief staat duidelijk wat er gaat gebeuren	21	2	23
In de brief staat duidelijk wie contact met mij gaat opnemen	14	9	23
In de brief staat duidelijk wat er van mij wordt verwacht	15	8	23

De terugkoppeling over wat er besproken is niet eenduidig. Sommigen ondervraagden zijn door de melder, anderen door de casusregisseur of 'iemand anders' geïnformeerd. 7 ondervraagden zeggen door niemand op de hoogte te zijn gebracht.

Tabel 9: Door wie bent u op de hoogte gebracht van wat er op het JB-Plein besproken is?

	Totaal	Ouder	Jongere
Door degene die gemeld heeft	7	5	2
Mondeling door de casusregisseur	7	7	0
Mondeling door mijn ouders/verzorgers	3	-	3
Mondeling door iemand anders	5	4	1
Door niemand; Ik ben niet op de hoogte gebracht	7	5	2
Dat weet ik niet meer	9	4	5
Totaal	38	25	13

De meeste ondervraagden, zeker de ouders, hadden bij de bespreking aanwezig willen zijn. Bij de jongeren is de animo beperkter, zo lijkt het. Als we echter kijken naar de toelichtingen op de antwoorden, dan zijn in ieder geval een deel van de 'nee'-antwoorden te interpreteren als 'wilde wel, maar kon door omstandigheden niet'.

Tabel 10: Voor het overleg van het JB-Plein was u niet uitgenodigd. Had u ook aanwezig willen zijn bij het overleg van het JB-Plein over de melding zelf?

	Totaal	Ouder	Jongere
Ja	21	17	4
Nee	17	8	9
Totaal	38	25	13

Toelichting 'ja':

Complexe situatie waarin kinderen de dupe dreigen te worden van scheidingsperikelen van de ouders. Optreden JBRR heeft de situatie enkel verslechterd waardoor kinderen geen contact meer met vader hebben
Dan wist ik dat de reden van aanmelding duidelijk was overgekomen
Graag wil ik over al bij zijn zodat ik weet wat er gezegd word en geen dingen achter mijn rug om gaan, dat ik duidelijk weet wat er gaat gebeuren etc en dat er niet telkens gezegd kan worden nee die moet dat regelen en de ander zegt nee die persoon moet het regelen en uiteindelijk niks gebeurt
het gaat toch om mijn kind en niet om een koffer waar subsidie op te verdienen is
het gaat toch over mij en ik heb ook een mening
ik ben op de hoogte gebracht door advocate, ik kreeg later de aanmelding form. die vol zaten met onwaarheden. datum die niet klopten. dat ik ook een post heb gekregen waar ik voor heb getekend, maar ik was die dag niet eens thuis..etc etc. kinderrechtter heeft de formulier ook van tafel weg geschoven
Ik moet toch weten wat er besproken word

<i>Ik vond de melding onvolledig en had mijn schriftelijke reactie graag toegelicht.</i>
<i>Ik wist niet dat mijn kind gemeld werd bij jb-plein totdat ik deze brief hebt ontvangen om de vragenlijst in te vullen. Ik heb geen informatie gekregen van de jb-plein of de melder. Ik weet trouwens niet wie de melder is. Dus ik vind het een beetje raar.</i>
<i>Is altijd goed om te weten allemaal en wie wat heeft besproken</i>
<i>Ja, heel graag. Mijn dochter van 11 jaar zou betrokken zijn bij verschillende conflicten en incidenten op haar basisschool. Bij mijn vraag om welke incidenten en welke conflicten het ging heb ik tot vandaag geen antwoord gekregen. Geen een voorbeeld van conflict of een incident. Niet van haar juf, niet van haar meester, van kinderen op school.....Hoe is dit mogelijk? Verschillende gesprekken en aanvragen gedaan bij school maatschappelijke werker geen een incident geen een conflict kon mevrouw noemen. Volgens deze maatschappelijke werker heeft zij dat gehoord van iemand. Ik ben een moeder en heb recht om te weten als mijn dochter betrokken is of was bij conflicten of incidenten</i>

Toelichting 'nee':

<i>dit was de dag dat mn vader is overleden dus konden we niet op tijd thuis zijn voor de mensen die langs zouden komen</i>
<i>Er werd geen brieven gestuurd</i>
<i>Ik vond het zelf niet echt nodig</i>
<i>ik wou zelf niet.</i>
<i>Ik zat toen in een lastige periode en wilde eigenlijk helemaal niks doen.</i>
<i>Mijn melding is afgewezen. De zorgen waren niet ernstig.</i>
<i>Dit vond en vind ik erg jammer, want hulp had ik wel gewaardeerd.</i>
<i>wat in een gezin zich allemaal afspeelt privé dat weten jullie voor geen meter .maar wat voor leugens en gelul een kind kan uitkraaien gaan jullie daar meer vanuit dan wat een moeder of vader heeft te vertellen</i>
<i>Zelf was ik in crisis centrum opgenomen.maar had wel telefonisch wat willen horen hierover.</i>

De casusregie en het vervolg

Officieel moet de casusregisseur contact opnemen met de ouders en de kinderen, maar zoals uit de beantwoording blijkt, lijkt daar in meer dan de helft van de gevallen geen sprake van te zijn. 16 respondenten geven aan, dat noch de casusregisseur noch het wijkteam contact heeft opgenomen. Overigens houdt dit nog niet in dat er helemaal geen contact is geweest met de casusregisseur (zoals blijkt uit het vervolg bij de betrokkenheid bij het hulpverleningsplan).

Tabel 11: Heeft een casusregisseur na de bespreking op het JB-Plein contact met u opgenomen?

	Totaal	Ouder	Jongere
Ja	16	12	4
Nee, hij/zij heeft geen contact met mij opgenomen	16	11	5
Nee, iemand van het wijkteam heeft contact met mij opgenomen	6	2	4
Totaal	38	25	13

Aan de 16 ondervraagden die aangaven dat de casusregisseur contact met hen heeft opgenomen zijn een aantal extra vragen gesteld. Bijna alle casusregisseurs zijn werkzaam bij JBRR.

Tabel 12: Van welke instelling was deze casusregisseur?

	Totaal	Ouder	Jongere
Jeugdbescherming Rotterdam-Rijnmond (JBRR)	13	11	2
William Schrikker Groep	1	1	0
Leger des Heils	0	0	0
Weet ik niet	2	0	2
Totaal	16	12	4

De meeste ondervraagden blijven het antwoord schuldig over de termijn waarbinnen na de bespreking op het JB-Plein-tafeloverleg contact werd opgenomen. Bij 4 ondervraagden gebeurde dat binnen de beoogde 5 dagen, in twee gevallen duurde dat (minimaal) 2 weken. In de meeste gevallen (9) werd telefonisch contact gemaakt, bij 5 ondervraagden kwam de casusregisseur thuis langs.

Tabel 13: Weet u nog hoeveel dagen na de bespreking op het JB-Plein contact met u werd opgenomen?

	Totaal	Ouder	Jongere
Ja, binnen 5 dagen	4	3	1
Ja, maar het duurde langer dan 5 dagen namelijk: (vermeld aantal dagen): <i>beide gevallen: 2 weken</i>	2	2	0
Nee, dat weet ik niet meer	10	7	3
Totaal	16	12	4

Tabel 14: Op welke wijze heeft de casusregisseur contact met u opgenomen?

	Totaal	Ouder	Jongere
Telefonisch (of via sms)	9	6	3
Schriftelijk	1	0	1
Mij thuis bezocht	5	5	0
Anders	1	1	0
Totaal	16	12	4

Hulpverleningsplan en casusregie

Bij een kleine minderheid van de ondervraagden is de totstandkoming van het hulpverleningsplan verricht met betrokkenheid van de ouders/ kinderen van begin tot eind. In 12 gevallen is de betrokkenheid tot stand gekomen op basis van een conceptplan dat door de casusregisseur is opgesteld. Maar 6 ondervraagden geven aan dat het plan volledig zonder hun inbreng is opgesteld en een derde zegt zelfs helemaal geen plan gezien te hebben.

Opvallend is dat van de 25 gevallen waarbij de RvK mee ingeschakeld werd, er in 16 gevallen betrokkenheid van de ouders/ kinderen was, terwijl bij 7 van de 11 gevallen waar de Raad niet ingeschakeld was, men aangeeft in het geheel geen plan gezien te hebben.

Tabel 15: Heeft de casusregisseur u betrokken bij het opstellen van het hulpverleningsplan?

	Totaal	Ouder	Jongere
Ja, van het begin tot eind zijn we bij het opstellen van het plan betrokken geweest	7	4	3
Ja, maar de casusregisseur heeft het geschreven en daarna samen met mij/ons een definitief plan gemaakt	12	10	2
Nee, het plan is zonder mijn/ons inbreng opgesteld	6	5	1
Nee, ik heb geen plan gezien	13	6	7
Totaal	38	25	13

Nog geen derde van de ondervraagden (12) zegt uitgenodigd te zijn voor een gesprek over het hulpverleningsplan met casusregisseur en hulpverleners. 17 respondenten geven aan dat zo'n gesprek niet heeft plaatsgevonden, we treffen die vooral in de groep die geen plan heeft gezien of waar het plan zonder inbreng is gerealiseerd. 7 van de 12 ondervraagden waar een dergelijk gesprek heeft plaatsgevonden zijn tevreden over de gelegenheid die men kreeg om verhaal te doen en over de mate waarin er naar hen geluisterd werd, 5 ondervraagden zijn ontevreden op deze punten.

Tabel 16: Bent u uitgenodigd voor een bespreking met de casusregisseur en andere hulpverleners over het hulpverleningsplan?

	Totaal	Ouder	Jongere
Ja	12	8	4
Nee	17	13	4
Dat weet ik niet meer	9	4	5
Totaal	38	25	13

Tabel 17: Oordeel over gesprek casusregisseur en hulpverleners

	Ja	Nee	Totaal
Ik kreeg genoeg gelegenheid om mijn verhaal te doen	7	5	12
Ik werd met respect behandeld	8	4	12
Er is naar mij geluisterd	7	5	12

Zoals uit onderstaande tabel blijkt is het oordeel over de casusregisseur niet onverdeeld positief.

Tabel 18: Oordeel over de casusregisseur

	Ja	Nee	Geen mening	Totaal
De casusregisseur heeft mij goed op de hoogte gehouden	16	14	8	38
De casusregisseur was goed bereikbaar als ik een vraag had	17	12	9	38
De casusregisseur behandelde me met respect	20	11	7	38
De casusregisseur betrok het hele gezin bij de hulpverlening	17	13	8	38
De casusregisseur kwam zijn afspraken na	17	12	9	38
De casusregisseur was onmisbaar om alles in goede banen te leiden	11	12	15	38
De casusregisseur gaf me het gevoel dat ik zelf 'de baas' bleef	8	15	15	38

De hulpverlening

Bij 25 van de 36 ondervraagden was er sprake van 'dwang' en werd dus ook de RvK ingeschakeld.

Tabel 19: Werd naast de hulpverlening, ook de Raad voor de Kinderbescherming ingeschakeld om uw gezinssituatie te onderzoeken?

	Totaal	Ouder	Jongere
Ja	25	17	8
Nee	11	7	4
Totaal	36	24	12

14 ondervraagden waren het eens met het hulpverleningsplan, maar evenveel respondenten zeggen om uiteenlopende redenen (zie toelichting) het er niet mee eens te zijn geweest. 8 ondervraagden geven aan helemaal geen hulpverleningsplan gezien te hebben.

Overigens maakt het niet of het om dwang of drang ging; in beide gevallen zien we evenveel ondervraagden die het met het plan eens waren, als die het er niet mee eens waren. Wat wel verschil uitmaakt is of men (deels) betrokken is geweest bij de totstandkoming van het plan en of men is uitgenodigd voor een gesprek met casusregisseur en hulpverleners. In gevallen waar dit gebeurt is en vooral bij die gevallen waarin een dergelijk gesprek heeft plaatsgevonden, is de commitment met het hulpverleningsplan groter.

Tabel 20: Was u het eens of oneens met het hulpverleningsplan?

	Totaal	Ouder	Jongere
Ik was het er mee eens	14	8	6
Ik was het er niet mee eens	14	11	3
Niet van toepassing, geen hulpverleningsplan gezien	8	5	3
Totaal	36	24	12

‘Niet eens’ want:

<i>tijdens het gesprek bij beschermingsplein was het vrijwillig in plan ineens dwang</i>
<i>Op onderdelen niet</i>
<i>me kind werd behandeld als een koffer en ik door het slijk gehaald zonder dat er echt geluisterd was door welke hulpverlener dan ook</i>
<i>Informatie in het plan klopte niet</i>
<i>Ik had het gevoel dat ik niks te bepalen had.</i>
<i>het werd me gedwongen terwijl ik mijn eigen verhaal niet rustig kwijt kon.</i>
<i>het sloeg nergens op</i>
<i>Het heb niks geholpen</i>
<i>er was helemaal geen sprake van iets ergs binnen en rondom het gezin....want goh wat mogen kinderen brutaal zijn en hun eigen leven bepalen en als dat niet het geval is dan laat t kind op zijn manier van zaken alles gebeuren vandaar al dit rotzooi gedoe</i>
<i>er was geen hulpverleningsplan: advies was dat de ouders maar via de rechter een regeling moesten treffen</i>
<i>er is mij niet gevraagd hoe ik dingen zag en wilde</i>
<i>Een keer heb ik aan juf van mijn dochter (11 jaar) verteld dat mijn dochter moeite heeft met nieuwe partner van haar vader. ik heb gevraagd of mijn dochter zou een gesprek kunnen voeren met iemand van school. Dat hulp waarop ik hoopte is totaal verkeerde</i>
<i>De zorgvraag voor hulp lag niet bij mij en dat was duidelijk aangegeven maar werd wel een beetje mijn probleem gemaakt</i>

Het oordeel van de ondervraagde ouders en kinderen over de hulpverlening zelf is niet onverdeeld positief, zoals uit onderstaande tabel blijkt.

Twee derde van de ondervraagden (vooral de ouders) vindt dan ook dat de hulp niet de problemen heeft opgelost. Deels is dat - zo blijkt uit de toelichtingen - omdat er nog geen hulp is/wordt verleend, maar in een aantal gevallen wordt ook melding gemaakt van verergering van de problemen, die naar de mening van deze respondenten veroorzaakt zijn door de hulpverlening.

Ook in de slotopmerking en suggesties die ondervraagden geven, wordt vooral veel kritiek geleverd op de hulpverlening zelf. Suggesties voor verbetering van het functioneren van het JB-Plein zelf ontbreken.

Tabel 21: Oordeel over de hulpverlening

	Ja	Nee	Geen mening	Totaal
De hulpverlening kwam snel tot stand	14	11	11	36
De hulpverlening betrok het gehele gezin bij de hulp	17	14	5	36
De hulpverleners werkten goed samen	13	13	10	36
De hulpverlening hielp bij het oplossen van de problemen	15	13	8	36

Tabel 22: Heeft de geboden hulp ook de problemen opgelost die tot de melding leidde?

	Totaal	Ouder	Jongere
Ja	13	6	7
Nee, want:	23	18	5
Totaal	36	24	12

‘Nee’ want:

Zoon zelf uit huis gelaten
zo makkelijk ging dat niet
Ze gaven aan niets te kunnen aangezien kind bij mij woont en bij mij geen zorgen waren, en ivm missen ouderschapsplan/uitspraak rechter scheiding
Wij zitten nu na 3 rechtszaken nog steeds middenin. Toen hadden wij geen problemen nu wel heel veel afspraken.....advocaten, kosten.....Alle ergste dat er verslagen vol onjuistheden worden geschreven. Mijn dochter met uitmuntende schoolrapport (zowel cognitief als sociaal) ... (afgebroken zin)
uiteindelijk wat t kind in haar hoofd had is alleen nu van toepassing gekomen tot slot dr eigen leven leiden op haar hoerige manierer werd helemaal niet naar me geluisterd en ik werd beschouwd als een gekke zieke moeder wat erg pijnlijk nu is
t heeft nog niet alles opgelost
Noch niks te zien aan verbetering
nee het is erger geworden. omdat mijn gezinsvoogd alles bij elkaar heeft gelogen.. verdraaid. mijn zoontje heeft daardoor veel beschadigd in zijn ontwikkeling
Mijn dochter toen 12 jaar heeft er schade opgelopen in haar zekerheid was altijd een zeker meisje
Mijn dochter is nog steeds bij vader terwijl ik het gezag heb
me kind is nu nog vertiefder dan voorheen en zelfs geen hoop voor de toekomst omdat ze scholing geweigerd hebben en nu weigeren een diagnostisch onderzoek te laten doen
is nog in behandeling
ik heb nog steeds de hulp niet gekregen die ik nodig heb
Ik ben nog steeds bezig om op een school te komen
er waren geen problemen

<i>er is nog geen plan gemaakt</i>
<i>de problemen werden juist erger.</i>
<i>De problemen werden door jbrr vergroot. Stichting Arosa en de mediator hebben bijgedragen.</i>
<i>De melding was onterecht en niet relevant voor onze gezinssituatie</i>
<i>de melding betrof niet bestaande problemen en de situatie is uiteindelijk enkel verslechterd</i>

Slotopmerkingen en suggesties voor verbetering

<i>zowel ouders als kinderen hebben rechten die bij de wet zijn vastgelegd. Deze rechten zijn niet voor niets zo bepaald. JBRR moet zich van deze rechten bewust zijn hun handelen daarop afstemmen. In feite is de nu ontstane situatie waarin de kinderen door moeder en nieuwe partner 'gegijzeld' zijn mede in de hand gewerkt door de wijze waarop jbrr heeft gehandeld.</i>
<i>ook meer luisteren naar moeders zonder oordelen</i>
<i>niet bemoeien met andermans zaak als diegene het niet wilt zoals hoe ik dat niet wilde</i>
<i>nee ik heb geen tips , alles verloopt prima</i>
<i>minder gaan bemoeien in gezinnen waarvan ze geen benul hebben wat allemaal zich afspeelt .geef de ouders een kans om hun praatje te doen en niet alleen de kinderen een kans geven en uiteindelijk aan hun de lot over te laten om zelfstandig te gaan leven op een slechte negatieve manier ...kinderen zijn kinderen en dienen hun ouders te respecteren en niet vroegtijdig door jullie inzet rijp te maken</i>
<i>Mijn advies doe onderzoek naar de achtergronden van het gezin voordat er beslissingen worden genomen</i>
<i>Meer kennis verkrijgen van situaties mbt huiselijk geweld. Minder handelen op basis van vooroordelen n.a.v. sociale status.</i>
<i>Input vragen aan betrokken hulpverleners anders dan hun directe collega's. Respect tonen en medewerkers selecteren op hun vermogen om zonder verbale agressie en gesprek te voeren.</i>
<i>luister naar de jongeren en hou je aan de regels en onderzoek eens wat waar is en wat niet</i>
<i>Ja, dat het wijkteam, jb-plein, leerplicht etc samenwerken en niet naar elkaar wijzen en vervolgens niks doen</i>
<i>ja zorg dat je ook met de ouders goed praat en niet gelijk een oordeel klaar hebben en denken dat je het beter weet als je zelf geen kinderen heb neem mensen aan die zelf kinderen hebben dat ze weten waar ze het over hebben</i>
<i>In mijn geval is het behoorlijk misgegaan. Suggestie: kijken en onderzoek de feiten, luisteren naar kind, moeder....</i>
<i>Werken in het belang van een kind</i>
<i>ik heb er geen goed woord voor, er wordt niet goed nagekeken hoe de hulpverleners werken. ze doen maar wat ze willen. en verdraaien de hele boel. ik heb 1 advies.. neem een goede advocaat.</i>
<i>houd je aan je eigen protocollen</i>
<i>luister naar de ouders en probeer samen tot een oplossing te komen en niet de zin door te drammen van jeugdzorg.</i>
<i>communicatie kan beter en vaker en doe niet aan kat en muis spelletjes tussen werkvloer en hogere hand die alles zou moeten lijden</i>
<i>betere communicatie met hulpverleners die al jaren en maanden betrokken zijn bij het kind en de situatie beter kennen en geen problemen maken die er niet zijn maar ingaan op de zorgen die de hulpverlening heeft gesignaleerd en DAAR iets mee doen.</i>

2

Het online-onderzoek onder jeugdzorgprofessionals

Voor dit onderzoek zijn in totaal 492 e-mails verzonden. Non-respondenten hebben tot twee maal een verzoek gehad om de vragenlijst alsnog in te vullen. Van vier adressen kregen wij een foutmelding, meestal betekent dit dat de persoon bij de betreffende instelling geen e-mailaccount meer heeft. In totaal werden 110 out of office replies ontvangen. Iets meer dan de helft daarvan betrof vakantieverlof, de overige 54 bleken of niet meer werkzaam, dan wel door ziekte of zwangerschapsverlof langdurig afwezig.

Netto zijn maximaal 434 adressen bereikt. Daarvan heeft 48,2% gereageerd. Dat is een bevredigende respons.

Tabel 23: Responsoverzicht

	N	%	N bereikte adressen	%
Foutief e-mail adres	4	0,8%		
out of office reply vanwege zwangerschapsverlof, ziekte en niet meer werkzaam e.d.	54	11,0%		
respons	209	42,5%	209	48,2%
geen respons	225	45,7%	225	51,8%
<i>Totaal</i>	<i>492</i>	<i>100%</i>	<i>434</i>	<i>100%</i>

De respondenten geven aan bij de volgende instellingen werkzaam te zijn (zie tabel 24)

Tabel 24: Bij welke organisatie werkt u of welke organisatie vertegenwoordigt u?

Basis : allen N=209		Aantal	%
	Wijkteam	93	44%
	JBRR	46	22%
	RvdK	4	2%
	WSG	8	4%
	Veilig Thuis	10	5%
	CDT	-	-
	Anders, namelijk:	48	23%

<i>Anders, namelijk:</i>	<i>N (indien meer dan 1 maal)</i>
<i>Bureau Frontlijn</i>	4
<i>Leger des Heils</i>	4
<i>ASVZ</i>	3
<i>Flexus jeugdplein</i>	3
<i>School</i>	3
<i>CVD</i>	2
<i>GGZ</i>	2
<i>Lucertis</i>	2
<i>MPG +</i>	2
<i>Stek jeugdhulp</i>	2
<i>Antes</i>	
<i>Basisschool in Rotterdam</i>	
<i>Bouman GGZ</i>	
<i>CIT</i>	
<i>Crisis Interventieteam (CIT) JBRR</i>	
<i>gemeente Rotterdam Stedelijke Zorg en jongerenloket</i>	
<i>Gemeente Rotterdam, afdeling leerplicht</i>	
<i>GGMD</i>	
<i>hulpverlenende instantie</i>	
<i>Jeugbescherming Overijssel</i>	
<i>Jeugbescherming Amsterdam</i>	
<i>Jong Wonen</i>	
<i>LJ&R</i>	
<i>MDRplus, schoolmaatschappelijk werk</i>	
<i>MEE RR</i>	
<i>Nidos</i>	
<i>Pameijer</i>	
<i>PCBO</i>	
<i>school maatschappelijk werk</i>	
<i>SGGZ jeugd en wijkteam</i>	
<i>SMWR</i>	
<i>Stichting Timon</i>	

De respons is helaas niet evenredig verdeeld over de belangrijkste partijen in het veld. Met name de responspercentages bij VT, RvdK en WSG zijn relatief laag. De respons bij de JBRR is over het geheel genomen bevredigend, wel is het aantal respondenten dat volgens opgave van het JB-Plein bij het crisisinterventieteam aldaar werkt aan de lage kant.

Tabel 25: Respons naar organisatie (volgens bestand JB-Plein)

		Uitgezet	Respons	%
	Wijkteam	182	93	51%
	JBRR	86	41	48%
	JBRR CIT	28	5	18%
	RvdK	21	4	19%
	WSG	29	8	28%
	Veilig Thuis	36	10	28%

Secundaire non-respons

Zoals bij elk onderzoek zijn er ondervraagden die een vragenlijst niet geheel afmaken. Er is voor gekozen om ook deelnemers die een deel van de vragenlijst hebben ingevuld mee te nemen in de analyse. Hierdoor neemt het aantal ondervraagden dat de eindstreep heeft gehaald langzaam af. Soms lijken daar ook inhoudelijke redenen voor te zijn.

Aanvullend onderzoek onder melders

Tijdens het onderzoek bleek dat bij de vastgestelde vragenlijst een aantal evaluatieve vragen niet aan de groep melders te zijn gesteld, daar waar zij daarover wel een oordeel kunnen en zullen hebben. Bovendien bleek dat veel melders na de melding ook een andere rol (bijvoorbeeld als casusregisseur) bij het JB-Plein hebben vervuld. Reden om een aanvullend onderzoek te doen (melders die later aan het onderzoek deelnamen kregen een aangepaste versie van de basislijst) .

Tabel 26: Respons aanvullend onderzoek

Melders aanvullend onderzoek	N	%
respons (geheel ingevuld)	48	53,9%
deels ingevuld	14	15,7%
geen respons	27	30,3%
<i>Totaal</i>	<i>89</i>	<i>100,0%</i>

Rapportage

De bestanden van deze twee onderzoeken zijn voor de analyse samengevoegd en worden als één geheel in dit verslag beschreven. Dat niet alle melders hebben deelgenomen aan dit aanvullende onderzoek, dan wel deze volledig hebben ingevuld, verklaart de afwijkende 'n' bij de slotoordelen aan het einde van het verslag over dit onderzoeksdeel.

Het verslag volgt de verschillende fasen van de melding, die afhankelijk van de rol die de ondervraagde had, al dan niet zijn voorgelegd. Bij kleine aantallen (onder de 100) is afgezien van percentages, maar worden alleen absolute aantallen weergegeven.

Bij grotere groepen respondenten is bij oordeelsvragen, dit oordeel omgezet in een cijfer⁹ om vergelijkingen tussen de groepen mogelijk te maken.

Rollen

Een klein deel van de ondervraagden (9%) heeft het afgelopen jaar geen ervaring gehad met het JB-Plein en werd voor dit evaluatieonderzoek verder niet meer meegenomen. Van de overige respondenten heeft twee derde meerdere keren met het JB-Plein te maken gehad in het afgelopen jaar.

In de meeste gevallen heeft men vooral als melder met het JB-Plein te maken gehad. 16 ondervraagden zijn lid van het JB-Plein-tafeloverleg. Slechts 2 ondervraagden gaven aan vooral als lid van een JB-Plein-teamoverleg met het JB-Plein te maken te hebben gehad.

Tabel 27: Heeft u het afgelopen jaar te maken gehad of gewerkt voor het JB-Plein?

Basis: allen N=209		Aantal	%
	Ja, één keer	53	25%
	Ja, meerdere keren op wisselende momenten	125	60%
	Ja, meerdere keren volgens een vast rooster	12	6%
	Nee -> EXIT	19	9%

Tabel 28: In welke hoedanigheid heeft u de afgelopen jaar het meest te maken gehad met het JB-Plein?

Basis: heeft met JB-Plein te maken gehad N=190		Aantal	%
	Als melder	153	81%
	Als lid van de JB-Plein-Tafel-overleg	16	8%
	Als casusregisseur	19	10%
	Als lid van een JB-Plein-Team	2	1%

⁹ De verbale uitingen zijn hiertoe omgezet naar cijfers volgens de volgende formule: Zeer slecht = 3 / Slecht = 4 / Niet voldoende = 5 / Voldoende = 6 / Ruim voldoende = 7 / Goed = 8 / Zeer goed = 9 Bij eens/ oneens vragen is volgens de volgende formule omgezet: Helemaal oneens = 1 / Oneens = 3,25 / Niet eens, niet oneens = 5,5 / Eens = 7,75 / Helemaal eens = 10

De resultaten

Het melden

Bij deze fase hebben 5 van de 153 melders het invullen van de vragenlijst gestaakt. In driekwart van de gevallen was een veiligheids- of ontwikkelingsbedreiging voor het kind de belangrijkste reden om een melding te doen.

Tabel 29: Wat was voor u de belangrijkste reden om een melding bij het JB-Plein te doen?

Basis: melders N=148	Aantal	%
De interventiemogelijkheden waren uitgeput	5	3%
Een veiligheids- of ontwikkelingsbedreiging voor het kind	110	74%
De noodzaak van een Raadonderzoek	20	14%
Consultatie over de casus	1	1%
Anders, namelijk:	12	8%
Totaal	148	100%

‘Anders’ namelijk:

<i>protocol melding (4x genoemd)</i>
<i>brusjesmelding: broer en zus hadden al een OTS, meisje kwam terug uit Suriname en ging weer deel uitmaken van gezin</i>
<i>De eerste 3 bovenstaande opties</i>
<i>overdracht cliënt van amsterdam naar rotterdam</i>
<i>Protocol melden zwangerschap van een ouder die al een kind heeft met een jeugdbeschermingsmaatregel.</i>
<i>regie overdragen richting WSG ivm gesloten plaatsing.</i>
<i>Te laat met verzoek tot verlening ots</i>
<i>Zwangerschap. Ouders hebben een kind dat onder toezicht staat.</i>

Men is vooral zeer goed te spreken over de snelheid waarmee de melding is opgepakt. Driekwart beoordeelt dat met goed of zeer goed. En nog eens 25% vindt dit (ruim) voldoende. Ook voor het functioneren van de voorzitters is er vooral lof. Slechts enkelen vinden dit functioneren niet voldoende. In het algemeen vindt men ook dat er (ruim) voldoende tijd en gelegenheid was voor het beantwoorden van vragen en om in gesprek te gaan. Relatief de meeste onvrede is er over de mate van inbreng van de ouders. 18% vindt deze inbreng niet voldoende. Bovendien geeft 24% aan ‘niet van toepassing’ omdat deze inbreng er niet was.

Tabel 30: Hoe beoordeelt u het JB-Plein-Tafel-overleg waar de melding aan de orde kwam, op de volgende punten

<i>Basis: melders N=148</i>	Zeer goed	Goed	Ruim voldoende	Voldoende	Niet voldoende	Slecht	Zeer slecht	Niet van toepassing/ geen mening
de snelheid waarmee de melding is opgepakt voor JB-Plein-Tafel-overleg	30%	43%	14%	11%	2%	0%	1%	0%
de tijd en ruimte die u kreeg om tijdens bespreking aanvullende vragen te beantwoorden	13%	32%	25%	21%	6%	1%	0%	2%
de mogelijkheden die u kreeg om in gesprek te gaan met leden van de JB-Plein-Tafel-overleg	9%	23%	23%	26%	14%	2%	1%	1%
de wijze van bespreken van uw casus door de JB-Plein-Tafel-overleg	10%	32%	20%	29%	7%	0%	0%	2%
de mate waarin eventuele inbreng van de ouders is meegenomen in de bespreking	2%	16%	14%	27%	14%	3%	1%	24%
het functioneren van de voorzitters tijdens de bespreking	14%	41%	20%	21%	2%	0%	1%	2%
de manier waarop tot een vervolgaanpak is gekomen (de kwaliteit van de inhoudelijke bespreking)	6%	31%	22%	24%	7%	4%	1%	5%

Er zijn geen verschillen tussen wijkteams, JBRR en professionals die werkzaam zijn bij de andere instellingen, als het gaat om het oordeel over de behandeling van de melding.

Een derde (bij 'duidelijkheid') tot de helft (bij 'gemak van verkrijgen') is goed of zeer goed te spreken over de aspecten van de procedure, nog eens rond de helft van de respondenten vindt op de ondervraagde aspecten dat deze (ruim) voldoende is. Relatief is er nog de meeste onvrede over de duidelijkheid van het formulier (14% niet voldoende) en de verkrijgbaarheid (10% niet voldoende).

Tabel 31: Hoe beoordeelt u als melder de procedure met betrekking tot de melding.

<i>Basis: melders N=148</i>	Zeergoed	Goed	Ruim voldoende	Voldoende	Niet voldoende	Slecht	Zeerslecht	Niet van toepassing/ geen mening
gemak waarmee meldformulier te verkrijgen is	7%	41%	18%	23%	7%	2%	1%	0%
duidelijkheid van het meldformulier	1%	30%	22%	33%	11%	2%	1%	0%
volledigheid van het meldformulier	1%	34%	24%	32%	7%	0%	1%	0%
duidelijkheid van de informatie over de JB-Plein-procedure	3%	40%	22%	26%	5%	2%	0%	1%
de kwaliteit van de secretariële afhandeling	5%	39%	25%	24%	3%	0%	1%	2%

Uit tabel 32 blijkt dat er lichte oordeelverschillen zijn naar de organisatie waarin men werkzaam is. Ondervraagden bij JBRR zijn over het algemeen wat minder goed te spreken. In één geval is dat verschil statistisch significant (verkrijgbaarheid).

Tabel 32: Beoordeling meldformulier naar organisatie waar men werkzaam is

<i>Basis: melders N=148</i>	Organisatie		
	Wijkteam	JBRR	Anders
	Gem.	Gem.	Gem.
gemak waarmee meldformulier te verkrijgen is	7.4	6.4	6.9
duidelijkheid van het meldformulier	6.7	6.4	6.8
volledigheid van het meldformulier	6.9	6.5	7.0
duidelijkheid van de informatie over de JB-Plein-procedure	7.2	6.7	6.9
de kwaliteit van de secretariële afhandeling	7.2	6.9	7.2

Veel melders hebben van de mogelijkheid gebruik gemaakt om verbeterpunten aan te dragen voor de (afhandeling van de) melding. De opmerkingen waaiëren uit over alle aspecten van de melding en de bespreking daarvan. Veel voorkomende opmerkingen betreffen de uitgebreidheid van het formulier, het ontbreken van ouders bij de bespreking en - kennelijk van recente datum - de langere wachttijden.

Tabel 33: Kunnen er zaken verbeterd worden als het gaat om de (afhandeling van de) melding?

<i>Nee/ Niet van toepassing (8x)</i>
<i>meer tijd inplannen voor complexe meldingen - meer oog voor gevolgen voor andere kinderen binnen gezin en hun maatregel</i>
<i>- Zaken die al door de raad zijn opgepakt, wordt er nog steeds verwacht van de melder f2f aanwezig te zijn. Mijns inziens onnodige tijdsinvestering. -- De vervolgaanpak door de casusregisseur en het gezin overlaten.</i>
<i>1 melders zijn gasten, legitimatie is niet gastvrij. 2 ouders uitnodigen (met netwerk), kwaliteit van (be)vragen moet omhoog en anders naar meer dialogisch.</i>
<i>10 min om een casus te bespreken en tot een besluit te komen over vervolgstappen is te kort. Het zou fijn zijn als je iets meer tijd krijgt bijv. 15 min per casus.</i>
<i>Aanmeld formulier JB plein genereren binnen Regas is complex</i>
<i>Alle partijen betrekken in de melding. Als in jbr een melding doet over een zaak waar het Wijkteam in zit, die ook betrekken hierin.</i>
<i>alleen maar positieve ervaring</i>
<i>betrokkenheid van ouders in gesprek aan de JB tafel</i>
<i>Communicatie en vervolg traject.</i>
<i>data afstemming meer in overleg met de melder. Vaak op korte termijn en dat is weleens lastig om te regelen. Ik heb het idee dat bij het prikken van de data vooral uitgegaan wordt van de mogelijkheden van ouders en dat vervolgens de school moet aansluiten. Het kan ook andersom; van ouders zou je in een zorglijke situatie van hun kind, mogen verwachten dat ze tijd vrij maken hiervoor. --Verder vinden wij het meldformulier wel erg uitgebreid. We hadden het gevoel dat we dezelfde aspecten diverse malen moesten benoemen, beschrijven. Iets bondiger en daarmee minder tijdrovend zou prettig zijn.</i>
<i>de afhandeling van de melding gaat heel snel. -na de bespreking ontvang je vrij snel de resultaat van de melding.</i>
<i>De eerdere gesprekken liepen erg uit, waardoor ik lang heb moeten wachten voor een gesprek van nog geen 15 minuten.</i>
<i>De JBplein afspraak op tijd laten beginnen</i>
<i>De melding korter en bondiger maken. Het is nu te uitgebreid en kost veel tijd.</i>
<i>De snelheid waarmee de melding is opgepakt!! Laatste tijden is het druk bij JB Plein waardoor de meldingen doorgeschoven wordt naar latere stadium. -De houding van de vertegenwoordiger van de Raad voor de Kinderbescherming is altijd terughoudend voor het onderzoek. Heb de indruk dat dat komt door de drukte bij de Raad voor de Kinderbescherming. De drukte bij de Raad geen reden mogen zijn van geen dwang variatie!</i>
<i>De tijd om je zaak toe te lichten en bespreken is wat aan de korte kant.</i>
<i>De tijden en dagen van het jb-plein zijn beperkt. - De hoeveelheid inbrengen maakt dat niet iedereen de melding goed leest en vragen krijgt die al in het verslag staan. - Het formulier zou een uitleg per kopje moeten hebben. Wat wil je nu precies in het formulier.</i>
<i>De wijze van afhandeling; hoe snel het opgepakt word. Ook al is het speed; is er toch sprake van wachtlijst. Kan het JBplein niks aan doen; maar dit is voor iedere partij wrang</i>
<i>de zaak behandelen op het afgesproken tijdstip- mails komen niet altijd aan - telefonische bereikbaarheid is slecht</i>
<i>De zaak wordt na de melding en verdeling vaak niet direct opgepakt. Terwijl tijdens de JB-plein de indruk wordt gewekt dat er direct actie ondernomen gaat worden. De melder wordt in de meeste gevallen niet gevraagd of de gekozen actie akkoord is.</i>
<i>Door vraagstelling op formulier soms dubbele info. Kan korter en bondiger</i>
<i>Duidelijkheid over wat er na het tafel overleg gaat gebeuren. Snelheid van oppakken. Cliënt heeft lang op de wachtlijst gestaan.</i>
<i>Duidelijkheid over wat er teruggekoppeld wordt aan ouders. Meer duidelijk over wat er gaat gebeuren bij raadsonderzoek en casusregie en wat er dan verwacht wordt. Wanneer zaken bij Raad en/of JBRR komen en wie er dan contactpersoon is.</i>
<i>Een centraal nummer waar je als melder de casus eerst kan bespreken bij twijfel wel/niet melden</i>
<i>een check door iemand van het JB plein of het traject op gang is gekomen.</i>
<i>eenduidige aanpak over gebruik bijlagen ja/ nee.-meer ruimte om context toe te lichten.-Meer duidelijkheid over waarom wel of niet meer informatie wordt gevraagd. (dit werkt vertragend en geeft frustratie.) -Betere samenwerking tussen veilig thuis, veiligheidshuis en JB-plein. (informatie uitwisselen in belang van kind.)</i>
<i>Er lijkt weinig mogelijkheid te zijn om dingen na al het beraad goed op te pakken</i>
<i>Er wordt om veel informatie gevraagd, zeker wanneer een gezin al bij JBRR bekend is zou je mijns inziens voor veel vragen kunnen volstaat met een verwijzing naar een recent plan van aanpak.</i>

<i>Er zijn grote wisselingen in de snelheid waarmee jbr de casusregie oppakt. Begin 2017 was dit soms al op dezelfde dag als de bespreking, momenteel wacht ik al een maand op een casusregisseur.</i>
<i>Folder voor ouders aanpassen, zorgt voor verwarring over mogelijke procedures.</i>
<i>Formulier is wel uitgebreid</i>
<i>Formulier is zeer volledig, brengt bijkomend ook registratielast met zich mee.</i>
<i>geen, ik geef altijd aan wanneer ik zou kunnen en hier wordt altijd rekening mee gehouden. Wanneer het druk is met aanmeldingen en er mogelijk meer tijd gaat over een reactie, wordt dit vermeld in automatisch antwoord.</i>
<i>het formulier is onlogisch opgebouwd en de ruimtes waarin geschreven kan worden zijn te krap.-jammer dat de LIRIKS niet gewoon aangeleverd kunnen worden,. het kost veel tijd om daar een samenvatting van te maken.</i>
<i>Het invullen van een melding is veel werk en tijdrovend.</i>
<i>Het is al weer een tijd geleden maar volgens mij konden we het formulier niet digitaal opsturen omdat onze email werd geblokkeerd. Daarom hebben we dit toen handmatig gedaan. Afhandeling verliep verder prima.</i>
<i>Het is voorgekomen dat JBRR alleen het doorgeleidingsformulier had en niet de volledige melding. Hierdoor werd er een niet juiste inschatting gemaakt door JBRR.</i>
<i>het meldformulier is erg uitgebreid en op sommige punten zit er een herhaling in.</i>
<i>Het meldformulier moet duidelijker (er moet gezorgd worden voor meer sturing, zodat er meer details uitgevraagd worden). OF er moet meer tijd en ruimte zijn om zaken beter toe te lichten. Een melding doe je vaak met spoed waardoor de kans groot is dat dingen niet voldoende toegelicht zijn. Ergens moet hier meer ruimte voor ingebouwd worden.</i>
<i>Het zou fijn als de zaak kort voor besproken kan worden, om zeker te zijn een melding op zijn plaats is.</i>
<i>Ik ben erg lang bezig met het formulier. Het is een behoorlijke klus. En soms moet er snel gehandeld worden. Ik zie er altijd tegen op om zo'n formulier in te vullen.</i>
<i>Ik ben van mening dat ouders aanwezig zouden moeten kunnen zijn bij de bespreking van de pleinmelding.</i>
<i>Ik heb ervaren dat het meldingsformulier niet volledig/ correct werd ingevuld. 1 maal gelukt om deze aan te laten passen, andere keer helaas niet. Niet prettig, omdat je dan zelf probeert zo volledig en correct mogelijk te zijn bij een melding.</i>
<i>Ik heb weinig informatie over het verdere traject na deze melding, behalve dat er een casusregisseur aan het werk is gegaan.</i>
<i>In 1 zaak vind ik dat ik niet goed op de hoogte gehouden werd door de casusregisseur die de zaak overnam.</i>
<i>In deze specifieke casus waren er geen mensen om de dwangmaatregel uit te voeren en moest de bestaande drangmaatregel blijven(hier was ook niemand voor) /het wijkteam moest totdat dat probleem was opgelost maar in de zaak blijven. Dit was onaanvaardbaar, het wijkteam heeft toen ook besloten om dit niet te doen, dit resulteerde gelukkig in een toch redelijk snelle oplossing.</i>
<i>In dit jaar heb ik tot twee keer toe de ervaring dat er weinig concreets werd gedaan na het overleg bij JB-Plein-Tafel-Overleg door de JBRR medewerker die aangewezen was om de casus op te pakken.</i>
<i>In principe is het formulier prima maar je moet hem op internet invullen en dit werkt zeer slecht samen met de werkomgeving van Rotterdam of Flexusjeugdplein. Hier moet echt wat aan gedaan worden!! Document loopt vast, letters worden vertraagd enz. Hierdoor meerdere malen het formulier opnieuw in moeten vullen en alle ingevulde info is verloren gegaan. Voorkeur, zelfde document in word invullen en mailen aan het secretariaat oid.</i>
<i>Ja vermelding van afkomst gezin en de noodzaak een tolk in te schakelen en in welke taal.</i>
<i>ja, informatie over het vervolg</i>
<i>Ja, meerdere collega's hebben een melding gedaan bij JBRR. Dit werd niet opgeschaald en verantwoordelijkheid wordt vaak bij ons neergelegd, ONDANKS dreigende ontwikkeling/ onveiligheid binnen het gezin. Bij afspraak "als cliënt niet meewerkt aan hulpverlener/ vader of moeder en vrijwillig kader niet haalbaar is, wordt het opgeschaald, wordt veelal niet nagekomen.- Tevergeefs. Er moet ook vaak opnieuw een melding gedaan worden, terwijl de situatie niet veranderd is. Wanneer dit gemeld wordt, moet de melding alsnog opnieuw gemaakt worden en verzonden worden. Allemaal werk en tijd die aan cliënten besteed moet worden, niet aan regelgeving. Er is niet een duidelijk aanspreekpunt en de bereikbaarheid is bij contactpersonen minimaal.</i>
<i>Ja. Het kan handig zijn dat de gene die een zaak gaat oppakken contact opneemt met de melder voor nadere informatie, zodat in het belang van het kind, juiste overwegingen worden gedaan.</i>
<i>JB Plein functioneert prima, snel, duidelijk, veel expertise. Waar ik me soms wel over verbaas is dat ik bij ronde tafel gesprek dingen hoor over de geschiedenis van een gezin die ik niet eerder wist (bv huisverbod in het verleden). Als ik denk aan de veiligheid van hulpverleners zou ik het wenselijk vinden als het WT een gezin opstart die informatie op de eoa manier voor handen is.</i>
<i>JB plein komt erg bureaucratisch over. Veilig Thuis doet een onderzoek, tijdens het onderzoek zijn bepaalde zaken m.b.t. veiligheid naar voren gekomen. VTRR zit al in een drang kader, er wordt soms vrijwillige hvl ingezet, maar als ouders dit niet</i>

<i>willen dan blijft alleen dwang over. Op het JB plein komt vaak ter sprake dat het een drang wordt, met als gevolg dat ouders de hvl niet accepteren en er vindt geen vervolg plaats en na een jaar komt weer een melding bij VTRR binnen. Ook maak ik mee, dat informatie in het verslag staat, maar dat dit niet gelezen is of onvoldoende is gelezen, zonde van de tijd.</i>
<i>Je moet een aantal dingen dubbel benoemen</i>
<i>Meer overleg</i>
<i>meer rekening houden met de tijden waarop melder beschikbaar is</i>
<i>Meer ruimte op bepaalde onderdelen om dingen te noteren.</i>
<i>Meer ruimte voor inbreng van ouders; ik ben voorstander van de aanwezigheid van ouders bij de bespreking.</i>
<i>meer tijd , ouders betrekken en wellicht uitnodigen</i>
<i>Melder serieuzer nemen door tijd te maken voor inbreng van melder. Melden bij het JB-plein is een uiterste stap. De manier waarop en het gemak waarmee een melding wordt teruggelegd heb ik als zeer onprettig ervaren.</i>
<i>Meldformulier zou meer ruimte mogen hebben om in te kunnen typen. Sommige vragen maar beperkte ruimte.</i>
<i>melding sneller afhandelen met dwang ipv drang</i>
<i>Met een eenmalige ervaring kan ik niet veel zeggen.</i>
<i>Misschien wat meer informatie delen zodat het meer bekendheid krijgt voor wat het JB plein</i>
<i>Mogelijk na een paar weken terugvragen door JBPR of traject inderdaad is opgepakt door aangewezen instantie.</i>
<i>na bespreken van de melding duurt het lang voor eventuele vervolgstappen/trajecten worden opgestart</i>
<i>Na de melding heb ik zelf contact opgenomen met de WSG om te vragen wie de casusmanager is</i>
<i>Nadat de melding besproken is bij JB plein dan gaat er best veel tijd voorbij alvorens ik weer iets teruggekoppeld krijg en soms krijg ik niets teruggekoppeld.</i>
<i>ouders betrekken bij het bespreken van de melding bij sommige zaken. -terugkoppelen aan melder wanneer de RVK of JBRR is gestart</i>
<i>Ouders en kinderen betrekken bij de pleinbespreking zoals dit in andere gemeenten reeds gebeurt.</i>
<i>Ouders hebben mij erop gewezen dat ze het niet professioneel vinden dat de gegevens van beide ouders in de melding staan. In dit geval zaten ouders in een vechtscheiding. Dus wellicht persoonlijke gegevens uit het formulier halen.</i>
<i>ouders/ verzorgers betrekken bij de melding/ afhandeling.</i>
<i>Sommige meldingen worden heel snel opgepakt anderen niet, na de melding zijn er vaak lange wachttijden voor Raadsonderzoek (maar daar kunnen jullie waarschijnlijk niets aan doen)</i>
<i>Telefonisch was het bij JB plein erg onduidelijk wat de procedure was. Hierdoor is er veel verwarring instaan in het begin bij melder en cliënt.</i>
<i>Tot aan de JB tafel gaat het goed. Daarna duurt het nog steeds lang.</i>
<i>Via Cit melding gedaan van een gezin waar ik intensief bij betrokken was. Jb plein tafel was al geweest toen moeder de melding binnen kreeg. De reden van spoed (casusregiseur nodig van jbrr of wsg voor plaatsing horizon) klopte niet. Wijkteam kan ook casusregie doen. Gaan jullie dit niet na wat de reden is dat er niet aan de procedure wordt gehouden zoals beschreven?- Moeder heeft geen ruimte gehad om te reageren op de melding. -Er komt een raadsonderzoek maar nog steeds niet bekend wie dat wanneer gaat doen .(Weken later)--Bij drang traject wordt vaak ingezet door jbrr wat wij als wijkteam al hebben gedaan of geprobeerd. --Daarnaast heeft Jbrr weinig tijd door te weinig mensen waardoor er niet goed of adequaat kan worden doorgepakt.</i>
<i>Wanneer jeugdbescherming de casusregie gaat voeren, vind ik dat het sneller moet worden opgepakt. Het blijft soms nog dagen/ weken liggen.</i>

Een deel van de melders was als casusregisseur bij een vervolgtraject betrokken.

Tabel 34: Bent u als melder betrokken geweest bij een eventueel vervolgtraject (casusregie)?

Basis: melders N=148	Aantal	%
Ja, als lid van een JB Plein Team	-	-
Ja, als casusregisseur	33	22%
Ja, anders	66	45%
Nee, omdat	49	33%
Totaal	148	100%

‘Nee’ omdat:

1 zaak is overgenomen, geen terugkoppeling gekregen.
1 zaak werd overgenomen door WSG die casusregie overnam. De andere zaak werd niet aangenomen omdat het ontbrak aan kindsignalen
Betrokkenheid CIT stopt na melding
Casusregie is overgedragen aan WSG
Casusregie is veelal gevoerd vanuit drang (gemeente), of vanuit de gecertificeerde instelling jeugdzorg/WSG
casusregie overgedragen aan JBRR/LdH/WSG
client overgedragen
Cliënt uit zorg of op afstand betrokken vanwege SOS gesprekken
Client verbleef elders
De betreffende client was gevlucht en daardoor niet meer bij Jong Wonen betrokken was. Jong Wonen stopt wanneer jongeren niet meer in begeleiding zijn. Er is nog wel regelmatig contact geweest met de Raas ivm met de verdwijning van client.
De casus in opgeschaald naar JBRR.
de cliënt onze hulpverlening niet meer accepteerde
De ouder mij niet wenst in de zaak.
drang uitgesproken
er een drangkader is ingezet.
er slecht contact was met de betrokken ouders
Het gesprek daarna met JBRR en de Raad wel, daarna werd ik van niets meer op de hoogte gehouden. Dat vind ik erg kwalijk, temeer omdat ik intensief in een gezin heb gewerkt, melding moet doen en daarna niets meer hoor. Ook moest ik soms het gezin aanhouden
het werd overgedragen aan het wijkteam.
hulp werd overgedragen aan iemand anders
ik bij CIT werk en dan zsm overdraag
ik de casusregie overdraag
ik geen inhoudelijke zaken oppak als wijkteamleider, dit doet een wijkteammedewerker

<i>Ik overdraag aan een collega van JBRR, Ik ben werkzaam bij het CIT</i>
<i>ik wordt geregeld niet uitgenodigd voor de JB-tafel.</i>
<i>In een medewerker uit het Beheerteam ben, doen wij niet aan het voortraject. Ik had wel verwacht dat er overleg zou zijn met de casusregisseur.</i>
<i>melding is teruggelegd bij het wijkteam</i>
<i>Niet de rol van de BoumanGGZ</i>
<i>niet wenselijk in de casus of JBRR of WSG heeft regie gepakt</i>
<i>Omdat het de zorgen van ons aanbod oversteeg.</i>
<i>Ouders mijn betrokkenheid niet meer wilden.</i>
<i>ouders waren het niet eens met melding en wilde mij niet meer zien.</i>
<i>overgedragen aan WSG</i>
<i>Procesregisseur VTRR casus overdraagt aan casusregisseur JBRR</i>
<i>raadsonderzoek volgde</i>
<i>regie volledig naar WSG ging en ik mij kon richten op de rest van het gezin. Dit stukje heb ik los kunnen laten</i>
<i>Slechte communicatie tussen JBRR en FACT-jeugd Lucertis</i>
<i>vanuit het CIT werd het doorgezet naar het GBT</i>
<i>Vanuit het CIT zijn wij vier weken betrokken en dragen dan de casusregie over.</i>
<i>Verandering wijkteam</i>
<i>was niet nodig</i>
<i>Werkzaam vanuit het CIT (crisis Interventie Team van JBRR), vrijwillige kader en kortdurend (max 4 weken) betrokken</i>
<i>wij vastliepen in de zorg en ondersteuning voor de cliënt</i>
<i>wsg het overnam</i>
<i>WSG werd casusregisseur. Moeizaam contact.</i>
<i>zaak was meteen duidelijk (protocol melding ongeboren kind bij pupil met OTS/MUHP)</i>
<i>ze ons niet opgebeld hadden. Wij hebben contact met hen gezocht meerdere malen.</i>

In tabel 35 treft u de tussenstand aan van de respons en secundaire non-respons na dit stadium van het onderzoek (één melder/ casusregisseur haakt na het onderdeel melding af). De aantallen hier zijn de basisaantallen van respondenten voor de volgende onderdelen in het onderzoek.

Tabel 35: Tussenstand invullers (en secundaire non-respons)

Basis : allen N=209		Aantal
Rollen	Geen ervaring/ Niet ingevuld/ Vroegtijdige Afhakers	29
	Melder	115
	Melder en Casusregisseur	32
	Casusregisseur	15
	JB-Plein-Tafel	16
	JB Plein-Team	2

Het JB-Plein-tafeloverleg

In deze paragraaf komen de 16 JB-Plein-tafelleden aan het woord die de vragenlijst hebben ingevuld. 10 van hen zijn op wekelijkse of tweewekelijkse basis deelnemer geweest aan het JB-Plein-tafeloverleg.

Tabel 36: Hoe vaak bent u het afgelopen jaar deelnemer aan het JB-Plein-tafeloverleg geweest?

	Aantal
wekelijks	3
tweewekelijks	7
incidenteel	6
Totaal	16

Over het algemeen vindt niet iedereen dat de kwaliteit of volledigheid van de melding voldoende is. De helft beoordeelt deze echter als ruim voldoende of goed.

Tabel 37: Oordeel melding

<i>Deelnemers JB-Plein-tafel overleg N=16</i>	Ze er goed	Goed	Ruim voldoende	Voldoende	Niet voldoende	Slecht	Ze er slecht
Volledigheid van de melding	-	3	5	6	2	-	-
Kwaliteit van de melding (beschrijving van probleemsituatie en onderbouwing)	-	3	5	5	3	-	-
De noodzaak van de melding	-	6	4	6	0	-	-

Op één na is iedereen van mening dat de meldingen die besproken worden meestal van voldoende kwaliteit zijn om tot goede conclusies te kunnen leiden.

Tabel 38: In welke mate zijn de meldingen die besproken worden tijdens het JB-Plein-tafeloverleg van voldoende kwaliteit om tot goede conclusies te kunnen komen?

<i>Deelnemers JB-Plein-tafeloverleg N=16</i>	Aantal
Altijd	1
Meestal wel	14
Soms wel, soms niet	1
Meestal niet	-
Zelden of nooit	-

De deelnemers zijn over het algemeen (redelijk) goed te spreken over het overleg. Vooral de kwaliteit van de voorbereiding door het secretariaat, de kwaliteit van het voorzitterschap en de inhoudelijke deskundigheid van de deelnemers worden erg gewaardeerd. Niet verwonderlijk dat de kwaliteit van conclusievorming volgens de meeste deelnemers (11) goed is. Niemand beoordeelt deze als niet voldoende.

Tabel 39: Oordeel over JB-Plein-tafeloverleg

<i>Deelnemers JB-Plein-tafeloverleg N=16</i>	Zeer goed	Goed	Ruim voldoende	Voldoende	Niet voldoende	Slecht	Zeer slecht
Kwaliteit voorbereiding (secretariaat)	2	8	4	2	-	-	-
Kwaliteit voorzitterschap	2	9	2	2	1	-	-
Inhoudelijke deskundigheid van de deelnemers	1	8	5	2	-	-	-
Kwaliteit discussie (gewisselde overwegingen en argumenten)	-	7	5	4	-	-	-
Kwaliteit conclusievorming	-	11	4	1	-	-	-

Opmerkingen/Toelichting:

Voorzitter kapt soms deelnemers af op een onvriendelijke manier en dit kan het doorvragen belemmeren.

Jammer dat de William Schrikker groep niet altijd aanwezig is.

De meldingen zijn niet altijd volledig, maar dan is de situatie dusdanig dat het wel besproken moet worden. Soms is de vraagstelling niet duidelijk. Soms is het een inhoudelijke vraag.

Naar het oordeel van de meeste deelnemers ontbreken er geen organisaties of specialismen die de effectiviteit zouden verhogen. Volgens 4 deelnemers is dat wel het geval.

Tabel 40: Ontbreken er naar uw idee in het JB-Plein-tafeloverleg nog organisaties of specialismen die naar uw idee de effectiviteit van het overleg zouden kunnen vergroten?

	Aantal
Nee	12
Ja, namelijk:	4

<i>Zou het wel fijn vinden als de WSG bij alle ingebrachte zaken aanwezig is. Hun expertise wordt zeer op prijs gesteld.</i>
<i>Youz/Bouman</i>
<i>Reclassering, verslavingszorg</i>
<i>ouders en jongeren</i>

Op dit moment worden ouders en kinderen niet door het JB-Plein uitgenodigd bij het overleg. De meningen hierover lopen ook uiteen zo laat tabel 41 zien. Een meerderheid vindt het wenselijk dat de ouders betrokken worden, maar in meerderheid acht men het niet zo wenselijk dat kinderen en al helemaal niet ouders en kinderen worden uitgenodigd worden.

Tabel 41: Wenselijkheid deelname ouders en andere direct betrokkenen

Deelnemers JB-Plein-tafeloverleg N=15 *	zeer wenselijk	wenselijk	minder wenselijk	niet wenselijk
ouders	2	8	4	1
kinderen van 12 tot 16 jaar	-	5	5	5
kinderen van 16 jaar en ouder	2	4	6	3
ouders én kinderen	1	2	6	6
belangrijkste vertegenwoordiger uit het directe sociale netwerk	-	5	6	4

**Eén JB-Plein-tafeldeelnemer haakt hier af*

Betrokkenheid van belangrijkste betrokkene is volgens de meeste deelnemers niet alleen een erkenning van het hoor -en wederhoor principe, maar vergroot ook de transparantie van het proces, vergroot de kwaliteit van de informatie (9 van de 15) en vergroot volgens 10 van de 15 ondervraagden ook de kans op een beter passende aanpak.

Tabel 42: Wat zou volgens u in het algemeen de toegevoegde waarde kunnen zijn van de aanwezigheid van de belangrijkste betrokkenen?

<i>Deelnemers JB-Plein-tafeloverleg</i> <i>N=15</i>	zeer groot	groot	redelijk groot	niet zo groot	klein	zeer klein
De kwaliteit van de informatie	-	2	7	4	1	1
De kwaliteit van de bespreking	1	1	5	5	2	1
Een beter passende aanpak van de problemen	-	3	7	3	1	1
De snelheid van de bespreking	-	-	1	5	4	5
De transparantie van het JB-Plein-proces	5	5	2	3	-	-
Erkenning van het hoor-wederhoor-principe	4	7	1	1	1	1

Volgens 8 van de 15 deelnemers zijn de leden van het JB-Plein-tafeloverleg goed in staat om los van de eigen organisatiebelangen tot een professioneel oordeel te komen, de andere 7 vinden dit in voldoende of ruim voldoende mate het geval.

Tabel 43: In hoeverre zijn leden van het JB-Plein-Tafel-overleg in staat om los van organisatiebelangen tot een onafhankelijk professioneel oordeel te komen?

<i>Deelnemers JB-Plein-tafeloverleg N=15</i>		Aantal
	Zeer goed	1
	Goed	7
	Ruim voldoende	5
	Voldoende	2
	Niet voldoende	-
	Slecht	-
	Zeer slecht	-
	Geen mening	-

Opvolging van het JB-Plein-tafeloverleg

Dit onderdeel is voorgelegd aan casusregisseurs en de twee JB-Plein-teamleden. In meerderheid is men tevreden over de opvolging, over de snelheid van samenkomen en over de door het JB-Plein-tafeloverleg aanbevolen acties. Dat geldt ook voor de snelheid van de benoeming van de casusregisseur, al is de spreiding op dit aspect wat groot (8 van 49 ondervraagden is hier niet tevreden over).

Tabel 44: Tevredenheid over de opvolging

<i>Casusregisseurs + JB-Plein-teamleden N=49</i>	zeer tevreden	tevreden	niet tevreden, niet ontevreden	ontevreden	zeer ontevreden
snelheid van benoemen van een casusregisseur	6	23	12	7	1
snelheid van samenkomen van JB-Plein-Team o.l.v. de casusregisseur	4	27	14	3	1
de ondernomen - en door JB-Plein-tafeloverleg aanbevolen - acties	2	26	16	5	-

Men is in meerderheid goed te spreken over de tijdigheid van ontvangst van het doorgeleidingsformulier. Ook alle andere aspecten beoordelen de meesten met ruim voldoende of goed. 7 ondervraagden beoordelen de adviezen over de casusregie als niet voldoende.

Tabel 45: Oordeel doorgeleidingsformulier

<i>Casusregisseurs + JB plein Team N=49</i>	Zeer goed	Goed	Ruim voldoende	Voldoende	Niet voldoende	Slecht	Zeer slecht
Tijdigheid van ontvangst	4	23	10	11	1	-	-
Behulpzaamheid van het formulier	-	18	10	17	4	-	-
Kwaliteit van de melding (zie meldformulier)	-	17	14	16	2	-	-
Kwaliteit van de beschreven conclusies (overwegingen en argumenten)	1	13	14	19	2	-	-
De adviezen voor casusregie	1	11	15	15	7	-	-

Op dit punt in de vragenlijst zijn 14 van de 49 ondervraagden afgehaakt om onbekende redenen. Mogelijk is dit omdat de volgende vragen alleen over het JB-Plein-teamoverleg handelen en men zich niet daartoe acht te behoren. Een aanwijzing hiervoor vinden we in de toelichtingen die enkelen geven op de vragen. De twee ondervraagden die aangaven tot een JB-Plein-teamoverleg te behoren, haakten hier overigens ook af.

De helft van de overgebleven casusregisseurs zegt niet in staat te zijn om binnen de gestelde termijn adviezen uit te voeren. Men voert daar uiteenlopende redenen aan

Tabel 46: Bent u als lid van het JB-Plein-Team in staat om binnen de gestelde termijn de adviezen uit te voeren?

Casusregisseurs N=35 *		Aantal
ja		17
Nee, omdat:		18

*Bij deze vraag zijn 14 van de 49 ondervraagden afgehaakt

'Nee' omdat:

wij op dit moment een wachtlijst hebben.
werkdruk, onvoldoende info, raadsonderzoek niet altijd opgestart/afgerond
wachtlijsten, en geen duidelijkheid over de toegewezen casusregisseur
vanuit cit dienen we in; gaat dan over naar gebiedsteam
in mijn 2 situaties er mi heel snel bb+ of ash in zou moeten en die hebben wachtlijst en dan moet ik in de tussentijd pappen en nathouden.
ik geen lid ben van het JBP-team
Ik ben van wijkteam in vrijwillig kader geen gestelde termijnen.
Ik ben geen lid jb plein team
het soms heel lastig is om met overige partijen in contact te komen en een snelle afspraak te maken. Iedereen heeft een drukke agenda.
het om veel agenda's gaat
Er zijn veel wachtlijsten voor oa BB+ om echt met de zorgen aan de slag te gaan
er momenteel een wachtlijst is halen wij niet altijd de gestelde termijn.
duurde in mijn gevallen lang voordat er een rondetafel gesprek georganiseerd was en cliënt was niet gemotiveerd. In alle gevallen uiteindelijk van drang traject naar OTS gegaan. Maar er gaat dan wel veel tijd overheen.
door werkdruk in het algemeen
de adviezen zijn niet bepaald smart of realistisch geformuleerd.
Binnen drie maanden is wel heel krap en niet altijd duidelijk waarom er niet voor een onderzoek Raad is gekozen.
3 maanden is een korte periode om alle adviezen op te pakken en te bekijken of het voldoende is

De meerderheid acht zich wel in staat om volgens de voorgestelde aanpak de adviezen uit te voeren.

Tabel 47: Bent u als lid van het JB-Plein-Team in staat om volgens de voorgestelde aanpak de adviezen uit te werken?

Casusregisseurs N=35	Aantal
ja	24
Nee, omdat:	11

‘Nee’ omdat:

<i>omdat de cliënten zorgmijndend waren, dit was juist de reden van melden.</i>
<i>Niet altijd, omdat in de praktijk de adviezen niet altijd passend blijken en wij ander beleid maken.</i>
<i>meestal wel, maar soms wordt er bij een terugmelding erg bureaucratisch/star gereageerd.</i>
<i>ik niet voor niks meld, dat betekent dat ik vanuit vrijwillig kader niet verder kom.</i>
<i>ik geen lid ben van het JBP-team</i>
<i>Ik ben geen lid jb plein team</i>
<i>de termijnen zijn ook afhankelijk van de mensen met wie je werkt.</i>
<i>de adviezen zijn niet bepaald smart of realistisch geformuleerd.</i>
<i>zie hierboven (drie maanden is een korte etc....)</i>

Bij nagenoeg iedereen stelt de eigen organisatie hen goed in staat om het werk voor het JB-Plein-team uit te voeren. Eén ondervraagde geeft aan niet daartoe in staat te zijn, omdat het primaat van de organisatie de eigen werkplanning is. De waarde van het JB-Plein lijkt nergens zodanig in twijfel getrokken worden, dat men zich door de organisatie niet gesteund voelt.

Tabel 48: Stelt uw eigen organisatie u goed in staat het werk voor het JB-Plein-team uit te voeren?

Casusregisseurs N=35	Aantal
Ja	27
Nee, omdat het primaat bij de planning/werkwijze van de eigen organisatie ligt	1
Nee, omdat er onvoldoende geloof wordt gehecht aan de waarde van het JB-Plein	0
Anders, namelijk	7

‘Anders’ namelijk:

<i>werkdruk is een belemmerende factor</i>
<i>voorheen wel, maar de laatste tijd hebben wij een wachtlijst.</i>

<i>ik geen lid ben van het JBP-team</i>
<i>Ik ben geen lid jb plein team</i>
<i>er zijn wachtlijsten, dus geen doorstroom</i>
<i>De instroom vanuit het JBplein geeft extra werkdruk in het team. het lukt ons wel om aan de termijnen te voldoen; binnen 5 werkdagen contact met het gezin en binnen 10 dagen een teamtafel.</i>

De samenwerking met wijkteams loopt in de meeste gevallen goed, volgens enkelen is dat om uiteenlopende redenen niet altijd het geval

Tabel 49: Bent u in staat om tot goede samenwerking met de wijkteams te komen?

Casusregisseurs N=35		Aantal
	Niet van toepassing	6
	Ja	23
	Nee, want:	6

'Nee' want:

<i>Verschilt enorm qua wijkteam.</i>
<i>Taakverdeling is vaak onduidelijk</i>
<i>regelmatig worden zaken afgehouden of te vroeg afgesloten. Merk dat er nog niet voldoende kennis is om te werken met een moeilijke doelgroep</i>
<i>Ligt er aan welk wijkteam. De een is makkelijker te bereiken dan de ander</i>
<i>Ik ben geen lid jb plein team</i>
<i>Het is niet altijd goed te vinden bij welk wijkteam aangeklopt kan worden voor hulp en ondersteuning.</i>

Over de ondersteuning door het JB-Plein-secretariaat zijn de casusregisseurs tevreden, niemand geeft aan hier ontevreden over te zijn. 14 casusregisseurs dragen verbetersuggesties aan die onder tabel 50 integraal worden weergegeven.

Tabel 50: In hoeverre bent u tevreden over de ondersteuning door het JB-Plein-secretariaat?

Casusregisseurs N=35		Aantal
	zeer tevreden	1
	tevreden	26
	niet tevreden, niet ontevreden	8
	ontevreden	-
	zeer ontevreden	-

Tabel 51: Heeft u verbetersuggesties voor het casusregie-deel van het proces?

Casusregisseurs N=35		Aantal
	Nee	21
	Ja, namelijk:	14

‘Ja’ namelijk:

<i>casusregisseurs sneller contact laten leggen met wijkteam</i>
<i>Er moet beter afgestemd worden tussen gemeente en JBRR. Bepaalde doelen zijn niet te halen. Waardoor komt dit en wat kunnen we hier aan doen (het idee heerst dat de gemeente geen idee heeft wat het werk inhoudt en het overleg onvoldoende zoekt)</i>
<i>Het scheelt ons enorm veel werk als vanuit het JBplein de volledige contactgegevens worden doorgegeven aan JBRR, zodat wij dat correct en efficiënt de juiste mensen kunnen uitnodigen.</i>
<i>mogelijk meer samenspraak met wijkteam en gebiedsteam voor het oppakken na de melding. Betere doorstroming.</i>
<i>Een overzicht van alle wijkteams die ingedeeld is op postcode van de gezaghebbende ouder(s). Zodat het betreffende wijkteam sneller gevonden kan worden.</i>
<i>Zelfde manier van teamtafel organiseren vanuit JBrr. Volgens methodiek (flap met wat gaat goed, wat zijn de zorgen, wat moet gebeuren en dat met teamtafel samenstellen. Niet iedere casusregisseur doet dat op de zelfde manier. Is zeer helpend en inzichtelijk.</i>
<i>Zou fijn zijn als de medewerkers van JB hierin actiever zijn, meer tijd hebben om afspraken na komen met de andere hulpverleners en meer samenwerken met alle partijen rondom cliënt.</i>
<i>Minder bureaucratisch te werk gaan. Bij terugmelding aannemen dat hetgeen de casusregisseur aangeeft waar is. Wanneer er recente ontwikkelingen zijn, deze direct meenemen en NIET eerst om een ander rapport vragen.</i>
<i>Ik vind dat er geen aanmeldteam van jb zou moeten zijn, maar dat er iemand wordt toegewezen die de casusregie blijft houden, zodat de afspraken die er gemaakt worden heel duidelijk zijn omdat er een persoonlijk gezicht zit en niet een afstandelijk team</i>
<i>Het inhoudelijke advies aan de casusregisseur overlaten. Dit geeft de casusregisseur samen met de cliënt en de betrokken hulpverlening vorm.</i>
<i>de gestelde termijn waarbinnen alles moet plaatsvinden is theoretisch leuk bedacht maar in de praktijk vaak niet haalbaar. dus graag aanpassing van de termijnen.</i>
<i>ruimere termijnen voor eerste jb plein tafel</i>
<i>ouders betrekken bij het JB-plein overleggen, deze hebben nu geen stem. Het JB-plein is dan ook een abstract begrip voor ouders.</i>
<i>als je een melding gedaan hebt, dan teruggekoppeld wordt wanneer ander proces wordt gestart anders dan wijkteam of ander wijkteam.</i>

Oordeel samenwerking met andere organisaties/personen binnen de JB-Plein-opzet

Dit onderdeel is bevestigd bij de (overgebleven) casusregisseurs en JB-Plein-tafelliden. Tabel 52 laat zien dat iets meer dan de helft van mening is, dat de onderlinge samenwerking en afstemming, de coördinerende rol van de casusregisseur richting zowel gezin als de bij de hulp te betrekken instanties, ruim voldoende of goed is. Toch zijn er forse minderheden die vinden dat dit niet het geval is; vooral de onderlinge samenwerking en afstemming zou volgens een vijfde van hen niet voldoende zijn.

Weliswaar is de helft van mening dat de kwaliteit en doelmatigheid van de hulpverlening ruim voldoende of goed is en 15 vinden deze voldoende, 8 ondervraagden zijn echter van mening deze onder de maat is.

Iets meer dan een kwart vindt de tussentijdse terugkoppeling goed of ruim voldoende, maar 12 ondervraagden beoordelen die als niet voldoende. Mogelijk omdat deze in veel gevallen - als we afgaan op de toelichtingen - niet plaatsvindt behalve bij opschaling. Op dit onderwerp treffen we ook relatief de meeste ondervraagden die geen mening gaven.

Tabel 52: Oordeel over samenwerking binnen JB-Plein-opzet

<i>Casusregisseurs (n=34) en JB Tafel (n=15)</i> <i>Totaal N=49</i>	Ze er goed	Goed	Ruim voldoende	Voldoende	Niet voldoende	Slecht	Ze er slecht	Weet niet / geen mening
Onderlinge afstemming en planning	-	12	13	11	8	2	-	3
De coördinerende rol van de casusregisseur richting betrokken gezin/betrokkenen	-	16	13	10	6	1	1	2
De coördinerende rol van de casusregisseur richting de bij de hulp te betrekken instanties	-	14	15	12	6	-	-	2
Kwaliteit en doelmatigheid van de hulpverlening	-	10	14	15	5	2	1	2
Terugkoppeling naar JB-Plein-Team-overleg over (tussentijdse) resultaten	-	5	9	13	7	4	1	10

Tabel 53 laat zien dat het oordeel van de casusregisseurs wat minder positief is dan die van de JB-Plein-tafeloverleg-leden. In één geval is dat verschil significant: het oordeel over de onderlinge afstemming en samenwerking.

Tabel 53: Oordeel over samenwerking naar rol

	Rollen		
	Totaal	Casusregisseur	JB-Plein-Tafel
	Gem.	Gem.	Gem.
Onderlinge afstemming en planning	6.3	5.9	7.1
De coördinerende rol van de casusregisseur richting betrokken gezin/betrokkenen	6.5	6.3	7.1
De coördinerende rol van de casusregisseur richting de bij de hulp te betrekken instanties	6.6	6.4	7.1
Kwaliteit en doelmatigheid van de hulpverlening	6.3	6.0	6.9
Terugkoppeling naar JB-Plein-Team-overleg over (tussentijdse) resultaten	5.2	5.2	5.2

Toelichting antwoord indien niet voldoende, slecht of zeer slecht ingevuld:

Als het goed loopt is er geen terugkoppeling naar het JB plein. Dus daarom onvoldoende maar wil niet zeggen dat ik dat nodig vind.
Beschikbaarheid van instanties en het wegwerken van wachtlijsten. De zorg wordt weer meer en meer aanbodgericht door wachtlijsten/ de beperkte inkoop van zorg. Graag reflectie op de historische ontwikkeling van de (jeugd)zorg.
betere communicatie en afstemming; transparante naar de 3 verschillende partijen
COMMUNICATIE!!!
Door eerst inzetten van drang, bij niet gemotiveerde cliënten, blijft de hulp stagneren en gaat er lang tijd overheen voordat dit geconstateerd wordt en er toch een melding gedaan wordt. De wijkteam medewerker heeft dit in haar/zijn hulpverleningstraject al geconstateerd en het is dan wachten tot de medewerker van JB tot de zelfde conclusie komt. Dit is in zo'n geval een stagnerende schakel.
Er moet meer eenduidigheid komen in de talen van ieders. Wat verwachten we van elkaar? Onderlinge afstemming zal hierdoor beter lopen. De coördinerende rol wordt hierdoor ook niet voldoende uitgevoerd. Er wordt nog teveel gedacht dat alles wordt opgelost als er een jeugdbeschermer/CR in komt. Tevens zijn er wachtlijsten en kan er geen hulpverlening starten.
er wordt geen terugkoppeling gegeven m.b.t. resultaten mits er een terugmelding wordt gedaan.
geen terugkoppeling naar JB Plein, enkel van drang naar dwang
Het is niet altijd mogelijk om binnen het termijn een terugkoppeling te doen aan het JB plein. Hier is intern binnen het LJ&R wel aandacht voor.
Het is te onduidelijk voor gezinnen wat precies hun verantwoordelijkheden zijn en die van het JB. Daarnaast denk ik dat klanten in een behoorlijk precaire situatie zich bevinden en kan wat menselijkheid en betrokkenheid richting klant geen kwaad. Het is zeer afstandelijk vaak en slaat daarom mi niet aan. Ik merk ook weinig overleg, het is meer dat ik moet uitvoeren wat zij zeggen ipv collegiale afstemming.
ik geef als casusregisseur nooit een tussentijdse terugkoppeling aan JB plein. Het verbaast me dat dit erin staan. Zo ver ik weet doen mijn collega's dat ook niet. De tussentijdse terugkoppeling wordt alleen gegeven wanneer een zaak niet loopt en en er meer nodig is, opschaling van drang zonder vto naar drang met vto.
Ik heb meer tijd nodig voor individuele zaken om de kwaliteit te kunnen bieden die ik nodig acht.
Minder bureaucratisch te werk gaan. Bij terugmelding aannemen dat hetgeen de casusregisseur aangeeft waar is. Wanneer er recente ontwikkelingen zijn, deze direct meenemen en NIET eerst om een ander rapport vragen.
op de hoogte gehouden worden of geïnformeerd worden als het raadsonderzoek wordt gestart of op wachtlijst staan en afspreken wat in die tussenliggende periode gedaan moeten worden met het gezin. En hoe gaan we om met klachtgevoelige casussen?
Terugkoppeling van tussentijdse resultaten is alleen van meerwaarde indien ouders/kinderen niet van de hulpverlening in het drang kader kunnen profiteren.
Vanwege de grote instroom vanuit JBplein lukt het ons niet altijd om een vaste contactpersoon te organiseren. Cliënten klagen daar (m.i. terecht) over-Rotterdam heeft ervoor gekozen ouders niet uit te nodigen bij het JBplein. Ik vind dit niet transparant en ik denk wanneer er nagedacht zou worden om ouders wél uit te nodigen (dan moet je het wel anders inrichten qua tijd en aanpak) dan zou de functie van het JBplein kunnen uitbreiden in de zin dat ouders aan tafel alsnog gemotiveerd worden de hulp wel op te pakken en hoeft het minder vaak tot Drang met raadsonderzoek te komen.
Vaste casus regisseur vanuit JBRR bij drang.
zaken kunnen na een drang traject nog heel erg lang doorlopen voordat een zaak opnieuw wordt gemeld op het JB plein. Hulpverleners gaan naar mijn idee vaak te lang door met een zaak.

Slotoordeel

Aan alle ondervraagde betrokkenen, melders (sommigen via het aanvullende onderzoek), casusregisseurs en JB-Plein-tafelleden, zijn een aantal slotvragen gesteld over de toegevoegde waarde van het JB-Plein.

Daarbij zijn ook een paar vragen gesteld over 'meer, betere en snellere 'hulpverlening door het JB-Plein. Niet om op deze wijze aan te tonen of het JB-Plein ook daadwerkelijk meer, betere en snellere hulpverlening inhoudt, daartoe zou immers een andersoortig dan onderhavig onderzoek ingericht moeten worden. Hier gaat het meer om de *perceptie* van de deelnemers over deze aspecten. Uiteraard moet men dan ook wel enig beeld

van de situatie hebben toen het JB-Plein er nog niet was. Mogelijk is dat ook de reden dat op deze aspecten ongeveer een kwart geen mening zegt te hebben. Dat het JB-Plein een waardevolle schakel in de jeugdbescherming is, daarover bestaat nauwelijks twijfel; 85% is die mening toegedaan. Daarom zegt ook bijna iedereen een collega te adviseren een melding te doen in geval de veiligheid of de ontwikkeling van een kind bedreigd wordt.

Een redelijk groot deel van de ondervraagden is ook van mening dat er meer kinderen geholpen worden dan voorheen en dat dit sneller en beter gaat dan voorheen. In alle gevallen zijn meer ondervraagden daar wel mee eens, dan het aantal ondervraagden dat het met die stelling niet eens is. De meeste spreiding zien we bij het item 'door het JB Plein worden kinderen sneller geholpen dan voorheen'; voor zover men een mening heeft is 38% het daar mee eens, maar 20% juist niet. Dat laatste houdt uiteraard nog niet in dat de hulp nu dan ook langzamer tot stand komt.

Tabel 54: Oordeel over waarde JB-Plein

Basis 'allen' * N=134	Helemaal mee eens	Mee eens	Niet mee eens, niet mee oneens	Mee oneens	Helemaal mee oneens	Geen mening
Het JB-Plein is een waardevolle schakel in de jeugdbeschermingsketen	27%	58%	10%	4%	0%	0%
Als de veiligheid of ontwikkeling van een kind bedreigd wordt, raad ik mijn collega aan een melding bij het JB-Plein te doen	37%	48%	8%	5%	0%	1%
Door het JB-Plein worden meer kinderen geholpen dan voorheen	6%	19%	40%	6%	1%	28%
Door het JB-Plein worden kinderen sneller geholpen dan voorheen	5%	28%	37%	14%	3%	13%
Door het JB-Plein worden kinderen beter geholpen dan voorheen	2%	20%	46%	7%	3%	22%

**Met uitzondering van afhakers en de melders die geen aanvullende lijst hebben ingevuld*

De verschillen naar de rol die men in het proces speelt zijn nergens significant, maar uit tabel 32 blijkt indicatief dat leden van het JB-Plein-tafeloverleg iets vaker van mening zijn dat het JB-Plein ook tot meer, betere en snellere hulp leidt.

Tabel 55: Oordeel over waarde JB-Plein naar rol

% (mee) eens	Rollen			
	Totaal	Melder	Casusregisseur	JB-Plein-Tafel
	N=134	N=85	N=34	N=15
Het JB-Plein is een waardevolle schakel in de jeugdbeschermingsketen	85%	85%	82%	93%
Als de veiligheid of ontwikkeling van een kind bedreigd wordt, raad ik mijn collega aan een melding bij het JB-Plein te doen	86%	87%	88%	80%
Door het JB-Plein worden meer kinderen geholpen dan voorheen	34%	25%	43%	58%
Door het JB-Plein worden kinderen sneller geholpen dan voorheen	38%	35%	39%	54%
Door het JB-Plein worden kinderen beter geholpen dan voorheen	29%	23%	32%	46%

Tot slot hebben veel jeugdzorgprofessionals gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een slotopmerking te plaatsen. Hieronder zijn deze integraal weergegeven.

Bij meerdere bijdragen zien we opmerkingen over de gewenste betrokkenheid van ouders. Sommigen vinden het onderscheid tussen melding bij Veilig Thuis en het JB-Plein ook niet duidelijk

Slotopmerkingen

<i>Wellicht meer voorlichting geven in teams van JBRR. Overwegen van de aanwezigheid van ouders bij de bespreking.</i>
<i>betere bereikbaarheid voor professionals, als gelijkwaardige sparringspartner</i>
<i>Betere samenwerking tussen Veilig Thuis en JB, ook regie houden op de uitvoering na besluitvorming aan de JB tafel</i>
<i>Breng het JB Plein, de bereikbaarheid en de werkwijze meer onder de aandacht in het werkveld.</i>
<i>Brusjes moeten volgens protocol gemeld worden op Jbplein. In sommige gevallen is dit niet nodig omdat er geen ontwikkelingsbedreiging speelt en JBRR toch al meekijkt naar de andere gezinsleden. Ik vind dit een bureaucratische regel wat leidt tot onnodig werk bij de Raad, JBRR en het JBplein. JBRR werkt gezinsgericht en kan zelf een inschatting maken van de veiligheid. Tot slot wil ik aangeven dat ik het JBplein een professionele, positief-kritische club van mensen vindt. Ook word ik daar altijd prettig behandeld.</i>
<i>de huidige locatie heeft een drempelverhogende invloed op de melder die zijn melding komt toelichten. Daarnaast zitten er veel mensen aan de tafel en lijkt het meer op een verhoor.</i>
<i>De stukken die als bijlage bij de melding meegestuurd worden beperken. Onderzoeksgegevens, LIRik etc kunnen in het meldingsformulier verwerkt worden. Het kost anders te veel tijd om goed te kunnen voorbereiden.</i>
<i>Duidelijke bodemeisen stellen die in 3 mnd minimaal behaald moet worden bij het jeugdbeschermingstraject. Aan RVK doorgeven dat ze eerder en meer terugkoppelen aan melder wanneer ze starten en wat hun adviezen zijn als ouders toestemmen (dat ook doorgeven als ouders dat niet willen)Vraag van een ouder gehad, dat ouder vindt dat ze bij het bespreken van de melding erbij wilt zijn omdat ouder vindt dat er wel over hun leven wordt beslist.</i>
<i>Een checklist waarlangs je de casus kunt leggen om te bezien of je voldoende signalen hebt voor een raadsonderzoek of een inschatting kan maken van wat er nodig zou zijn voor drangkader. Een checklist of soort van lijst waar je bij de verschillende items aan zou kunnen denken om in te vullen. zodat je als je weinig ervaring hebt van te voren meer informatie kunt vinden</i>

over de onderwerpen. Een link naar wat een raadonderzoek en OTS inhoudt omdat ik de indruk heb dat niet alle ketenpartners die kunnen melden helder hebben over wat de mogelijkheden wel en niet zijn dan dan dus vastlopen op verwachtingen van jb melding en/of raadsonderzoek en/of OTS.
Een melding vanuit JBRR is mijn inziens onnodig en te veel bureaucratie. Wanneer wij na een drang traject constateren dat er een raadsonderzoek nodig is, moet dit een hamerstuk zijn ipv dat iedereen zich hier over gaat buigen, en na 5 min bespreken sta je weer buiten op de stoep.
Een praktisch punt: Nu moeten we naar het drukke Centrum. Wanneer je met de auto bent is dat soms een crime. Zeker nu de maastunnel straks dicht gaat. Wanneer het JB plein zoals voorheen in het eigen werkgebied is, in ons geval de Dynamostraat kost dit ook minder tijd.
Er was uit het gesprek een goede beslissing gekomen, dat er een onderzoek zou komen naar de situatie. De situatie was dat mevrouw hoog zwanger was en nog een kindje had van 2. Zij wilde geen opvoedondersteuning ontvangen nu zij hoog zwanger was, maar pas 3 maanden na de bevalling. Er wachten echter wel veel zorgen vanuit Bureau Frontlijn omtrent haar zoon van 2. Tijdens het JBplein gesprek waren de leden het er ook niet mee eens dat moeder pas na 3 maanden hulp wilde adviseren. De hulp is echter wel pas na 3 maanden intensief gestart. Door de melding was het vertrouwen geschonden bij mevrouw. Als ik dit van te voren had geweten, had ik misschien geen melding gemaakt. Het doel van de melding was juist met als doel dat mevrouw opvoedondersteuning zou meteen na de bevalling.
Er wordt naar mijn idee soms te weinig geluisterd naar de melder. Dit heeft ook te maken met het korte tijdsbestek. Ik ben er heen gegaan voor dwang en dan wil jb plein toch drang, terwijl wijkteam eigenlijk al 2 jaar drang heeft gedaan. Dit is meerdere keren voorgekomen.
Er wordt te weinig echt gekeken naar de onveilige situaties. Ik heb meerdere malen geen onderzoek van de Raad bij drang gekregen, waardoor er minstens 6 maanden wegvalt om echt door te pakken. Na 3 maanden terug melden en dan ruim 3 maanden voordat de Raad zijn onderzoek heeft afgerond
graag ruimte voor toelichting door de melder, meer vriendelijke bejegening door deelnemers van de tafel.
Graag doorontwikkeling naar een vorm van gesprek die vanuit de dialoog wordt opgezet en ouders betreft en recht doet. In de huidige vorm is dit een groot gemis w.b. de effectiviteit.
Het blijft voor mij onduidelijk wanneer ik een JB Plein melding moet doen en wanneer een Veilig Thuis melding. Ik vind de afstemming tussen beide organen onduidelijk en niet goed
Het duurt in sommige zaken nog steeds te lang voordat een jeugdbeschermer de casus oppakt.
Het onderscheid wanneer aan te melden bij jb-plein en wanneer bij veilig thuis. Waarschijnlijk heeft u een goede reden waarom de ouders niet betrokken zijn bij het overleg aan de JB-tafel. Als tip zou ik mee willen geven ouders/ verzorgers meer te betrekken binnen dit proces.
Het zou mooi zijn als er voor ouders de gelegenheid is iets toe te lichten, dat mochten zij willen aansluiten of bijv. een gesprek willen om iets toe te lichten dat dit kan. Het is nu erg afhankelijk van de aanmelder op welke wijze ouders hierop worden voorbereid en in hoeverre zij worden meegenomen in het proces. Ik denk dat bij een grote beslissing als evt drang/dwang het goed zou kunnen werken dat ouders hierin meer mogelijkheid krijgen. Evt een digitale inlog waarin het document wordt gemaakt, waarbij ouders na verstrekken van inlog door degene die hen aanmeldt, een eigen bijdrage kunnen leveren aan het verslag. Ik ben mij bewust van de beperkingen die er zullen zijn, maar denk dat er winst gemaakt kan worden aan het geven van een keuze aan ouders om hier meer onderdeel van te laten zijn.
ik ben erg blij dat het JB'plein er is :)
Ik ervaar zelf een hoge drempel om te melden en ben zelf meer geneigd om zelf de hulp dusdanig uit te zetten en de gezinnen hiervoor te motiveren, dan dat ik het aan het jb plein overlaat. Ik heb te vaak meegemaakt dat het gezin van de regen in de drup kwam, of ik hen aan de goden heb overgeleverd. Ik mis warme betrokken, doch zeer duidelijke en ervaren werkers bij het jb plein. Daarnaast vind ik het niet kunnen dat BB+ en ash een wachtlijst hebben en zou ik er een groot voorstander van zijn, dat die teams formatie krijgen toegewezen, want jb-plein moet ook maar roeien met de riemen die ze hebben. Alleen dat roeien laten ze vooralsnog vooral aan de wijkteams over, tot ash of bb+ het bijltje kan overpakken.
Ik heb in Roermond gewerkt, hier worden ouders ook uitgenodigd voor het JB-plein overleg. Ik vindt dit een meerwaarde in het proces van ouders
Ik mis ouders/verzorgers aan de tafel!!!
ik vind dat er soms kritischer gekeken mag worden naar een casus alvorens tot een conclusie en of advies te komen. Vaak is er nog meer in vrijwillige kader te behalen dan gelijk drang op te zetten, maar dit heeft naar mijn idee te maken met ontbrekende kennis binnen de wijkteams.
Ik vind de snelheid en het doorpakken erg plezierig
Ik vind het JB Plein een heel bijzonder en succesvol initiatief. Dat heeft geen zin op het moment dat de zaak in de wachtlijsten terecht komen na de JB Plein melding. Het is juist belangrijk dat de zaken na JB Plein melding snel en effectief opgepakt worden.
Ik vindt het onverstandig dat er gekozen is om een datum in augustus te prikken voor een overleg, vanwege de zomervakanties. Ben je niet zelf op vakantie dan moet je paraat staan om het werk van je collega's op te vangen.

<i>Ik zou het fijner vinden, als de ouders ook aanwezig kunnen zijn bij het JBP.</i>
<i>In de hele procedure werd ik uitstekend ondersteund door de voorzitter van het JB plein.</i>
<i>Indertijd een fijn telefoongesprek gehad met de voorzitter van het JB plein, kundig en ondersteunend. Betrof hoe te handelen in een casus.</i>
<i>kortere lijnen met opvolging casusregie. Duidelijk vaststellen welke "kleur"(rood=zeer urgent, Oranje=urgent) een casus heeft en een maximale tijd van start casusregie afspreken aan de tafel. Dit vermelden in uitkomst.</i>
<i>Meer duidelijkheid over hoe snel er een casusregisseur van jbrb beschikbaar is.</i>
<i>Meer duidelijkheid over welke zaken bij het JB-plein gemeld kunnen worden en welke bij Veilig Thuis horen</i>
<i>Nee. Ik hoop dat het blijft bestaan. Voor ons heeft het in twee jarenlang slepende en zeer schrijnende kwesties een doorbraak betekend. Twee kinderen zijn hierdoor zeker in een meer kansrijke positie gebracht.</i>
<i>nodig ouders ook uit</i>
<i>Ondanks de lastige en ingewikkelde zaken fijn dat Jbplein er is!</i>
<i>Ouders betrekken bij het overleg bij het JB-plein, zodat hun stem ook wordt gehoord. Nog betere samenwerking tussen onderlinge organisaties, zodat er één duidelijk plan is</i>
<i>Ouders laten aansluiten aan het overleg. Dat loopt in een deel van Nederland als goed. Zou het waarderen als Rotterdam voor en niet achter loopt op deze positieve ontwikkeling.</i>
<i>Soms is de wachttijd erg lang tot een vervolgtraject en verdienen onze zaken (tenminste, dat vinden wij als hulpverleners) meer spoed om opgepakt te worden!</i>
<i>tijdens de aanmelding is er veel structuur en vastgestelde tijd; tijdens de vervolgafpraak zijn dit bijeenkomsten van soms wel 2 uur, dat zou voor mij minder tijd en meer efficiënt mogen gaan.</i>
<i>Tijdens de Jb pleinoverleggen heb ik gemerkt dat het er verschil in afweging is door verschillende personen. ik denk ongeacht wie er aan tafel zit, het belangrijk is dat er tot hetzelfde besluit gekomen moet worden, en dat dit niet af moet hangen van de personen die aan tafel zitten</i>
<i>Verbetering aanmeldformulier svp.</i>
<i>Wat mij betreft zou het aanmeldformulier wat minder uitgebreid mogen zijn. Er gaat zeer veel tijd in het invullen zitten.</i>
<i>Wat niet is vermeld in dit onderzoek is dat de voorzitter van het JB-Plein-tafeloverleg zich beschikbaar stelt voor consult of een zaak meldingswaardig is of niet. De wijkteamleden weten daardoor beter wat te melden of niet en hoe zij een casus beter kunnen formuleren. Wijkteamleden waarderen deze toegankelijkheid. Er mag wat mij betreft aan alle melders meer aandacht besteedt worden hoe je een melding invoert en wat je beoogt. Zodoende komt men niet met een drang terug terwijl dwang het beoogde resultaat was.</i>

3

Verslag van de groepsgesprekken met ouders en kinderen op 25 juli 2017 in Rotterdam

Dit is het verslag van twee groepsgesprekken, één met vier jongeren en één met acht ouders. De gesprekken vonden plaats in Huis van de Wijk, Post West te Rotterdam.

JB-Plein is onbekend

De belangrijkste conclusie uit beide gesprekken is, dat het JB-Plein een betrekkelijk onbekend fenomeen is. Sommige deelnemers stellen zich een fysiek plein voor, anderen geven beschrijvingen van 'plein-gesprekken' die ze hebben gevoerd bij - zo leert de beschrijving - de Raad voor de Kinderbescherming op de Lijnbaan. Hoewel een dergelijk gesprek in het kader van het JB-Plein-teamoverleg daar kan hebben plaatsgehad, blijkt uit de gesprekken toch, dat zowel ouders als kinderen vaak weinig idee hebben met welke professional, van welke organisatie, ze in welk verband spreken. Illustratief hiervoor zijn uitspraken van deelnemers zoals: *"Ja, ik heb één keer met het Plein te maken gehad. Het was een heel groot overleg en daar zat ik bij."*

Het lijkt erop dat voor ouders en ook voor jongeren, het aantal gesprekken dat ze in de loop der tijd voeren met één of meerder jeugdzorgprofessionals zo groot is, dat ze nauwelijks enig onderscheid kunnen maken naar wie met ze spreekt, van welke organisatie hij of zij is en in welk verband het gesprek plaatsvindt. Het gaat in zulke situaties waarschijnlijk om professionals die situaties rond gezinnen moeten beoordelen en beslissingen moeten nemen over interventies.

Anders is de verhouding van de gespreksdeelnemers tot (de directe interventies van) de hulpverleningsorganisaties en de wijkteams. Wie deze professionals zijn en wat ze doen, kan door de deelnemers preciezer worden aangegeven.

Het JB-Plein is niet voor allen onbekend. Eén deelnemer (een ouder) kan vrij nauwkeurig beschrijven wat het JB-Plein is en waar het toe dient. Hij zegt: *"Ik heb twee keer een melding via het JB-Plein gehad. Ik wilde er ook intensief bij betrokken worden. Ik ben er nooit geweest, maar ik weet dat het multidisciplinair is, dat er verschillende groepen aan tafel zitten en dat die een besluit nemen over de vervolgstappen in het traject. Dat is mijn beeld"*.

Kritiek op jeugdzorg

Hoewel alle deelnemers te maken hebben gehad met het JB-Plein (ouders en jongeren), blijkt al snel in het gesprek dat er een (hierboven beschreven) onbekendheid is met het JB-Plein. Omdat de deelnemers geen precies beeld hebben over het werkproces van het JB-Plein, wordt hierover niet direct op een verder detailniveau doorgesproken. Echter, naarmate het gesprek vordert gebeurt dit wel, omdat de deelnemers zich een beeld over het JB-Plein gaan vormen aan de hand van nadere toelichting (door de gespreksleiders) rond doel en werkwijze van het JB-Plein. De opvattingen over het JB-Plein die dit deel van het gesprek opleverden, staan verderop.

Vooralsnog gaat het gesprek in meer generieke zin over de kwaliteit van de jeugdzorg in Rotterdam. De verbeterpunten in de ogen van de deelnemers schetsen we hieronder beknopt in een aantal beeldpunten.

Stem wordt niet gehoord

In het gesprek met de jongeren - in de leeftijd tussen 15 en 18 jaar - is dit punt het zwaarstwegende. Alle

jongeren zeggen dat hun stem niet of onvoldoende gehoord wordt. Eén jongere verwoordt het zo: *“Er moet gewoon naar kinderen geluisterd worden. Dat gebeurt nu niet en als je zo jong bent onthoud je dat. Een kind heeft veel meer te zeggen, want die maakt het mee.”*. In de beleving van deze jongeren kunnen kinderen vanaf 10 tot 12 jaar al heel goed verwoorden wat hun situatie is en hoe die verbeterd kan worden. Dat kan eerder en beter dan nu het geval is, vinden de jongeren. Een 18-jarige zegt *“Ik ben nu 18. Nu pas praten ze met me, maar op het begin waren het vooral m’n ouders waarmee gesproken werd.”*.

Het verhaal herhalen

Wordt de stem van de jongeren niet gehoord, zowel de jongeren als (in iets meerdere mate) de ouders hebben last van het alsmaar opnieuw moeten vertellen van hun verhaal aan telkens nieuwe jeugdzorgprofessionals. Dit kan soms pijnlijk zijn. Niet begrepen wordt, waarom er niet één systeem is waarin alle (nieuwe) feiten en omstandigheden worden opgenomen. Een systeem dat voor alle hulpverleners raadpleegbaar is.

Voogd is er niet voor ons

Over de voogd zijn vooral de jongeren, maar ook de ouders erg kritisch. De jongeren zien de rol van de voogd als een serieuze. Jeugdzorgprofessionals, zeggen ze, gaan meestal eerst bij de voogd navraag doen over de situatie rond een jongere, terwijl *“... de voogd me alleen maar om de zes maanden spreekt, wat weet hij er dan van?”*. Aan je voogd heb je niets, zeggen de jongeren. Je ziet ze nooit, ze zijn er niet voor je, ze komen niet voor je op. Een unaniem en ronduit negatief oordeel over de voogden dus. Ze hebben geen tijd, overleggen niet of nooit. Een enkele jongere ziet de man of vrouw alleen bij de rechtbank, als de OTS weer voor een half jaar verlengd wordt. Voogden worden vooral gepercipieerd als ‘machthebbers’: *“De voogd komt van de rechtbank, die moet je in bedwang houden. Je moet je aan hun regels houden. De voogd is je baas.”*.

De waarde van wijkteams

Opvallend is hier het verschil in beoordeling tussen jongeren en ouders. De jongeren zijn erg te spreken over de wijkteams. Ze zijn 24/7 voor ze bereikbaar, zo stellen ze. Voor de meesten lijkt de wijkteamprofessional de enige steun en toeverlaat te zijn. Eén van de jongeren zegt: *“De coach is rustig. Hij zegt dan ‘kom, we gaan effe praten bij de McDonalds’. Ja, gewoon effe praten.”*. En een ander zegt: *“Het wijkteam maakt in overleg met jou een plan. Ze nemen er de tijd voor. Niet van ‘ik krijg m’n geld en het boeit niet’. Ze doen echt wel hun best, ze willen ermee helpen en resultaat zien.”*.

Ook wordt gezegd dat het wijkteam *“netjes overdraagt”* als er een andere hulpverlener komt.

De professionals van de wijkteams lijken zich voor de jongeren meer op te stellen als buddy’s, als persoonlijke coaches, en minder als hulpverlener voor het hele gezin.

Het positieve oordeel van de jongeren over de wijkteams, geldt in mindere mate ook voor de school, zeker als daar een maatschappelijk werker bij betrokken is. Dit zijn volgens de jongeren ook mensen die hun best doen om opleiding en toekomst voor je veilig te stellen.

Bij de ouders is het oordeel over de wijkteams een stuk negatiever. De wijkteams zijn, zo stellen de ouders, niet benaderbaar. Ze hebben weinig kennis van zaken en ze luisteren ook niet. Eén van de ouders zegt: *“Eerst kwam het wijkteam. Dat was heel erg naar, een heel nare man was het.”*. De andere vullen aan: *“ja, heel naar”, “ja heel kwaad”* en *“ik had er ook niks mee”*. En de ouder vervolgt: *“Hij deed een voorstel om de situatie in huis te herstellen. Vervolgens werd dat totaal niet uitgevoerd en moeten we zelf naar de rechter.”*.

Weggegooide jaren

Veel kritiek geven de jongeren op ‘het gesloten zitten’. Enkelen hebben in een gesloten inrichting gezeten, één van hen zit er nog steeds. De kwalificaties zijn duidelijk: *“Je doet er niks. School is kut.”* en *“Ze kijken niet naar je niveau. Je krijgt gewoon praktijk. Het lijkt een kindercrèche. Je verliest tijd in plaats van dat je kan werken voor*

een diploma. Het is niet serieus.”. En een ander: “Ik zit gewoon mijn tijd uit. op m’n 18^e bekijken ze ‘t maar. Zonde van m’n tijd!”. De jongeren vinden verder dat verlenging van gesloten opname nogal gemakkelijk wordt afgegeven, terwijl *“... je zo jaren van je (onderwijs)leven vergooit.”.* Want bij een OTS - zeker als die ‘gesloten’ is - staat alles stil. De opleiding daar sluit niet aan als je een Havoniveau hebt, zeggen ze. De jongeren hebben het gevoel dat ze hun tijd tot hun 18^{de} verjaardag dan maar moeten uitzitten.

Transparantie en communicatie

Hoewel ‘gebrek aan communicatie’ een vrij generieke kwalificatie is en vaak voor méér staat, zijn de woorden ‘communicatie’ en ‘transparantie’ vooral uit de mond van de ouders veel te horen. Als de gesprekken met ouders en kinderen tegen het licht worden gehouden, dan draaien communicatie en transparantie in het hele proces van jeugdzorg om zaken als: ouders en kinderen tijdig betrekken en effectief informeren over stappen in het proces, over het waarom ervan, over precies en feitelijk rapporteren en over de besluitvorming en de overwegingen erbij.

Beter in de tijd?

Enkele ouders hebben langer dan vijf jaar te maken met jeugdzorg. Aan hen is gevraagd hoe ze - een langere periode overziend - de veranderingen in de jeugdzorg waarderen. Niemand van hen vindt dat de kwaliteit, effectiviteit of snelheid, laatste jaren verbeterd is.

Opvallend is verder dat bij de groep ouders het gevoel leeft, dat de inkoop van de gemeente bepalend is voor de hulp die verstrekt wordt en niet de behoeftes van het kind. Financiële overwegingen zijn in de ogen van deze ouders meer een rol gaan spelen bij de jeugdhulpverlening.

Meer in het algemeen, komen de thema’s ‘geld en macht’ steeds weer terug op de tafel als het over de kwaliteit van jeugdzorg gaat. Zo zegt één van de ouders: *“Ze willen zo graag een OTS, want dan krijgen ze weer extra geld.”* en een ander: *“Die gasten komen opdagen als het niet goed gaat. Ze hebben heel veel te zeggen waar je het niet mee eens bent. Hun woord is wet.”.*

Een beter JB-Plein

In de loop van het gesprek met vooral de ouders, werd het concept van het JB-Plein iets duidelijker voor ze. Op grond hiervan was het ook mogelijk hierover nadere opinies te vragen. Hieronder de weergave hiervan.

Aanwezigheid JB-Plein-overleg

Voor dit punt werd tijdens de groepsdiscussies speciaal aandacht gevraagd. Met uitzondering van één ouder, zijn alle ouders van mening dat hun aanwezigheid bij de bespreking op het JB-Plein van toegevoegde waarde is. Vooral het kunnen bijstellen van gebrekkige, foutieve of eenzijdige info over hun zaak, wordt veel genoemd als de plus van aanwezigheid. Een ouder zegt het zo: *“Ik zou daar wel bij willen zitten. Want als er iets wordt gezegd dat niet klopt, kan je ingrijpen. Nu moet je maar aannemen dat wat besproken is, de waarheid is.”.* Toegevoegd wordt hierbij nog, dat cases papieren zaken zijn waarin de stem van ouders en kinderen onvoldoende is gehoord. Bovendien zijn de zaken vaak ook nog fout opgeschreven, met namen en feiten die niet kloppen.

Toch vinden de ouders die voorstander zijn, hun aanwezigheid bij de bespreking niet in alle gevallen voor de hand liggend. Het hangt af van de casus, zo stellen ze. In het geval bijvoorbeeld van een situatie van een vechtscheiding, zou de bespreking ook gemakkelijk kunnen ontaarden in een ruziesituatie.

Eén ouder is tegenstander van aanwezigheid bij de bespreking. Als jeugdzorgpartijen hun verantwoordelijkheid voor het kind nemen, als er vooraf voldoende mogelijkheid is voor inspraak door ouders en jongeren, en als er over procedures en besluitvorming transparantie is, dan ziet deze ouder geen toegevoegde waarde. Deze

ouder is door de jeugdzorgprofessional nadrukkelijk betrokken bij het meldproces en zegt: *“Ik kon nog wat wijzigingen aan brengen in het meldformulier en we hebben samen op de verzendknop gedrukt”*.

Bij de jongeren ligt de mening over aanwezig zijn bij het JB-Plein-overleg iets anders. Twee van de vier willen bij de bespreking zijn, de twee anderen niet. Hoe valt dit verschil met de opvatting hierover van de ouders te verklaren?

Hoewel de jongeren eerder in het gesprek duidelijk maken dat er naar hen geluisterd moet worden, hebben ze ook het gevoel - zo blijkt uit het gesprek - dat er ‘toch niet naar ze geluisterd wordt’. Met andere woorden, het erbij zitten zal dan ook wel niet helpen. Ook bij ouders leeft overigens dat gevoel van ‘er wordt niet naar ons geluisterd’, maar dit uit zich meer in woede en frustraties dan in machteloosheid en berusting, zoals voelbaar bij de jongeren.

Het Plein-concept bevat

Aan het einde van het gesprek met vooral de ouders is hen op enkele hoofdlijnen duidelijk wat het JB-Plein is. Veel ouders zien wel wat in het multidisciplinaire karakter van het JB-Plein. Vooral ook als forum waar je als ouder je zaak kan voorleggen, waar je de vorderingen kunt bespreken en een second opinion kunt vragen. Eén ouder zegt: *“Het zou een plein moeten zijn waar je hulp kunt vragen na een besluit.”*. En een ander onderstreept dat je terugkoppeling moet kunnen geven over hoe dingen lopen, *“.... dat zou een toegevoegde waarde zijn, want dat is feedback aan de hulpverlening.”*.

Dergelijke verbeter suggesties zijn goed te verklaren omdat veel ouders voelen dat ze vastlopen in de hulp, bijvoorbeeld omdat het niet klikt met de hulpverlener of deze in hun ogen niet gekwalificeerd is. Er is dan geen mogelijkheid om hun zaak (weer) voor te leggen aan een multidisciplinair team of zelf een melding te doen. Het JB-Plein zou hiervoor een mogelijkheid kunnen bieden, zo vinden de ouders.

Tot slot

Beknopt weergegeven zijn de belangrijkste beeldpunten uit beide gesprekken:

- het (coachende) werk van de wijkteams wordt vooral door de jongeren gewaardeerd, de ouders zijn minder positief,
- de noodzaak van een betere communicatie en transparantie (rond de melding, het JB-Plein-proces, inclusief de besluitvorming),
- de noodzaak van een grotere betrokkenheid in het proces van ouders en vooral kinderen (naar hen luisteren en een stem geven),
- de suggestie van het opzetten van één datasysteem jeugdzorgcasussen (dat actueel en raadpleegbaar voor alle jeugdzorgprofessionals),
- de grotendeels gewenste aanwezigheid van ouders en kinderen bij het JB-Plein-overleg over de melding en het besluit (afhankelijk van de casus en omstandigheden),
- de suggestie van het openstellen van het JB-Plein voor (voortgangs)meldingen van ouders en voor second opinion.

4

Verslag van het groepsgesprek met jeugdzorgprofessionals op 24 augustus 2017 in Rotterdam

De groep is samengesteld uit vertegenwoordigers van wijkteams (4), RvK (2), JBRR (2), VT (2), Flexus Jeugdplein (1), Willem Schrikker Groep (1) en ASVZ (1). Alle aanwezigen hebben het afgelopen jaar ervaring gehad met het JB-Plein. De twee 'minst ervaren' deelnemers (van het wijkteam) hebben in het afgelopen jaar twee maal gemeld, de meeste anderen hebben meerdere meldingen gedaan, vijf van de deelnemers zijn (bovendien) vaste leden van het JB-Plein-tafeloverleg, met wisselende frequentie overigens. Twee deelnemers hebben ervaring met het plein in een andere gemeente dan Rotterdam (Capelle aan den IJssel).

Het melden

De kwaliteit van de meldingen is naar de mening van de vaste tafeldeelnemers de laatste jaren gestegen. Eén van het zegt: *"vroeger kwam je nog wel eens bagger tegen slecht onderbouwde meldingen waarin van alles ontbrak"*. De screening vooraf is volgens deze deelnemers sterk verbeterd. Hierdoor komen meldingen die kwalitatief niet goed genoeg zijn, niet direct meer op tafel komen. Ze worden eerst teruggestuurd omdat ze niet volledig zijn.

Het lijkt erop dat niet iedereen tijdens het JB-Plein-tafeloverleg op alle denkbare punten de melding bevraagt bij de melder: *"ik kijk alleen naar wat er nodig is voor de besluitvorming, dus ik vraag niet om alles meer, als er kleine dingen ontbreken"*.

Over de informatie naar de ouders rond de melding ontstaat enige discussie. Hieruit valt op te maken dat er door de deelnemers op verschillende wijze mee wordt omgegaan. De termijn van vijf dagen waarin ouders inhoudelijk kunnen reageren, wordt door de één beschouwd als vijf dagen tussen melding en bespreking op het JB-Plein, de ander beschouwt het als vijf dagen tussen de mededeling aan de ouders dat er een melding wordt gedaan en het daadwerkelijk doorgeven van de melding aan het JB-Plein. Er worden argumenten genoemd (bijvoorbeeld situaties van onveiligheid), waarom de termijn van vijf dagen niet nagekomen is.

De meesten vinden een gesprek met de ouders waarin men aangeeft dat er gemeld gaat worden voldoende. Eén deelnemer meent dat er in het geval van melding door het wijkteam, de ouders moeten tekenen voor 'gezien'. In principe, zo blijkt, informeren de melders de ouders face to face met een huisbezoek. Maar het gebeurt ook anders (aangetekend versturen van een bericht van melding, bijvoorbeeld), als de omstandigheden voor een face to face gesprek niet goed zijn (risico van escalatie).

Bij de screening van de meldingen wordt altijd gekeken of de ouders zijn geïnformeerd. Als hierover informatie ontbreekt, is dit niet altijd een reden om de melding niet te bespreken (het wordt dan tijdens de bespreking aan de melder gevraagd).

Volgens de deelnemers is het JB-Plein niet alleen onbekend, maar roept het ook angsten bij ouders en kinderen op. Men associeert het met 'de kinderbescherming' en 'uit huis plaatsen'. Dit lijkt, zegt één van de deelnemers, te worden aangewakkerd door het taalgebruik in de brief en de informatiefolder, daar staat: "wij maken ons ernstige zorgen" en zegt deze deelnemer: *"dat komt dan hard aan en kan in bepaalde situaties contraproductief werken. Dan kun je beter zo'n folder maar niet geven"*. En een ander zegt: *"Staat er in de brief 'verwaarlozing', terwijl ik probeer te zeggen dat er wat hulp nodig is bij de opvoeding. Ja, dat leidt soms tot heftige reacties"*.

Verder is het ook verwarrend dat de brieven van de gemeente komen: *“Men associeert de gemeente met uitkeringen, huizen en zo”*.

Het JB-Plein-tafeloverleg

De kwaliteit van de meldingen is meestal redelijk. Maar ze roepen soms wel vragen op, omdat de melders soms niet weten wat ze willen *“... en dan blijven zaken soms wel hangen”*, verzucht een JB-Plein-tafellid. Sommigen van hen vinden dat de melder opvattingen zou moeten hebben over de te nemen stappen. Voor de vaste tafeldeelnemers is de functie van het JB-Plein-tafeloverleg duidelijk: een multidisciplinaire aanpak, waarmee op basis van de melding tot besluitvorming wordt gekomen over drang, dan wel dwang.

De gespreksdeelnemers uit de wijkteams met weinig meldingservaring, hebben een heel ander beeld van de rol van het JB-Plein. Zij zien het JB-Plein het liefst als een platform van deskundigen, dat geconsulteerd kan worden bij vastgelopen hulpverlening. Eén van hen zegt: *“Ik doe pas een melding als we alles hebben geprobeerd, maar er niet meer uitkomen. Het is echt het laatste middel. Als ik op zo’n overleg gevraagd wordt ‘wat moet er gebeuren vind je?’, dan snap ik het niet. Ik kom daar om van hun te horen wat er nog kan”*.

Enkele deelnemers van het wijkteam zeggen dat ze er door de sfeer van ‘ondervraging’ tegen op zien om te komen (*“Collega’s krijgen buikpijn als ze naar het JB-Plein moeten”*). Een ander lid van het wijkteam ervaart het juist als goed dat er zo doorgevraagd wordt (*“Dat zet je kritisch aan het denken over hoe je het gedaan hebt”*). Ook het telefonisch consult met de voorzitter krijgt een plus (*“Daar heb ik veel aan gehad”*).

De meeste deelnemers geven aan dat de meldingen goed worden gelezen voordat deze besproken worden. Dit komt de efficiëntie en snelheid ten goede. Een melder geeft echter aan dat zij de indruk niet had, *“... er werden vragen gesteld die, als je de melding had gelezen, niet gesteld hoefden te worden”*. Anderen zeggen dat dit waarschijnlijk vragen zijn van het Diagnoseteam. Een vertegenwoordiger van dit team zit aan tafel, maar krijgt de stukken niet en speelt ook geen rol in de besluitvorming.

Het JB-Plein-tafeloverleg wordt door de vaste deelnemers daaraan, als zeer efficiënt en snel geprezen. Het gaat er soms hard aan toe, zo merkt een deelnemer op, maar de discussies zijn inhoudelijk goed door de vele disciplines die aan tafel zitten en die elkaar tijdens besprekingen ook niet sparen. De besluitvorming geschiedt meestal bij consensus, en soms wordt het besluit door de voorzitter genomen.

De voorzitters worden geprezen. Ze bereiden goed voor en zitten strak en formeel voor. Ze sorteren soms wel voor op de besluitvorming. Niemand ervaart dit als vooringenomen, maar meer als de vrucht van lange ervaring.

De kwaliteit van de bespreking en de besluitvorming hangt wel van af - zo wordt gezegd - of degene die de melding geschreven heeft, ook zelf aanwezig is. Soms komt een vervanger en dan blijven er vaak veel vragen onbeantwoord (*“Dan brengt de snelheid van besluitvorming wel een risico met zich mee”*, zo merkt een vaste tafeldeelnemer op).

Als zeer positief wordt ervaren dat - staande het overleg en zichtbaar op een scherm - de besluiten worden ingetikt en door de voorzitter worden opgelezen. Dit geeft ook gelegenheid nog correcties aan te brengen.

De tijdsduur van 15-20 minuten voor de bespreking van een zaak, is krap en volgens sommigen soms wel aan de te korte kant (*“Dan wil je nog een vraag stellen, maar dan zie je al aan de gezichten dat dat niet meer kan”*). Er glippen ook nog wel eens meldingen door, zegt een deelnemer, *“... die aan de poort afgevangen hadden moeten worden dan zie ik een melding van een school waarvan ik denk, is dit niet gewoon een conflict tussen school en ouders ... dat hoort toch niet op deze tafel te komen”*.

Ouders betrekken bij het overleg?

De vraag of ouders al dan niet betrokken moeten worden, roept een levendige discussie op. De meeste deelnemers zijn van mening dat ouders en kinderen vanaf 16 jaar betrokken moeten worden bij het JB-Plein-tafeloverleg. Bij kinderen van 12-16 jaar echter, zou per geval bekeken moeten worden of het kind zo'n situatie wel aankan. Een deelnemer stelt: *"Bij die groep kun je ook overwegen om ze maar 10 minuten aan het begin mee te laten doen om hun zegje te doen"*. De vertegenwoordiger van WSG wijst erop, dat in andere steden (Utrecht, Den Haag) goede ervaringen zijn met het betrekken van ouders en ziet niet in waarom in Rotterdam dat niet het geval zou kunnen zijn. Een minderheid wijst er op, dat als sommige melders het al intimiderend en moeilijk vinden om bij zo'n overleg te zitten, dit dan helemaal geldt voor de ouders.

De bezwaren komen vooral uit de hoek van enkele vaste tafelleden. Zij wijzen op de volgende consequenties.:

4. Principiële bezwaren: wil je ouders mee laten besluiten over zichzelf?
5. Inhoudelijke bezwaren:
 - Het karakter van het overleg wijzigt hierdoor in de richting van het JB-Plein-teamtafeloverleg.
 - Nu kan er in gesloten setting stevig met elkaar van gedachten gewisseld worden, dan kan dat niet meer als het geheel open is (*"Daarom zou ik in dat geval een open en een gesloten deel willen, want ik vind wel dat ouders het recht hebben gehoord te worden, maar wel aanvullend op het gesloten deel"*).
 - Enkelen vermoeden dat de kwaliteit van visievorming en besluitvorming achteruit gaat, mede omdat men dan niet alles denkt te kunnen zeggen (*"Ik moet me als tafeldeskundige wel veilig voelen en kunnen zeggen wat ik echt denk ik zou me ook niet meer zo vrij voelen"*). Nu wil het wel eens voorkomen dat een melder tegen de ouders een wat ander verhaal houdt dan in het JB-Plein-tafeloverleg. Bijvoorbeeld om de relatie met de ouders niet te veel te belasten. Overigens is dit juist voor een paar anderen reden om volledige transparantie te willen en ouders er wel bij te betrekken. Dit dwingt een ieder juist in het voortraject om nog transparanter te zijn.
6. Pragmatische bezwaren: een overleg van 20 minuten is dan veel te kort. Daar doe je de ouders ook tekort mee. Dat houdt in dat er veel minder cases per keer besproken kunnen worden. In Den Haag worden 200 cases per jaar afgehandeld, in Rotterdam is dat zo'n 1000 (*"Hoe ga je dat praktisch uitvoeren, zeker bij spoedzaken dit dwingt overigens wel om het proces en de voorlichting en uitleg te veranderen, anders gaat het twee uur duren"*.)
En wat als ouders niet willen komen? Is het verplicht of is het een uitnodiging die men naast zich neer kan leggen?

De discussie levert uiteindelijk een min of meer gezamenlijk gedragen standpunt op, dat er een pilot zou moeten komen om te onderzoeken wat een JB-Plein-tafeloverleg met ouders betekent voor het gehele proces, de kwaliteit van de besluitvorming en de doorlooptijden. Daar zouden ook de ervaringen uit de steden waar die ouderbetrokkenheid er al is, in meegenomen kunnen worden.

Het JB-Plein-teamoverleg en casusregie

Kritiek is er op de korte termijnen na de besluitvorming, om het vervolg in te zetten. Zo moet er binnen vijf dagen met de ouders face-to-face zijn overgelegd en moet binnen 10 dagen alle partijen, die volgens het advies betrokken moeten worden, ook om de tafel zitten (*"Dat lukt ons dus nooit"*).

De focus van de controle op naleving van het advies, lijkt nu te liggen op de termijnen en minder op het navolgen van de inhoud van het advies. Een JBRR-deelnemer zegt: *"We agenderen dus nu gewoon die vergadering (van het team) ongeacht wie er komt, want als JBRR worden wij afgerekend op die termijn van binnen-zoveel-dagen"*. Bij drangtrajecten moeten de ouders bovendien toestemming geven voor het

inschakelen van andere partijen. Gevolg is dat de meerwaarde van het gesprek als er weinigen binnen deze termijn kunnen opdagen, in twijfel kan worden getrokken.

Alleen naar dwang?

Bij het wijkteam leidt het wel eens tot frustraties dat casussen, die worden voorgelegd omdat men vastgelopen is, standaard als drang worden beschouwd en gewoon weer op het bordje terug komen (*".... met een tandje er bij van het JBRR als casusregisseur"*). Men vindt dat men zelf vooraf voldoende mogelijkheden heeft om 'drang' uit te oefenen en verwacht een maatregel van het JB-Plein.

Voor ouders geldt iets vergelijkbaars en dat kan contraproductief werken. Een deelnemer verwoordt dit zo: *"Ze zijn eerst bang vanwege termen als jeugdbescherming, maar dan komt er drang uit en blijkt het allemaal mee te vallen, dan is het tandje erbij eigenlijk een wassen neus"*.

Dan blijven situaties vaak zoals het is en verandert er bij nogal wat drangzaken weinig.

Slotronde met plussen en minnen

De plussen: efficiënt, multidisciplinair en een verbetering ten opzichte van vijf jaar geleden.

De minpunten: ouders zijn er niet bij, het meldformulier is al een maand niet te downloaden, het bespreekformulier is zo uitgekleeft (omdat ouders die te zien krijgen) dat er bijna niks meer in staat.

Bijlagen

1

Vragenlijst ouders en kinderen

[brief met toelichting, aangepast tekst voor ouders en voor kinderen]

Beste ...

Uw gezin is het afgelopen jaar gemeld bij het Jeugdbeschermingsplein (JB-Plein). Graag willen we van u en uw kind, of kinderen, weten hoe u deze inschakeling van het JB-Plein hebt ervaren. Hoe werkt het volgens u, hoe wordt u erbij betrokken, hoe wordt u geïnformeerd? En het belangrijkste: heeft het inschakelen van het JB-Plein geholpen bij het oplossen van de problemen rond uw kind of kinderen?

Omdat we uw mening graag horen, doen we dit onderzoek. Het is anoniem, in het rapport komen geen namen of situaties rond kinderen te staan. De gemeente doet dit onderzoek niet zelf, maar heeft het uitbesteed aan het onafhankelijke onderzoeksbureau NL-Eyes. Het onderzoek wordt via internet uitgevoerd.

We vragen u vriendelijk de online-vragenlijst in te vullen. Dit kost ongeveer ... minuten.

Uw kind of kinderen waarover de melding gaat en die nu tussen de 12 en 16 jaar oud zijn, kunnen de vragenlijst ook invullen. U moet uw kind hiervoor toestemming geven en erbij zijn als uw kind de vragenlijst invult.

Als u de vragenlijst gaat invullen gaat dat als volgt.

1. U typt het webadres in uw browser in (.....)
(Zoeken in Google of een andere zoekmachine levert geen resultaten op omdat de website voor zoekmachines vanwege de veiligheid niet vindbaar is. U typt het adres dus in de adresbalk die u bovenin het scherm van uw internetprogramma vindt.)
2. U ziet een openingsscherm waarin gevraagd wordt om in te loggen.
3. In het eerste vakje vult u in <login1> in. In het tweede vakje vult u in <login2> .
4. U druk op 'return' en bent in de vragenlijst.
5. U kunt beginnen.
(U hoeft de vragenlijst niet in één keer af te maken. U kunt na elke pagina afsluiten en later weer verder gaan.)

Bij problemen met het inloggen kunt u mailen naar: info@nl-eyes.nl

Wilt u de vragenlijst voor invullen?

De gemeente Rotterdam vindt het belangrijk dat u meedoet aan het onderzoek. De jeugdzorg in Rotterdam wordt er alleen maar beter van. En daar hebben u en uw kind(eren) wat aan.

Wij danken u alvast hartelijk voor uw medewerking.

Vragenlijst

1. Vult u de vragenlijst in als
 - ☐ ouder
 - ☐ kind

De melding

Een tijd geleden is uw kind gemeld bij het Jeugdbeschermingsplein (JB-Plein) omdat men zich zorgen maakte over de ontwikkeling van uw kind.

2. Weet u nog wie de melding bij het JB-Plein heeft gedaan?
 - ☐ Ja, de school
 - ☐ Ja, de Raad voor de Kinderbescherming
 - ☐ Ja, het wijkteam
 - ☐ Ja, (andere organisatie)
 - ☐ Nee, dat weet ik niet meer
3. Heeft degene die de melding heeft gedaan, u verteld dat uw kind bij het JB-Plein gemeld zou worden?
 - ☐ Ja, schriftelijk
 - ☐ Ja, mondeling

- ☐ Nee, ik ben daar niet op de hoogte van gebracht
 - ☐ Dat weet ik niet meer
- 4. Heeft de melder u een informatieblad gegeven over de melding en wat er daarna gebeurt?
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee
 - ☐ Dat weet ik niet meer
- 5. Heeft de melder met u en/of uw kind ook besproken waarom er zou worden gemeld?
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee
 - ☐ Dat weet ik niet meer
- 6. Heeft u in dit gesprek ook de gelegenheid gehad hierop te reageren?
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee
 - ☐ Dat weet ik niet meer
- 7. Heeft de melder u erop gewezen dat u (alsnog) binnen vijf dagen inhoudelijk kunt reageren op de melding?
 - ☐ Ja
 - ☐ Nee
 - ☐ Dat weet ik niet meer
- 8. In hoeverre was u het er destijds mee eens dat uw kind werd gemeld bij het JB-Plein?
(schaal helemaal eens - helemaal oneens)

De bespreking op het JB-Plein

9. Bent u schriftelijk door het JB-Plein op de hoogte gebracht van wat er op het JB-Plein besproken is?
- ☐ Ja
 - ☐ Nee (vraag 10 overslaan)
10. U bent schriftelijk door het JB-Plein (brief van de Gemeente Rotterdam) op de hoogte gebracht van de uitkomsten van de bespreking. We vragen we u nu deze brief te beoordelen op een aantal punten. Ze volgen hieronder.
(als u zich deze brief niet meer herinnert, kunt u een vergelijkbare voorbeeldbrief bovenaan deze pagina lezen).

Ja Nee

De brief is in begrijpelijke taal geschreven

In de brief staat duidelijk wat er gaat gebeuren

In de brief staat duidelijk wie contact met mij gaat opnemen

In de brief staat duidelijk wat er van mij wordt verwacht

11. Door wie bent u op de hoogte gebracht van wat er op het JB-Plein besproken is?
(meerdere antwoorden mogelijk)
- ☐ Door degene die gemeld heeft
 - ☐ Mondeling door de casusregisseur
 - ☐ Mondeling door iemand anders
 - ☐ Nee, ik ben niet op de hoogte gebracht
 - ☐ Dat weet ik niet meer

Voor het overleg van het JB-Plein was u niet uitgenodigd.

12. Had u ook aanwezig willen zijn bij het overleg van het JB-Plein over de melding zelf?
- ☐ Ja
 - ☐ Nee

13. U kunt uw antwoord hieronder toelichten:

Wat er daarna gebeurde

14. Heeft een casusregisseur na de bespreking op het JB-Plein contact met u opgenomen ?
- ☐ Ja

- Nee, hij/zij heeft geen contact met mij opgenomen (door naar vraag 18?)
 - Nee, het wijkteam heeft contact met mij opgenomen (door naar vraag 26)
15. Van welke instelling was deze casusregisseur?
- Jeugdbescherming Rotterdam-Rijnmond (JBRR)
 - William Schrikker Groep
 - Leger des Heils
16. Weet u nog hoeveel dagen na de bespreking op het JB-Plein contact met u werd opgenomen?
- Ja, binnen 5 dagen
 - Ja, maar het duurde langer dan 5 dagen namelijk dagen
 - Nee, dat weet ik niet meer
17. Op welke wijze heeft de casusregisseur contact met u opgenomen?
- Telefonisch (of via sms)
 - Schriftelijk
 - Mij thuis bezocht
 - Anders, namelijk:....
18. Heeft de casusregisseur u betrokken bij het opstellen van het hulpverleningsplan?
- Ja ,van het begin tot eind zijn we bij het opstellen van het plan betrokken geweest
 - Ja, maar de casusregisseur heeft het geschreven en daarna samen met mij/ons een definitief plan gemaakt
 - Nee, het plan is zonder mijn/onze inbreng opgesteld
 - Nee, ik heb geen plan gezien
19. Bent u uitgenodigd voor een bespreking met de casusregisseur en andere hulpverleners over het hulpverleningsplan?
- Ja
 - Nee (vraag 20 overslaan)
 - Weet ik niet meer (vraag 20 overslaan)
20. Hoe beoordeelt u dit gesprek op de volgende punten?
U kunt per uitspraak uw mening geven door 'ja', 'nee' of 'geen mening' in te vullen
- | | Ja | Nee | Geen mening |
|---|----|-----|-------------|
| Ik kreeg genoeg gelegenheid om mijn verhaal te doen | | | |
| Ik werd met respect behandeld | | | |
| Er is naar mij geluisterd | | | |
21. Hieronder staat een aantal uitspraken over de casusregisseur.
U kunt per uitspraak uw mening geven door 'ja', 'nee' of 'geen mening' in te vullen
- | | Ja | Nee | Geen mening |
|---|----|-----|-------------|
| De casusregisseur: | | | |
| heeft mij goed op de hoogte gehouden | | | |
| was goed bereikbaar als ik een vraag had | | | |
| behandelde me met respect | | | |
| betrok het hele gezin bij de hulpverlening | | | |
| kwam zijn afspraken na | | | |
| was onmisbaar om alles in goede banen te leiden | | | |
| gaf me het gevoel dat ik zelf 'de baas' bleef | | | |
- De hulpverlening**
22. Was u het eens of oneens met het hulpverleningsplan?
- Ik was het er mee eens
 - Ik was het er niet mee eens, want.....

- ☐ Niet van toepassing, geen hulpverleningsplan gezien

23. Werd naast de hulpverlening, ook de Raad voor de Kinderbescherming ingeschakeld om uw gezinssituatie te onderzoeken?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

24. Hieronder staat een aantal uitspraken over de hulp die u geboden is .

U kunt per uitspraak uw mening geven door 'ja', 'nee' of 'geen mening' in te vullen

Ja Nee Geen mening

De hulpverlening kwam snel tot stand

De hulpverlening betrof het gehele gezin bij de hulp

De hulpverleners werkten goed samen

De hulpverlening hielp bij het oplossen van de problemen

25. Heeft de geboden hulp ook de problemen opgelost die tot de melding leidde?

- ☐ Ja
- ☐ Nee , want.....

26. Heeft u nog suggesties voor verbetering van het werk door het JB-Plein?

.....

Tot slot stellen we het op prijs als u mee wilt doen aan een **groepsgesprek over dit onderwerp**.

Wilt u tegen een vergoeding meedoen aan zo'n gesprek?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

Als u wilt, kunt u hier uw e-mailadres achterlaten

2

Vragenlijst professionals

[brief met toelichting]

Beste

Het Rotterdamse Jeugdbeschermingsplein (JB-Plein) is een aantal jaren geleden opgericht voor gezinnen met kinderen van 0 tot 18 jaar, waarbij er ernstige zorgen zijn over de veiligheid of de ontwikkeling van een kind.

U bent als professional betrokken bij het JB-Plein. Graag willen we weten hoe u vindt dat het JB-Plein functioneert. Hoe verloopt het meldproces, hoe wordt het overleg aan de JB-Plein-tafel gevoerd en hoe verloopt het proces van casusregie en hulpverlening daarna? En vooral ook: heeft het werk van het JB-Plein geholpen bij het in beeld krijgen van meer kinderen die in hun ontwikkeling worden bedreigd, en helpen we die kinderen en hun gezinnen sneller en beter?

Omdat we uw mening hierover graag horen, doen we dit onderzoek. De onderzoeksgegevens worden anoniem aan de gemeente gerapporteerd. De gemeente doet dit onderzoek ook niet zelf, maar heeft het uitbesteed aan het onafhankelijke onderzoeksbureau **NL-Eyes**. Het onderzoek wordt via internet uitgevoerd. Bij problemen met het inloggen kunt u mailen naar: info@nl-eyes.nl

We vragen u vriendelijk de online-vragenlijst in te vullen. Dit kost u ongeveer ... minuten.

Als u de vragenlijst gaat invullen, dan gaat dat als volgt.

6. U typt het webadres in uw browser in (.....)
(Zoeken in Google of een andere zoekmachine levert geen resultaten op omdat de website voor zoekmachines vanwege de veiligheid niet vindbaar is. U typt het adres dus in de adresbalk die u bovenin het scherm van uw internetprogramma vindt.)
7. U ziet een openingsscherm waarin gevraagd wordt om in te loggen.
8. In het eerste vakje vult u in <login1> in. In het tweede vakje vult u in <login2> .
9. U drukt op 'return' en bent in de vragenlijst.
10. U kunt beginnen.
(U hoeft de vragenlijst niet in één keer af te maken. U kunt na elke pagina afsluiten en later weer verder gaan.)

Wilt u de vragenlijst voor invullen?

De gemeente Rotterdam vindt het belangrijk dat u meedoet aan het onderzoek. De jeugdbescherming in Rotterdam en uw bijdrage hieraan, worden er alleen maar beter van.

Wij danken u alvast hartelijk voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Vragenlijst

1. Bij welke organisatie werkt u óf welke organisatie vertegenwoordigt u?
 - ☐ Wijkteam
 - ☐ JBRR
 - ☐ RvdK
 - ☐ WSG
 - ☐ Veilig Thuis
 - ☐ CDT
 - ☐ Anders, namelijk
2. Heeft u het afgelopen jaar te maken gehad of gewerkt voor het JB-Plein?
 - ☐ Ja, één maal
 - ☐ Ja, meerdere keren op wisselende momenten
 - ☐ Ja, meerdere keren volgens een vast rooster
 - ☐ Nee (EXIT)
3. In welke hoedanigheid heeft u de afgelopen jaar het meest te maken gehad met het JB-Plein?
 - ☐ Als melder (naar vraag 4)
 - ☐ Als lid van de JB-Plein-Tafel-overleg (naar vraag 9)
 - ☐ Als casusregisseur (naar vraag 19)
 - ☐ Als lid van het JB-Plein-Team (naar vraag 19)

We vragen u nu in die hoedanigheid die u hierboven heeft aangekruist de vragenlijst in te vullen.

Fase Melding

(voor melders)

4. Wat was voor u de belangrijkste reden om een melding bij het JB-Plein te doen (dit geldt voor uw laatste melding, kies hierbij één reden)
- ☐ De interventiemogelijkheden waren uitgeput
 - ☐ Een veiligheids- of ontwikkelingsbedreiging voor het kind
 - ☐ De noodzaak van een Raadonderzoek
 - ☐ Consultatie over de casus
 - ☐ Anders
5. Hoe beoordeelt u het JB-Plein-Tafel-overleg waar de melding aan de orde kwam, op de volgende punten (zeer goed- zeer slecht)
- ☐ de snelheid waarmee de melding is opgepakt voor JB-Plein-Tafel-overleg
 - ☐ de tijd en ruimte die u kreeg om tijdens bespreking aanvullende vragen te beantwoorden
 - ☐ de mogelijkheden die u kreeg om in gesprek te gaan met leden van de JB-Plein-Tafel-overleg
 - ☐ de wijze van bespreken van uw casus door de JB-Plein-Tafel-overleg
 - ☐ de mate waarin eventuele inbreng van de ouders is meegenomen in de bespreking
 - ☐ het functioneren van de voorzitters tijdens de bespreking
 - ☐ de manier waarop tot een vervolgaanpak is gekomen (de kwaliteit van de inhoudelijke bespreking).
6. Bent u als melder betrokken geweest bij een eventueel vervolgtraject (casusregie)?
- ☐ Ja
 - ☐ Nee, omdat
7. Hoe beoordeelt u als melder de procedure met betrekking tot de melding. (zeer goed- zeer slecht)
- ☐ gemak waarmee meldformulier te verkrijgen is
 - ☐ duidelijkheid van het meldformulier
 - ☐ volledigheid van het meldformulier
 - ☐ duidelijkheid van de informatie over de JB-Plein-procedure
 - ☐ de kwaliteit van de secretariële afhandeling
8. Kunnen er zaken verbeterd worden als het gaat om de (afhandeling van de) melding ? (open vraag)

.....

Exit

Oordeel melding

(voor leden van de JB-Plein-Tafel-overleg)

9. Hoe vaak bent u het afgelopen jaar deelnemer aan het JB-Plein-Tafel-overleg geweest?
- ☐ wekelijks
 - ☐ tweewekelijks
 - ☐ incidenteel
10. Hoe beoordeelt u in het algemeen de meldingen die worden behandeld op de volgende punten. (zeer goed- zeer slecht)
- ☐ Volledigheid van de melding
 - ☐ Kwaliteit van de melding (beschrijving van probleemsituatie en onderbouwing)
 - ☐ De noodzaak van de melding
11. In welke mate zijn de meldingen die besproken worden tijdens het JB-Plein-overleg van voldoende kwaliteit om tot goede conclusies te kunnen komen?
- ☐ Altijd
 - ☐ Meestal wel
 - ☐ Soms
 - ☐ Meestal niet
 - ☐ Zelden of nooit
12. Hoe beoordeelt u het JB-Plein-Tafel-overleg op de volgende punten (zeer goed- tot zeer slecht)

- Kwaliteit voorbereiding (secretariaat)
 - Kwaliteit voorzitterschap
 - Inhoudelijke deskundigheid van de deelnemers
 - Kwaliteit discussie (gewisselde overwegingen en argumenten)
 - Kwaliteit conclusievorming
13. Als u op één of meerdere punten heeft aangegeven deze niet voldoende te vinden, wilt u hieronder dan uw antwoord toelichten.
.....
14. Ontbreken er naar uw idee in het JB-Plein-Tafel-overleg nog organisaties of specialismen die naar uw idee de effectiviteit van het overleg zouden kunnen vergroten?
- Ja , namelijk:
 - Nee
15. Zijn er naar uw idee bij het JB-Plein-Tafel-overleg nu ook organisaties of specialismen betrokken die naar uw idee gemist zouden kunnen worden?
- Ja , namelijk:
 - Nee
16. Hoe beoordeelt u de wenselijkheid van de aanwezigheid van de belangrijkste betrokkenen bij het JB-Plein-Tafel-overleg?
(zeer wenselijk - niet wenselijk)
- ouders
 - kinderen van 12 tot 16 jaar
 - kinderen van 16 jaar en ouder
 - ouders én kinderen
 - belangrijkste vertegenwoordiger uit het directe sociale netwerk
 - anders, namelijk ...
17. Wat zou volgens u in het algemeen de toegevoegde waarde kunnen zijn van de aanwezigheid van de belangrijkste betrokkenen ?
(zeer groot - tot zeer klein)
- De kwaliteit van de informatie
 - De kwaliteit van de bespreking
 - Een beter passende aanpak van de problemen
 - De snelheid van de bespreking
 - De transparantie van het JB-Plein-proces
 - Erkenning van het hoor-wederhoor-principe
 - Geen
18. In hoeverre zijn leden van het JB-Plein-Tafel-overleg in staat om los van organisatiebelangen tot een onafhankelijk professioneel oordeel te komen?
(zeer goed in staat – niet in staat)

Door naar vraag 27

Opvolging van het JB-Plein-Tafel-overleg

(voor casusregisseurs en leden van het JB-Plein-Team)

19. In welke mate bent u tevreden over de opvolging van het JB-Plein-Tafel-overleg?
(zeer tevreden – in het geheel niet tevreden)
- snelheid van benoemen van een casusregisseur
 - snelheid van samenkomen van JB-Plein-Team o.l.v. de casusregisseur
 - de ondernomen - en door JB-Plein-Tafel-overleg aanbevolen - acties
20. Hoe beoordeelt u het doorgeleidingsformulier van de JB-Plein-Tafel-overleg op de volgende punten.
(zeer goed- zeer slecht)
- Tijdigheid van ontvangst
 - Behulpzaamheid van het formulier
 - Kwaliteit van de melding (zie meldformulier)
 - Kwaliteit van de beschreven conclusies (overwegingen en argumenten)
 - De adviezen voor casusregie
21. Bent u als lid van het JB-Plein-Team in staat om binnen de gestelde termijn de adviezen uit te voeren
- Ja

- Nee, omdat ...
- 22. Bent u als lid van het JB-Plein-Team in staat om volgens de voorgestelde aanpak de adviezen uit te werken
 - Ja
 - Nee, omdat ...
- 23. Stelt uw eigen organisatie u goed in staat het werk voor het JB-Plein-Team uit te voeren
 - Ja
 - Nee, omdat het primaat bij de planning/werkwijze van de eigen organisatie ligt
 - Nee, omdat er onvoldoende geloof wordt gehecht aan de waarde van het JB-Plein
 - Anders, namelijk:.....
- 24. Bent u in staat om tot goede samenwerking met de wijkteams te komen?
 - Niet van toepassing
 - Ja
 - Nee, want.....
- 25. In hoeverre bent u tevreden over de ondersteuning door het JB-Plein-secretariaat?
(zeer tevreden – niet tevreden)?
- 26. Heeft u verbeteringsuggesties voor het casusregie-deel van het proces?
 - Ja , namelijk:.....
 - Nee

Algemeen

- 27. Hoe beoordeelt u de samenwerking met andere organisaties/personen binnen de JB-Plein-opzet bij het traject van de hulpverlening op de volgende punten?
(zeer goed- zeer slecht + weet niet / geen mening)
 - Onderlinge afstemming en planning
 - De coördinerende rol van de casusregisseur richting betrokken gezin/betrokkenen
 - De coördinerende rol van de casusregisseur richting de bij de hulp te betrekken instanties
 - Kwaliteit en doelmatigheid van de hulpverlening
 - Terugkoppeling naar JB-Plein-Team-overleg over (tussentijdse) resultaten
- 28. Als u op één of meerdere punten heeft aangegeven dat deze niet voldoende zijn, wat zou er naar uw idee dan verbeterd moeten worden?
.....
- 29. Tot slot leggen we u een aantal stellingen over het JB-Plein voor.
(eens/oneens)
 - Het JB-Plein is een waardevolle schakel in de jeugdbeschermingsketen
 - Als de veiligheid of ontwikkeling van een kind bedreigd wordt, raad ik mijn collega aan een melding bij het JB-Plein te doen
 - Door het JB-Plein worden meer kinderen geholpen dan voorheen
 - Door het JB-Plein worden kinderen sneller geholpen dan voorheen
 - Door het JB-Plein worden kinderen beter geholpen dan voorheen

Delfgauw, 14 november 2017

Dit onderzoek is uitgevoerd door De Vaan Organisatieadvies in opdracht van de gemeente Rotterdam, Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling, afdeling Jeugd.

Onderzoekers: dr. M.L.M. de Vaan en drs. A. Luiten

De Vaan Organisatieadvies

Dr. Math de Vaan

Geassocieerd partner Van de Bunt Adviseurs, Amsterdam

Verbonden aan Nyenrode Business Universiteit, Breukelen

Lid van de Orde van organisatiekundigen en -adviseurs

E-mail: math@devaan.nl

Telefoon: 06-50454087

Web: www.devaan.nl